BARCELONA: PER EDICIÓ DUES PESSETES CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA: 7'50 PTS. Trimestre
UNIÓ POSTAL: 15 PTES. Trimestre

Any XXXII.- Núm. 8.146 - El sabte, 29 d'abril de 1922 — Edició del vespre — Oficines i imprenta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

La Tèxtil Catalana

PANYERIA I NOVETATS PER A SENYORA, SENYORS I NOIS

ES L'ÚNICA CASA on pot comprar-se un corte de vestit de qualitat garantitzada a preu reduidíssim

Temporada d'Estiu

Grans i esplèndides col·leccions en estams, gabardines, meltons, xeviots, kuaplats, chesters, estams Austràlia, popelins, prunels, bellardines, estams blancs, franel·les, i frescos rentables de tres caps doblats

Articles negres i blaus - Assortit selecte en pantaloneria

Vendes exclusivament al detall i al comptat

PREU FIX :: Tots els divendres retalls :: Recomanem sastres de categoria i econòmics

Aquesta casa no té sucursals

Plaça de l'Angel, 1 - Tapineria, 2 i 4 - Granvia Layetana, 29

La Tèxtil Catalana

D.ª Esperança Manen i Llonch

vídua de don Joan Framis i Güell

HA MORT

havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus afligits fills, filles, fill i filla polítics, néts, nétes, néta política, germana, germà i germanes polítics, nebots, cosins, família tota i la casa **«Pedro Framis, sucesor de Ramón Morera»**, en participar als amics i coneguts tan irreparable pèrdua, els preguen un record en llurs oracions i que se serveixin concórrer a la casa mortuòria, Bailén, 11, demà, diumenge, a les onze del matí, per acompanyar el cadàver a l'església parroquial de Sant Pere de les Puel·les i d'allí al Cementiri de l'Est.

No es convida particularment

BANC de BILBAO

Capital desemborsat i reserves: PTES. 123.000.000

Sucursals: Barcelona, Bilbao, Madrid, Sevilla, Tánger, València, Vitoria

PARIS LONDRES

El Banc de Bilbao, únic Banc espanyol amb Sucursals pròpies a París i Londres, realitza en les mateixes tota classe d'operacions bancàries i admet en llurs Sucursals tant a Espanya com a l'Estranger tota classe de valors lliure de drets de custòdia

Sucursal de Barcelona - **Rambla Catalunya, 8**

BANCA MARSANS

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica: MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1.
Telèfons números 589 A. 689 A. 789 A.

SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

EPILEPSIA

O ACCIDENTS NERVIOSOS
Es curen radicalment, per molt antic i rebeld que arribi a ser el sofriment, prenent l'acreditat
Xaropantiepilèptic URGELL
(Fórmula del doctor Bayés)

ELS TAN ANOMENATS **CARAMELS I BOMBONS** MARCA "SOL" REGISTRADA
Es venen a les principals confiteries i colmados de Barcelona, Madrid i provincies. - J. BERNABÉ. BARCELONA.-Proveedor de la Reial Casa.

FABRICA DE PANYERIA I DRILS DE VALENTÍ SOLER Immens assortit en Estams, Gabardines, Frescos. Xeviots a preus baratíssims.
La majoría dels articles són fabricats amb Llanes d'Austràlia. Vendes al major i al detall. **Avinyó, núm. 7, entresol (cantonada Fernando).**

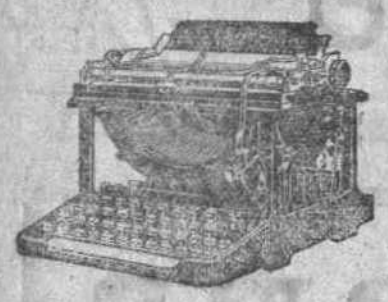

Màquina d'escriure «JAPY»
RESISTENT, PRACTICA I ECONOMICA
PREUS ANTICS
Agents generals:
UNIO COMERCIAL ESPAÑOLA, S. A.
RAMBLA SANTA MONICA, 7

Soler i Torra G.ans
BANQUERS
Rambla dels Estudis, 13, i Bonsuccés, 1

Preu líquid a què negociem els cupons
Venciment 1.er de maig de 1922

OBLIGACIONS	Canvi del dia 20 d'abril	Rendiment net	Líquid per cupó Ptes.
F. C. Andalusos 3 °/o 1.a Sl (N)	51'—	4'75	9'025
General de Tramvies 4 °/o	76'—	4'81	9'025
Tramvia Eixampla i G. 4 °/o	75'—	5'32	6'857
F. C. Sarria 6 °/o	103'—	5'81	6'873
Aigües de Barcelona 6 °/o	94'50	6'15	7'462
Alts Forns 6 °/o	97'—		5'687
Llum poblacions 5 °/o Sl H		8'77	7'462
Drassanes Cardona 6 °/o	68'—	7'46	7'462
Bons Gas 6 °/o	80'—	5'80	6'018
Energia Elèctrica 5 °/o	83'—		14'925
General de Carbons 6 °/o			5'538
F. C. Orense primitives Cup. 84	30'—	4'94	5'687
Port Sevilla 5 °/o Sl D	92'—	4'99	5'687
» » 5 °/o Sl E	91'—	5'88	5'687
» » 5 °/o Sl F	86'—		8'036
Acers Sant Martí 7 °/o			
ACCIONS			
Catalana de Gas 5 °/o Sl F (Pref.)			12'437
» » 6 °/o Sl F »	72'—		14'925
Peninsular Telèfons 5 °/o »	84'—		6'218
General » 5 °/o »	87'—		12'437

Nota important: Revisem curosament les amortitzacions.

Compra i venda de valors - Ordres de Borsa - Canvi de monedes - Girs sobre l'estranger - Comptes corrents

Admetem dipòsits de valors en custòdia

Facilitem OR per a pagaments a DUANES

Viandox
Producte Liebig
Consommé — Caldo
calent o fred
TÓNIC I RECONSTITUENT
Bar i kiosc Canaletes - La Lune - American Bar - Lunch Bar - Bóbino - Gran Liceu - Petit Pelayo - Gran Metro - Bar La Rambla - Bar Monumental - Principal Palace i Nou Liceu.

CRISTALLERIA, PISA
PORCELLANA
ESPECIALITAT en Vaixelles i sèvels cristall
Ma. gatzems i Taller,
Corts, 413
Vendes a l'engròs i al detall
Ronda Universitat, 6
Francesc Ferrer Anglada

Calçats The Reding Shoes
4, FERNANDO, 4
Tenim l'honor de comunicar a nostra distingida clientela i públic en general la nova reapertura de nostra casa amb les més altes novetats en calçats fins per a senyora, senyor i nens. Classes selectes de gran luxe. Models últims, únics i exclusius d'aquesta casa. Diàriament es rep lo més nou de l'article.
THE REDING SHOES, Fernando, 4

Hipofosfits Sant Jordi
reforcen, fan gana i sang nova
De venda: Farmàcies i Centres d'específics

Dr. Joan Ribas i Perdigó Tractament de la tuberculosi pulmonar. — **València, 223, entresol, 2.a — De 4 a 5.**

El Dr. GIL VERNET ha tornat a encarregar-se de la seva consulta de Cirurgia i Vies urinàries. Mallorca, 245, pral. De 3 a 5

SOCIETAT ANÒNIMA MONEGAL
Portal de l'Angel, 14 — Telèfon 1959 A. — **Ronda Sant Pau, 49** — Telèfon 1898 A. — **Princesa, 25** — Telèfon 2453 A
SERVEI A DOMICILI
VI SUPERIOR A 0'60
LITRE, PROPIETAT DELS NOSTRES CELLERS DE VALLS
OLI PUR GARANTIT
NOTA: Oferim GRATIS, com a mostra, una ampolla d'oli i de vi, a domicili, a la persona que ho sol·liciti, acompanyant aquest anunci.

MOSAICS E. F. ESCOFET & Cia
Ronda Universitat, 20

Casa Ungría

Fundada en 1891; té títol del Ministeri de Foment i fiança dipositada, i hi ha a les seves oficines més de 50 funcionaris especialitzats en els assumptes que tracta.

Per mediació d'aquesta casa (Encarnación, 2, Madrid), podeu registrar les vostres marques i dibuixos de Fábrica i el nom comercial del vostre establiment, obtenir patents dels vostres invents, pagar anualitats i quinquennis, obtenir còpies i certificats de les patents i marques registrades, presentar escrits d'oposició, fer transferències i assessorar-vos dels vostres drets sobre Propietat Industrial.

Escriviu-li i rebreu resposta a correu segut.

L'Orfeó Montserrat a la muntanya santa

Amb gran lluiment s'ha celebrat el romiatge de l'Orfeó Montserrat del benemèrit Centre Moral Instructiu de Gràcia al Monestir i muntanya que li dóna el nom venerat. La patriòtica diada de Sant Jordi, Patró de la nostra terra, era el centre de les festes que amb aquell motiu tingueren lloc als peus mateixos de la Mareneta. Més de sis cents romeus aplegà la senyera de l'Orfeó, guiant el viatge, la sortida del qual fou el dissabte a la tarda.

L'entrada a Montserrat tingué una solemnitat poques vegades vista, per la unció dels pelegrins i la perfecta organització en tots els seus detalls.

Donada la benedicció pel P. Abat, i feta l'oferta del romiatge pel reverend doctor mossèn Marcel·lí Garriga, Pvre., rector de Jesús de Gràcia, consiliari del Centre Moral i en aquell acte delegat del senyor bisbe de Barcelona, l'Escolania i Comunitat entonaren, en obsequi dels romeus, la Salve, original del Mtre. Pérez Moya, eminent director de l'Orfeó Montserrat.

L'endemà, dia lluminós de Sant Jordi, se celebrà l'Ofici solemne de Comunió general. En eixir el reverendíssim Pare Abat revestit d'abacial, per a celebrar la santa missa, la Junta del Centre Moral féu ofrena a la Sereníssima Senyora d'una magnífica placa de bronze, feliç creació i elegant execució del soci del Centre, l'escultor religiós senyor Camps, en commemoració del cinquantè aniversari de la fundació d'aquella entitat. Immediatament començà l'Ofici, cantant-se la missa «Cum Jubilo», per l'Escolania i l'Orfeó Montserrat; el reverend mossèn Garriga féu els fervorins preparatoris de la Comunió amb la brevetat i justesa que li són característiques i seguidament tots els fidels anaren acostant-se a la sagrada taula, cantant l'«Adoro te devote».

Finida la missa, els romeus s'escamparen pels diversos indrets de la muntanya, essent la Santa Cova un dels llocs més visitats.

Havent dinat se celebrà al claustre del Monestir la festa popular i patriòtica, a base del concert per l'Orfeó Montserrat i de parlaments de diversos oradors.

El Reverendíssim Pare Abat i tota la Comunitat i l'Escolania honoraren la sessió presidint-la i presenciant-la des dels balcons del claustre.

El concert es desenrotllà segons el següent programa: «El cant de la senyera», Millet; «Himne a la Mare de Déu de Montserrat», Pérez Moya; «Prec montserratí», Pérez Moya; «Ssalm 150», César Franck; «La dama d'Aragó», Millet; «La Sileta», Cumellas Ribó; «Salutació a la Pàtria», Pérez Moya; «L'arbre sagrat», Morera; «Al·leluia del «Mesies», Haéndel.

Totes aquestes composicions, executades amb la mestria i afinament que tant acrediten la batuta del professor Pérez Moya, foren calorosament aplaudides per la concurrència que omplia les voltes de la claustrada.

L'espectacle d'aquell concert, sota el cel, davant la porta de la Basílica, presenciat per tanta munió de romeus a sota i als balcons dels quatre pisos per la Comunitat montserratina i l'Escolania en pes, era una nota gratíssima i difícil d'oblidar.

A mitja part del concert, el president del Centre Moral Instructiu de Gràcia, En Josep Casajoana Oliver, féu el discurs de rúbrica, glossant la significació de l'acte, saludant i remerciant el P. Abat i monjos, descrivint l'obra cinquantenària del Centre i posant-la una vegada més sota la protecció de Nostra Senyora de Montserrat

Seguidament, l'eminent sociòleg i bon company nostre En Ramon Rucabada llegí un assenyaladíssim discurs ple d'unció fervorosament cristiana i d'emoció patriòtica a l'ensems. Digué que cada un de nosaltres havia d'ésser com un Sant Jordi, disposat a occir el drac que acorrala la nostra pàtria amb els seus tres caps: la blasfèmia, el joc i la lluita social.

Felicità el Centre Moral per no haver volgut mai sollar la seva històrica resplendent amb l'admissió d'uns recursos eixits del vici que hauríen entelat la transparència de l'obra altament cívica que aquell Centre realitza.

Felicità també l'Orfeó per la seva actuació, sempre ascendent i acaba desitjant que la nostra Verge els sigui propícia, fent-los com una Primavera d'eternes roses blanques d'innocència i roses vermelles de caritat

L'ovació que coronà tan notable parlament es reprodui en disposar-se a parlar el regidor del districte VIII, En Joaquim M.a de Nadal, el qual assistí a les festes en representació de l'Ajuntament de Barcelona.

Començà dient que a Montserrat, en aquell dia, hi ha un tros de Barcelona. i ell, representant de l'alcalde de la comtal ciutat, dona les més sentides mercès al P. Abat i Comunitat, i així mateix als oradors, per la gentil acollida que han donat a l'espandiment de la ciutat mediterrània.

Seguidament glossà, en paràgrafs rublerts de càlida poesia, la significança de l'Orfeó, encarnació de la vida que ha fet Déu i de la Pàtria que amb Déu han fet els homes.

Recomanà als orfeonistes que no oblidin el fet d'ésser celebrada la festa del Patró al casal de la Patrona; que no deixin mai de cantar en català, de resar en català, de sentir en català.

Jo — dia — us acompanyo en nom de Barcelona i us desitjo per sempre, als llavis una cançó, al cor un amor, al cap una catalanitat fervorosa.

L'orador fou interromput mantes vegades per entusiastes aplaudiments que esdevingueren, en acabar, una xardorosa ovació.

Un xic més tard s'organitzà el piadós Via-Crucis, dirigit per mossèn Garriga, assistit per tres sacerdots més, tanta era la concurrència, essent portant del Sant Crist el senyor Nadal.

Arribats davant la capella de la Verge dels Dolors, mossèn Garriga pronuncià unes paraules glossant la mort de Crist, precisment en aquella hora capvespral, l'hora dels grans misteris silenciosos davallant per la quietut de les muntanyes.

En tornar, a entrada de fosc, es va fer la processó de les antorxes, durant la qual els fidels entonaren diverses i apropiades cançons.

Cal remarcar que els romeus tingueren un record per als orfeonistes que lluiten a l'Africa, trametent-los unes lletres ben gentils.

El dilluns es resà una missa a la Santa Cova, en sufragi dels socis difunts, i a la tarda, previ el comiat solemnial i cant de la Salve i Virolai, tornà a Barcelona aquest romiatge, deixant tan bon record entre els concurreents, que es tracta ja de convertir en institució la celebració anyal, a Montserrat, de la patriòtica festa de Sant Jordi.

Conferències del P. Semeria

El Comitè d'Honor i executiu que s'ha format, sota els auspicis del Consolat d'Itàlia, per a fomentar les conferències del P. Semeria, ha conjuminat el programa que va a continuació.

Els bitllets i invitacions es trobaran de venda a les principals llibreries catòliques, al Banc de Roma, Casa Comas S. en C., Sastreria Model (Rambla dels Estudis, 11), al Coliseu Pompeia (Travessera, 8 i 10, Gràcia), Consolat d'Itàlia, Casa dels Italians (Passatge Méndez Vigo, 8), Cambra de Comerç Italiana (carrer Fontanella, 9), etc.

PROGRAMA

Coliseu Pompeia (Travessera, 8 i 10, Gràcia):

I. — «Les doctrines místiques de Santa Teresa de Jesús, en el tercer centenari de la seva canonització». — Dia 2 de maig, a dos quarts de set de la tarda.

II. — «Dant i el Cristianisme». — Dia 4 de maig, a dos quarts de set de la tarda.

III. — «Itàlia en la vida filosòfica moderna». — Dia 6 de maig, a dos quarts de set de la tarda.

Universitat:

IV. — «Galileu Galilei i el seu mètode científic experimental». — Dia 8 de maig, a dos quarts de set de la tarda.

Ateneu Barcelonès:

V. — «Itàlia i Espanya i en particular relacions amb Catalunya».

Comitè d'Honor: El President de la Mancomunitat, el bisbe de Barcelona, l'alcalde de Barcelona, el capità general, el president de la Diputació, el rector de la Universitat, el governador civil, el president de la Reial Acadèmia de Bones Lletres, el president de l'Institut d'Estudis Catalans, el president de l'Ateneu Barcelonès, el president de la Reial Acadèmia de Ciències, el president de la Comissió Municipal de Cultura, Cònsol general d'Itàlia, el president de la Cambra de Comerç Italiana, el president de la Societat Italiana de Beneficència i Escoles, el president de la Societat Italiana de «Mutue Socorre» entre obrers, el president de la Societat Nacional «Dante Alighieri», el president de la Societat taliana «Reduci e Smobilitati», el president de l'Obra Bonomelli, pels italians emigrats a Europa.

Comitè d'Honor de les dames patronesses: senyores comtessa vídua de Güell, marquesa de Castelldosrius, donya Josefina Gayon vídua d'Armiñ, donya Teresa Poc vídua de Martorell, donya Araceli Fabra vídua de Ribas, marquesa de Villamediana, donya Lluïsa Llorach de Mercader, donya Francisca Güell de Moxó, donya Josefina Conde de Olabarria, marquesa de San Roman de Ayala, donya Maria Parellad de Ferrer-Vidal, senyora de Conde, donya Carme Ribas de Ros, senyoreta Isabel Llorach, donya Glòria Bulbena de Salas, donya Franca Giordano de Ferrer i donya Victòria Boschi d'Azina.

Comitè executiu de les dames patronesses: Senyores donya Magdalena Carpi, donya Marcela Barucci, donya Angela Regendi i baronessa De Aquila.

Comitè executiu: senyors advocat Joan Garriga i Massó, reverend Pare Rupert de Manresa, Rvnd. Can. Josep Maria Llovera. Comm. Arturo de Luciano, prof. Lluís Nicolau d'Olwer, Rvnd Can. doctor Carles Cardó, Cav. Uff. Manuel Ribé, doctor Joan Alsina i Melis, Comm. Arturo Spagnol, prof. Cosme Parpal, Rvnd. doctor Lluís Carreras, prof. Francesc Matheu, doctor Antoni Lluch i Rubió, doctor Ramon d'Alós, don Miquel Serra i Cav. francisca Díaz Plaza.

Tresorer General: don Alfred Andreloi, secretari del Consolat general d'Italia.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

SENAT

Madrid, 28, 8'30 nit.

El senyor PAN DE SORALUCE es creu en el cas de dir que el vot particular que presenta i fou aprovat en la sessió del dimarts no defensava solament els interessos de Galicia, sinó de tota la regió del Cantàbric.

Afirma que a Galicia no està arrelada la llavor separatista, com ho prova el fracàs d'algunes campanyes que allí s'han intentat.

El senyor ROYO VILLANOVA explica la interrupció que ha fet anteriorment.

Diu que quan els representants regionalistes demanen alguna cosa en nom de Catalunya, tots, i ell el primer, estan propicis, com s'ha demostrat, en concedir. Mal que no es pot accedir és a les peticions que es fan en nom dels catalanistes.

El senyor TRIAS defensa una esmena a l'article addicional, demanant que es facin extensius a altres regions els beneficis que aquest article concedeix a la regió del Cantàbric.

El ministre de FINANCES manifesta que el dimarts el que va fer fou exposar el seu criteri, però, com era natural, deixant el Senat en absoluta llibertat per a pronunciar-se.

Quant a l'esmena del senyor Trias, diu que no pot ésser acceptada, perquè això desvirtuaria la finalitat del projecte i a més a més perquè també significaria revocar el que el Senat va aprovar l'altra tarda.

El senyor TRIAS rectifica, no convencent-se per les paraules del ministre.

La Comissió no accepta l'esmena.

El senyor CANO DE RUEDA explica les gestions realitzades pels cerealistes i espera que aquesta tarda en aprovar aquesta llei es tindran en compte els interessos de l'agricultura.

El senyor TRIAS demana que per la Comissió i el ministre s'estudii la manera que no siguin perjudicades les altres regions.

El PRESIDENT. — En vista de les paraules del senyor Trias, se suspèn aquest debat.

S'aprova sense discussió el dictamen sobre el projecte de llei disposant que els càrrecs d'ajudants de camp dels generals siguin considerats, per als efectes de l'ascens, com a càrrecs de plantilla de les unitats on presti servei el general a les ordres del qual serveixin.

Es posa a discussió el dictamen de la Comissió permanent del Treball sobre el projecte de llei facultant el Govern per a ratificar el conveni entre Espanya i la República Argentina de 27 de novembre de 1919, que determina les condicions dels obrers espanyols i argentins víctimes d'accidents del treball a l'Argentina i a Espanya, respectivament.

Després d'unes paraules del marquès de Santacruz, President de la Comissió, explicant l'abast i la importància del dictamen, queda aprovat sense discussió.

Es reprenen els precs i preguntes.

El senyor FERNANDEZ CARO demana que els dipòsits de gasolina s'estableixin amb les majors garanties de seguretat per al públic.

El senyor ECHEVARRIA intervé per afirmar que els esmentats dipòsits no ofereixen els perills apuntats, i el canvi facilitèn el desenrotllament de l'automobilisme.

El ministre de FINANCES diu que tractant-se amb dues opinions distintes, pot arribar-se a una solució de harmonia, deixant els dipòsits, però situant-los en les degudes condicions de seguretat.

Els senyors FERNANDEZ CARO i ECHEVARRIA rectifiquen.

El senyor PALOMO protesta de la política de caciquisme que es desenvolupa al districte de Cazalla de la Sierra.

El ministre de la GOVERNACIO promet assabentar-se dels extrems assenyalats pel senyor Palomo, i posar-hi, en cas que es confirmin, els deguts correctius. Naturalment, rebutja els actes de política de caciquisme que el senyor Palomo diu que existeixen a Cazalla de la Sierra.

El senyor GARCIA DURAN reclama també del ministre la remissió de determinats documents lelectorals de Tiguena.

El ministre de la GOVERNACIO promet complaure el senyor García Duràn.

Es dóna compte del despatx ordinari, i fixada l'ordre del dia per al dimecres, s'aixeca la sessió a les 6'20.

CONGRES

Madrid, 28, 9'15 nit.

El senyor SANCHEZ GUERRA. — No citarà S. S. el nom d'una d'aquestes dones. (Rumors.)

El senyor SERRADELL refereix que el senyor Almeida es considera, en una carta que dirigeix a les famílies dels presoners, fracassat en les seves gestions. En vista d'això es volgueren iniciar aquestes gestions de caràcter particular, i vaig a llegir una carta d'un militar espanyol.

El PRESIDENT. — Ja comprendrà que els antecedents no abonen que jo autoritzi lectura de cartes. A més a més, S. S. dóna excessiva proporció a la seva rectificació.

El senyor SERRADELL. — Si sa senyoria es refereix al rellotge, conforme; però si es refereix a la seva benvolença, mai.

Intenta llegir la carta, que no diu res de particular, però a instàncies de la Presidència no ho fa i al·ludeix a ella. La carta és del senyor Fernández Almeida, i en ella diu que no veu inconvenient que es facin negociacions particulars per al rescat. El ministre d'Estat digué que per a això era necessària la proposta del general Berenguer. Els interessats acudiren a aquest, qui replicà que no hi havia inconvenient, però després es rectificà.

La versió del diputat coincideix amb la que en un comunicat exposà en la premsa la Comissió pro-rescat dels presoners.

El fet és que el Govern suspengué l'autorització de les gestions, però no atrevint-se després a donar la cara i a afirmar el cas, vingué aquí i qualificà les gestions d'una comissió que presideix un funcionari de l'Ajuntament de Madrid de «timo benèfic i misericordiós».

Com que han transcorregut les hores reglamentàries, se suspèn el debat, quedant l'orador en l'ús de la paraula.

Ordre del dia.

Es proclama diputat el senyor marquès d'Aracena, qui acte seguit jura el càrrec.

Continua el debat sobre la proposició del marquès d'Olèrdola que fa relació a la xarxa telefònica urbana de Barcelona.

El senyor NOUGUES combat la proposició i recorda que quan es prengué a Barcelona l'acord de demanar-li a l'Estat la cessió de la xarxa telefònica urbana, foren els diputats provincials de la Unió Monàrquica els primers que s'uniren a l'acord.

Manifesta que el que passa a Barcelona és que hi ha una gran efervescència política i una gran temença que a altres provincies catalanes no senten, sobre l'hegemonia de la Lliga Regionalista. A Tarragona, almenys, no la senten.

El senyor TORRAS. — No és temença.

El senyor NOUGUES. — (Doncs se li assembla molt.

Jo voldria que em digués el marquès d'Olèrdola si s'oposaria a la cessió en el cas que, en comptes d'ésser la Mancomunitat, fos la Diputació de Sevilla, per exemple, la que ho demanés.

Afirma que gràcies a la Mancomunitat hi ha a Catalunya 163 pobles amb telèfon.

Considera beneficiosa la concessió a la Mancomunitat, perquè havent-hi a Barcelona tres línies telefòniques, es fondria la direcció en un organisme, i està clar que això hauria d'anar forçosament en benefici del servei.

Censura les maniobres encaminades a indisposar el Cos de Telègrafs amb Catalunya, fent-li creure en suposades ofenses que mai han existit.

Cita preceptes legals que autoritzen la concessió i l'explotació de les línies els contractes de les quals vagin vencent, mitjançant pública subhasta. Després, si s'aprovés la proposició del marquès d'Olèrdola, es vulnerarien aquests preceptes legals.

Assenyala la circumstància que l'Ajuntament de Barcelona, per unanimitat, hagi demanat que se cedeixi a la Mancomunitat la xarxa urbana telefònica; i això que allí hi ha renyida batalla entre regionalistes, republicans i regidors de tots els partits.

Durant trenta anys ha tingut la xarxa una companyia particular i ningú s'ha alarmat. I notis que la Mancomunitat és un organisme de l'Estat.

Recorda una conferència que el mes de novembre últim donà a l'Institut d'Enginyers Civils el director de Correus, Telègrafs i Telèfons de França, en la qual advocava per la necessitat que es tornin a la indústria particular els serveis de telèfons, puix s'havia demostrat el desastrós que era el negoci a mans de l'Estat.

Demana que la xarxa telefònica de Barcelona es doni a la Mancomunitat, puix ho desitgen a Catalunya tothom menys la Unió Monàrquica, i aquesta solament s'oposa aquí, a Madrid, puix a Barcelona, tota la Diputació provincial de Barcelona està conforme amb la concessió.

Fa avinent que és tant més sincera la seva actitud ja que ell és un constant i irreductible enemic de la Lliga Regionalista, amb la qual està en perpètua lluita a Tarragona.

El ministre de la GOVERNACIO, que acaba d'arribar, li contesta aprofitant les notes que del discurs del senyor Nougués ha pres el ministre de Gràcia i Justícia.

Reconeix que la Mancomunitat és un organisme de l'Estat, merexedor de tota classe de consideracions. Per tant, per a ell no és problema el de si la Mancomunitat pot o no exercir serveis de l'Estat, per delegació, per contracta o per qualsevol altre mitjà. El que pot fer dubtar al Govern és si aquest té o no dret per a fer aquestes delegacions per sí, o si necessita el concurs de les Corts.

Disserta sobre la interpretació de l'article segon del Reglament de Telèfons i el dret de tanteig pels Ajuntaments i particulars.

Insisteix en la necessitat d'una mesura de caràcter general, a ésser possible de caràcter legislatiu.

El senyor AZZATI intervé per a explicar la situació en què es troba el servei de telèfons a València.

Està pròxima a terminar la concessió a l'empresa particular que els explota. L'Ajuntament vol municipalitzar-lo i demana que en la mesura de caràcter general que s'adopti es faci en forma que es doni a València el mateix que s'atorgui a la Mancomunitat de Catalunya.

El senyor CAPDEVILA consumeix un torn en pro de la proposició.

El senyor RAHOLA parla en contra.

Diu que si la proposició hagués vingut aquí per generació espontània, l'hauria poguda acceptar en part, però ha sorgit entorn d'un expedient que obra al ministeri de la Governació.

Assegura que si no es tractés de la Mancomunitat Catalana, ningú s'hauria prestat a l'aprovació de la proposició, i prova d'això és que tots demanen que el que es concedeixi a la Mancomunitat ha de concedir-se als altres; i això ho diuen els que més defensen l'estatificació a Espanya, la qual cosa prova que el principal per a ells és que el servei no es concedeixi a la Mancomunitat.

Cita l'exemple del que passa amb el moresc. S'ha demanat una mesura d'excepció per a la regió gallega, i nosaltres, posant-nos en la realitat, no ens hi hem oposat.

(Interrompen els senyors Senra i Portela.)

Deixeu-me terminar el raonament i veureu com al fi i al cap coincidim.

Quan es crea la Mancomunitat es parlà de privilegis, però jo no crec que sigui una excepció o privilegi l'atorgar-li allò que té facultat de rebre en virtut dels preceptes de la seva creació.

El poble català vol que la Mancomunitat exploti la xarxa telefònica urbana de Barcelona i l'acord el prengué la Mancomunitat per unanimitat. El mateix acordà, per unanimitat, l'Ajuntament de Barcelona. Ha estat necessari que aquí vingués una representació de Catalunya i fos aquesta la que presentés aquesta proposició de disconformitat amb els designs de Catalunya.

Es tracta de saber si el poder executiu pot o no fer concessions a la Mancomunitat.

De conformitat amb l'article segon del Reglament telefònic, és indubtable que pot fer-ho.

L'article 35 és encara més explícit, parlant de la subhasta.

Per conseqüent, la facultat del Govern està ben clara.

Recorda manifestacions del sots-secretari d'Estat francès, M. Deschamps, a la Cambra francesa, sobre els serveis telefònics, i diu que els catalans el que volen veure en els Governs d'Espanya és, no que acceptin o rebutgin les peticions que se'ls facin, sinó que no s'abandonin a l'embalum de prejudicis i passions que els volten.

Ja en parlarem de la maniobra sobre el Cos de Telègrafs...

El ministre de la GOVERNACIO. — Millor serà que no entri S. S. en això, puix aquí no té el Cos de Telègrafs altre defensor legítim que jo.

El senyor RAHOLA segueix dient que aquí s'ha parlat de règim d'excepció i convé examinar els antecedents de la Mancomunitat i reconèixer la seva executòria.

La Mancomunitat té, per la seva constitució, facultats per a explotar els serveis de telèfons.

Explica tot el que la Mancomunitat ha fet en aquesta matèria, adquirint algunes línies i fomentant els serveis.

La Mancomunitat ha suplit grans deficiències, fins el punt d'haver-la citat amb elogi una gran revista del Cos de Telègrafs.

Per la llibertat de moviments que no pot tenir l'Estat, la Mancomunitat ha pogut contractar amb els municipis i els particulars, i ha realitzat el miracle d'establir a Catalunya una xarxa de 5,000 quilòmetres, sense pèrdues, com pot veure's en els seus comptes, que es discutirà si han o no d'anar al Tribunal de Comptes, però que estan impresos i en els quals es veu que hi ha als serveis de telèfons beneficis del 6, del 7 i del 8 per cent.

Amb xarxes de caràcter exclusivament rural no es pot sostenir això, i per això ha demanat la compensació d'un servei urbà.

Creu que aquesta és una aspiració ben legítima.

Cap perill per a l'Estat pot haver-hi que sigui la Mancomunitat l'explotadora d'aquesta xarxa.

No vol fer un negoci, sinó fer millores; i això està abonat pels antecedents sobre la matèria, que són ben notoris.

Sap el ministre que la Mancomunitat es compromet a no usar més que el temps necessari el material de la Companyia Peninsular; sap tothom que fa anys a Barcelona, per a tenir telèfon, es necessitava costejar-se la instal·lació i tenir les majors influències. Doncs, la Mancomunitat vol que tot això desaparegui, que es facin línies soterrànies i es modernitzi aquest important servei.

Formula arguments per a demostrar el desastrós que és l'explotació dels telèfons per l'Estat.

Els Estats Units, que són els més avançats, tenen 11,000 companyies de telèfons, França i Anglaterra que explotaren per l'Estat els telèfons, experimentaren enorme dèficit; Dinamarca té part en mans de l'Estat i part en les de companyies particulars: doncs aquestes tenen superàvit i aquell dèficit.

Es podrien apuntar moltes dades més que donarien el mateix ensenyament, i fàcil és deduir-ne la conseqüència.

Es parla dels drets corporatius dels empleats, i jo dic que la Mancomunitat mai ha deixat de reconèixer les prerrogatives del Cos de Telègrafs, i per això, a l'ensems que al Cos d'enginyers, en matèria d'obres públiques, lòna al Cos de Telègrafs la necessària intervenció.

Llegeix una circular interpretant l'article 125 del Reglament de Telègrafs, sobre aparells supletoris.

El Reglament els dóna el benefici de concessionari i la circular els considera com a accessoris.

El senyor SILVELA (don Jordi). — Sempre ha estat facultat del concessionari posar-les o no.

El senyor RAHOLA. — Però el fet és que se'ls col·loca en la condició d'accessoris, que no és el mateix que supletoris.

Es indubtable que aquesta circular va donar a la Companyia Peninsular una llibertat que abans no tenia.

L'agitació que s'ha portat al Cos de Telègrafs té una gran importància, puix si la seva protesta s'oposa a la petició d'una corporació, ni cap preguntar qui governa el país. Hem clamat contra les Juntes de Defensa militars, i es veu que els funcionaris sembla que constitueixen una Federació de sindicats burocràtics.

Es necessari assabentar-se si el Govern es troba en condicions per a resoldre aquesta qüestió.

No creu que aquesta protesta que es vol engrandir, sigui el sentir unànime del Cos de Telègrafs. La voluntat unànime es pot manifestar d'una manera externa, puix persisteixen els elements de coacció.

(El senyor TORRES interromp). Cap de les raons que s'han invocat són justificades per a negar la concessió a la Mancomunitat, que té una executòria. La Mancomunitat té dret a desenrotllar-se, puix no s'engendra els fills perquè físicament, moralment i intel·lectualment no puguin desenrotllar-se. El contrari seria un enganyi, i l'enganyi porta la desesperació.

Si es tem que la Mancomunitat sigui un focus de separatisme, seria més noble destruir-la d'una plomada; però si la creareu i voleu que subsisteixi, no heu de minvar-li facultats.

Amb proposicions com la que es discuteix només aconseguireu convertir el Govern i el Parlament en instruments que no serveixin ni per a fer ni per a deixar fer.

El ministre de la GOVERNACIO diu que es veu que en aquesta discussió no es tracta de dilucidar textos legals, sinó que en el fons existeix un dubte.

Assegura que en el Govern no hi ha por, ni pressions, ni coaccions i creu que la dignitat genèrica dels que es posen enfront del Govern demostra que aquest no pot desviar-se del seu deure.

Fa avinent que aquesta lluita ha estat exclusivament entre elements de Catalunya.

(Una veu: Això és el trist.)

Afegeix que el Govern no ha decidit encara quina ha d'ésser la seva actitud i diu que ell no es cansarà de repetir que la Mancomunitat és un organisme digne de tots els respectes i consideracions.

Per a demostrar que l'assumpte és solament administratiu, esmenta els casos de València i de Madrid, on les concessions estan per caducar.

El senyor RAHOLA rectifica i diu que si el ministre ha trobat passió en les seves paraules, està aquesta ben justificada, perquè havia de defensar la conveniència dels barcelonins.

Li recorda al ministre que ell fou qui digué als periodistes que una maniobra, de l'origen de la qual no podia fer-ne la revelació, fou la que creà el fals ambient del Cos de Telègrafs.

La passió ha actuat des del primer moment en aquest assumpte.

Insisteix en el concepte legal de la qüestió, sobre el dret de la Mancomunitat i les facultats del Govern, que és insensat que quedin enfonsats per un acte del Parlament, només per la iniciativa d'una proposició aprovada «in promtu».

Diu que ells mai s'han oposat a que es dictin mesures de caràcter legal. El que volen és que dins de la llei general se'ls deixi fer.

Nosaltres demanem els serveis de telèfons perquè està establert, i les altres provincies si el volen que el demanin, i si el tenen que ho diguin. Nosaltres demanem que tinguin la major suma de beneficis.

Es necessari que no sigui veritat allò de què, així com abans es deia que els espanyols quan volien que no es fes una cosa la trametien a una comissió, ara es tramet al Parlament.

El ministre de la GOVERNACIO també rectifica.

El senyor PRIETO intervé per a al·lusions.

Diu que el senyor Rahola ha emprat aquí l'habilitat d'anar a coaccionar l'esperit dels partidaris de la proposició, tirant damunt ells la responsabilitat d'oposar-se al progrés de Catalunya. Això és inexacte, puix ell és molt amant d'aquest progrés.

El que ell ha volgut demostrar en intervenir en el debat és la necessitat d'una mesura de caràcter general que serveixi per a tots.

Manifesta que no té res que veure el sistema de les concessions interprovincials a Catalunya amb la xarxa urbana de Barcelona.

Reconeix que les deficiències asse-

nyalades pel senyor Rahola són notòries i exactes.

Se suspèn el debat, quedant l'orador en l'ús de la paraula.

S'acorda que la sessió vinent se celebri el dimecres i s'aixeca la d'avui a les 8'30.

L'ENTERRAMENT DE LES VICTIMES DE L'INCENDI DE MALAGA

Màlaga. — A les sis de la tarda s'efectuà l'enterrament de les víctimes de la catàstrofe.

La manifestació de dol ha estat imponent.

A les quatre de la tarda grups de persones obligaven a tancar els escassos establiments que seguien oberts o amb les portes mig obertes.

Algunes tendes han estat apedregades.

Dues hores abans de l'assenyalada per a l'enterrament era impossible transitar pels carrers immediats a Sant Miquel.

Els fèretres han estat trets a la porta del dipòsit.

El bisbe i els seminaristes entonaren unes absoltes.

A la presidència del dol hi anaven l'alcalde, els governadors civil i militar, el bisbe, els claustres de l'Institut i de l'Escola Normal diputats, senadors, regidors, comissions militars, representació del Govern i personalitats.

Pot calcular-se que en la fúnebre comitiva figuraven més de 12.000 persones.

La resta de la població ha presenciat la desfilada als carrers.

Tots els elements obrers assistiren a l'enterrament.

No es va permetre l'entrada del públic al Cementiri.

S'obriren 30 fosses.

En el moment del descens dels taüts, el bisbe resà un Parenostre, escoltat amb profund silenci i contestat després amb fonda emoció.

Van rebre sepultura 26 cadàvers.

Impressionat un dels presents, sofrí un colapse i va haver d'ésser assistit per la Creu Roja.

Al vespre, la població presentava un aspete tristíssim.

No hi hagué espectacles de cap gènere.

LA CATASTROFE DE MALAGA

El ministre de Finances ha remès a Màlaga 25.000 pessetes per a les despeses de desenrunament de l'edifici de la Duana.

Demés ha cridat a l'arquitecte del Cadastre urbà, amb l'objecte de tractar amb ell de la reconstrucció de l'edifici incendiat.

LES CEDULES

La «Gaceta» publica una Reial Ordre del ministeri de Finances disposant que la recaptació en período voluntari de l'impost de cèdules personals començarà, l'any actual, el dia primer de maig pròxim, a totes les localitats no exceptuades per la llei de 3 d'agost de 1907.

LA REFORMA TRIBUTARIA

Madrid, 29, 12:30 matinada.

La Comissió Permanent d'Hisenda del Congrès ha estudiat els projectes tributaris, emetent dictamen en els d'impost sobre les caixes de lloguer, drets reials, grandeses i títols, contributaris ,emetent dictamen en els

A petició de quasi tots els vocals de les distintes minories, ha quedat eliminada la quota anyal que s'assenyalava per als títols del Regne, mantenint-se els impostos que es creen, per als nous títols, rehabilitació i successió dels mateixos.

S'estableix un impost als cavallers de les Ordes militars.

Segons ha manifestat el sots-secretari d'Hisenda, senyor Ruano, després de la reunió, la eliminació de la quota anyal sobre els títols i grandeses ha obert a què la comissió havia cregut que no podien ésser matèria contributiva el que no era exercici d'una indústria, i com que el senyor Ruano portava instruccions del senyor Bergamín, de sotmetre's i accedir als acords de la majoria, ell ha acceptat la proposta de la comissió.

El pròxim dimarts tornarà a reunir-se la comissió per a dictaminar puix només manca examinar el projecte sobre utilitats.

A la sessió del dimecres quedarà damunt la taula del Congrès el dictamen.

L'ASSEMBLEA DE PEIXATERS

L'assemblea d'armadors pesquers i trametedors d epeix ha aprovat les següents conclusions:

Primera. — Les companyies de ferrocarrils estan obligades a admetre en facturació tot el peix que es presenti, afegint trens addicionals si és necessari.

Segona — Les facturacions s'admetran fin una hora abans de la sortida dels trens, sigui la que vulgui la seva destinació.

Serà potestatiu de les companyies admetre o no facturacions que es facin manca nt menys d'una hora per a la sortida dels trens.

Tercera. — Demanar que les companyies quedin obligades a consignar al talò-resguard el dia, hora i demés característiques de l'expedició, així com el termini de venciment del transport.

Quarta — Supressió de la nota de les companyies declarant les expedicions amb reserva, al-legant insuficiència d'embalatge, o carència de marques de foc.

Cinquena. — Demanar a les companyies una bonificació del 30 per 100 a l'estiu i el 10 per cent a l'hivern, per a les expedicions de Galícia i Astúries amb destinació a Barcelona, i amb destinació a Madrid, una bonificació d'un 20 per cent a l'estiu i de 10 per cent a l'hivern.

Per a les procedencies de Santander, Bilbao i Sant Sebastià, amb destinació a Barcelona, el 20 per cent a l'estiu i el 10 per cent a l'hivern, i amb destinació a Madrid, un 15 per cent a l'estiu i el 5 per cent a l'hivern.

Les procedències d'Andalusia i Múrcia, el 10 per cent a l'estiu.

Sisena. — Que l'Estat doti a Huelva d'un interventor oficial en les reclamacions.

Setena. — Que per totes les companyies ferroviàries d'Espanya s'arribi a la modificació d'una tarifa mínima per a totes les expedicions de peix.

Vuitena. — Es dicten regles de l'itinerari d'un tren que sortirà de León amb peix cap a Madrid.

Novena. — Demanar que per cap concepte siguin elevades les tarifes per al peix.

10. — Que es faci la liquidació de ports pel pes que resulti de la mercaderia per unitat de quilo i no per fraccions de cinc i deu quilos.

11. — Que els vagons on es transporti el peix portin sempre fre automàtic per a casos d'avaria.

12. — Que l'Estat exigeixi a les companyies la implantació de vagons frigorífics, sense preferència per als particulars.

13. — En ço que concerneix a la Xarxa catalana, que siguin admeses totes les expedicions de peix fresc a totes les estacions de la costa catalana i a tots els trens, llevat dels anomenats de luxe.

L'ORDENACIO FERROVIARIA

A dos quarts de cinc d'aquesta tarda ha quedat reunida la comissió de Foment de l'Alta Cambra, per a continuar l'examen de la ponència dels senyors Goicoechea, marquès de Hoyos i Gàlvez Cañero, sobre el projecte d'ordenació ferroviaria.

La reunió ha durat fins a dos quarts de set.

Les bases del projecte han quedat modificades en la següent forma:

Primera: Línies compreses en la llei. — Segona: Règim de la comunitat ferroviària. — Tercera: Organització del Consell superior. — Quarta: Atribucions del Consell. — Cinquena: Règim per a l'aplicació de tarifes. — Sisena. Revisió de les tarifes. — Setena: Règim per a l'execució de projectes — Vuitena: Règim especial, aplicable a les companyies que posseeixen un actiu sanejat. — Novena: Règim per al rescat. — 10: Règim per al rescat de les companyies que posseeixen un actiu sanejat. — 11. Deute especial ferroviari. — 12: Règim de comptabilitat.

Demés, es dicten disposicions de caràcter addicional aplicables als casos que puguin sorgir.

S'ha introduït tota la part fonamental del Consell superior per a evitar que el funcionament d'aquest pogués en un moment determinat discrepar de la llei.

També s'ha modificat la relació amb els avenços de l'Estat i es respecta ço que afecta a l'interès de les accions.

Aquells avenços es consideren com obligacions que reditaran interès a partir de la publicació de la llei.

La Comissió ha deixat avui enllestides les tres primeres bases, després d'haver fet interessants observacions el senyor Prast, en relació amb els interesos mercantils.

Demà, a dos quarts de quatre de la tarda, tornarà a reunir-se la Comissió per a continuar deliberant sobre les darreres bases.

EL GENERAL WEYLER

El general Weyler, que ha tornat avui de Barcelona, ha estat aquesta tarda al Senat.

El periodistes li han preguntat sobre la qüestió dels telèfons de Barcelona i la Mancomunitat, contestant el general que als problemes de la Mancomunitat catalana els passa ço que als suscitats per les Juntes de Defensa; que el millor és deixar-los que cedeixin per llur propi pes.

L'EXPORTACIO DE TARONJA

Els senadors per les províncies de València, Alacant, Castelló, Múrcia i Terol en un canvi d'impressions tingut à l'Alta Cambra, han pres l'acord de reunir-se el vinent dimecres per a acordar mesures que tendeixin a evitar que és per i completament el conreu de la taronja.

Sembla que a l'esmentada reunió ha prevalgut l'acord de sol-licitar del Govern cent primes per a l'exportació del fruit, o una subvenció als propietaris d'hortes, amb el caràcter de reintegrable.

El senador senyor Gadea ha sortit cap a València per tal de concretar les aspiracions dels taronjaires.

CONSELL

Demà, a la tarda, es reuniran els ministres a la Presidència per a celebrar Consell.

EN ROMANONES

El comte de Romanones ha estat molt visitat a casa seva, mostrant-se satisfet de l'acte celebrat a Sevilla.

—I què ens diu dels israelites i de la terra de promissió?—ha preguntat un dels oients.

El comte de Romanones ha somrigut.

—Què els he de dir, sinó que fou una senzilla humorada pròpia de l'alegria i cordialitat que regnava en aquella junta inoblidable, a la qual concorregueren més de cent correligionaris i amics?

Després ha parlat amb elogi de l'organització del partit liberal de Sevilla i del prestigi i autoritat de les persones que l'integren, manifestant que l'última adhesió que havia rebut és la del comte de Casa-Galindo.

NOTA BURSATIL

A Borsa els cabals públics estan encalmats i apenes modifiquen els preus anteriors.

Estan demanats els bons per al foment de la Indústria Nacional que es fan a 99'50.

En valors industrials es destaquen els Ferrocarrils, que mostren animació pujant els Alacants dues pessetes i els Nords tres.

Els francs baixen 15 cèntims i els francs belgues 25; els marcs segueixen a 2'35, les lliures milloren 4 cèntims, els francs suïssos 55 i els dòlars cinc.

PERIODISTA DETINGUT

En l'exprés d'Andalusia ha arribat aquest matí a Madrid, acompanyat per un tinent de la guàrdia civil, el redactor de «La Libertad» Ezequiel Enderiz, reclamat pel Jutjat de les Drassanes de Barcelona, com a conseqüència d'una causa per injuries al senyor Cambó quan era ministre de Foment.

Sota paraula d'honor ha quedat detingut al seu domicili.

Si no es pot resoldre l'assumpte, demà o demà passat Ezequiel Enderiz serà conduït a Barcelona.

L'AJUNTAMENT DE MADRID

L'alcalde, en obrir la sessió de l'Ajuntment, ha demanat que constés en acta el sentiment de la Corporació per la catàstrofe de Màlaga.

El senyor Maura, ex-delegat d'incendis, ha aprofitat aquesta ocasió per a assenyalar deficiències en els serveis de Madrid, invitant l'alcalde a comprovar-ho, principalment al Parc del carrer Imperial.

Ha demanat que es faci una selecció del personal, substituint els que siguin inútils.

Altres regidors han coincidit amb la petició exposada pel senyor Maura, i l'alcalde ha promès assabentar-se'n i fer constar aquestes manifestacions en acta.

També a la sessió d'avui, després d'una llarga discussió s'ha acordat per 41 vots contra un, la municipalització del servei de Pompes fúnebres.

De la mateixa manera s'ha acordat que l'empresa de Pompes fúnebres continui el servei de conducció de cadàvers de caritat, i que l'alcalde gestioni el cobrament dels arbitris que hagi de satisfer l'empresa i acordi la forma que l'Ajuntament ho ha d'efectuar.

CONFERENCIA LITERARIA

L'il-lustre literat francès Jules Romain ha donat aquesta tarda a l'Institut francès, la tercera i última de les seves conferències sobre la literatura francesa en l'època actual.

S'ha ocupat en aquesta tercera dissertació, el conferenciant, de «Les deux tendences du roman français contemporain».

A judici de Jules Romain, en cap època ha estat tan floreixent com en l'actual la novel-la.

Així com el teatre, segons va dir en l'anterior conferència, es troba en franca decadència, i la poesia queda reservada per als esperits selectes, la novel-la, al contrari, ha arribat al grau màxim d'esplendor.

Hi ha, no obstant, per a la novel-la, un gran perill, que és fill exclusivament de l'excessiva producció i de l'elasticitat que li ha donat el gènere literari anomenat novel-la.

Ha estudiat, a continuació, les característiques fonamentals de la novel-la moderna, fent ressaltar les dues grans tendències en què es divideix: la novel-la d'acció i la novel-la d'anàlisi psicològic.

Sobre aquesta última ha pronunciat paraules de xardorós elogi.

Referint-se després als autors que han assolit més gran popularitat entre els actuals, exposa el seu juí que l'èxit de Pere Benoit ha estat més aviat de llibreria que literari.

No així, pel contrari, el de Marcel Prevost, l'obra literària del qual és la més alta representació de la tendència psicològica d'una gran part de la novel-la francesa.

El conferenciant ha estat molt aplaudit.

LES OPERACIONS DE BENI-AROS

Les converses de la tarda es van referir a les operacions militars iniciades avui a Beni Aros.

Hi hagué gran expectació per saber les notícies que es tinguessin, justificada després de l'anunci de l'Alt Comissari, en el sentit de que les operacions serien dures.

Ja començada la sessió, va arribar al Congrés el ministre de la Guerra, al qual voltaren els repòrters preguntant-li si hi havia notícies de les operacions.

El general Olaguer els va contestar que les primeres notícies les tenia per un radiograma que havia rebut a les dues de la tarda, del qual va donar trasllat sense perdre temps al president del Consell.

Els objectius assenyalats per a avui a les nostres tropes han estat assolits.

Van tractar els repòrters d'obtenir detalls que ampliessin la tan lacònica referència, i només van poder aconseguir que els digués el general Olaguer, que les columnes al comandament del general Manzano havia ocupat dues o tres posicions pròximes a Tarafut i unes altres dues o tres posicions les forces de Larraix, que operen a les ordres del general Sanjurjo.

—No recorda vostè els noms de les posicions?—li van preguntar els periodistes.

—No; i no puc satisfer la curiositat de vostès—els va contestar—perquè no tinc a mà cap còpia del radiograma.

—Té vostè notícies respecte de baixes?

—Sols sé que hi ha hagut molta ressistència, cosa que no ens han sorprès perquè ja s'esperava, però aquesta ressistència anaven minvant en els dies successius.

Va acabar dient que les columnes s'havien replegat sense novetat.

També s'atansaren als passadissos del Congrés al ministre de la Guerra alguns diputats, però no foren més afortunats que els periodistes, quant al resultat del seu requeriment perquè els donés notícies de les recents operacions.

En un reconeixement portat a cap ahir a la zona en que operen les nostres tropes, fou ferit greument el tinent senyor Sirvent.

Els moros continuaven aquest matí fent dispars de canó sobre el Penyal dels Vélez.

Sembla que no han causat desgràcies a la guarnició de la plaça però una granada va tocar el lloc d'amarratge del cable, causant desperfectes que es procedeix a reparar.

NO HI HA NOTICIES DEL MARROC

Madrid, 29, 2 matinada.

El sots-secretari de Governació ha manifestat aquesta matinada que el ministre de la Guerra havia comunicat per telèfon al senyor Piniés, dient-li que avui no havia celebrat l'acostumada conferència telegràfica amb l'Alt Comissari d'Espanya al Marroc, perquè el general Berenguer es trobava a Beni Aros i no tenia mitjans de comunicació.

Solament se sabia que en les operacions realitzades avui, s'havien aconseguit tots els objectius, amb escàs nombre de baixes, però que s'ignoraven els detalls de les incidències del combat.

En aquesta hora a Guerra encara no han facilitat nota oficial, i es creu que ja no es donarà.

NOTES PORTUGUESES

Lisboa. — Per a tractar assumptes d'ordre públic, han celebrat una detallada conferència el comandant de la guàrdia republicana, el de la guàrdia fiscal i el president del Consell de ministres.

—S'ha rebut un despatx de les illes de Sant Miquel (Açores) donant compte d'haver-se sentit un terratrèmol, ignorant-se fins ara si hi han hagut desgràcies.

Els veïns, espantats, han abandonat llurs cases, refugiant-se al camp.

—Dos obrers d'una fàbrica de mobles han estat detinguts sota la inculpació de fabricació i tinència d'explosius.

La Cambra de diputats ha acordat que constés en acta el sentiment de la Cambra per la mort del doctor Juli Demato, director que fou de l'Hospital Miquel Bombarda. — Havas.

Els esports

AGRUPACIO EXCURSIONISTA JUPITER

Per a demà, té assenyalada aquesta entitat una excursió seguint l'itinerari de Caldes de Montbui, Sant Feliu de Codines, Sant Quirze Safaja, Castellví, Saura Negra i Centelles.

Se sortirà a les sis per l'estació del Nord.

La Secció Ciclista que novellament ha quedat constituïda dins l'Agrupació, celebrarà el seu debut, diumenge, amb una excursió matinal, a la Font de les Eures (Sant Fost), sortint de davant del casal, a les sis del matí.

FESTA DEL PEDAL

Demà, diumenge, és el dia assenyalat per a la celebració del desè aplec dels ciclistes, el qual serà enguany a la veïna ciutat de Badalona.

L'entusiasme per a assistir-hi és gran, la qual cosa permet esperar un gros èxit a la festa, que es desenrotllarà sota el següent programa:

A les vuit en punt del matí, sortida dels ciclistes de la Granvia Diagonal, encreuament amb el Passeig de Gràcia (cinc d'oros), dirigint-se pel Passeig de Gràcia, Corts, Passeig de Sant Joan i carretera de Mataró, a Badalona.

A dos quarts de deu, arribada a Badalona, visita a les autoritats locals, col-locació dels banderins a la casa Ajuntament i salutació a la caravana per diverses personalitats, les quals faran ús de la paraula des del balcó de l'Ajuntament.

A dos quarts d'onze, sorteig dels premis detallats en un altre lloc d'aquest programa, la recapta dels quals serà destinada a Beneficència de Badalona.

A les dotze, gran cursa al Passeig del Mar, disputant-se formosíssimes cintes ofertes per distingides senyoretes de la localitat.

La comissió es reserva el dret d'admetre i limitar les inscripcions per a aquesta carrera.

A dos quarts de quatre de la tarda, importants curses al Velòdrom de l'Esport Ciclista Badaloní.

Hem rebut el formós programa publicat amb motiu de la festa, en el qual, ultra anuncis, hi ha un bell article d'en Canto Arroyo, el retrat de l'amic Ricard Llanas, iniciador dels aplecs ciclistes, llistes de la comissió organitzadora i dels 50 premis que s'ofereixen en el sorteig benèfic.

L'únic que ens sorprèn és que l'esmentat programa sigui escrit en llengua que no és nostra, quant totes les societats d'esports usen sempre la gloriosa llengua dels nostres pares.

Una mujer desconsolada es ahora una madre feliz

La Sra. Stephens evitó una operación quirúrgica y obtuvo la salud y la felicidad tomando el Compuesto Vegetal de Lydia E. Pinkham

Patoka, Ill.—"Llevaba cinco años de casada y durante todo este tiempo había sido mi mayor ambición el ser madre. El doctor me dijo que yo no podría concebir mientras no me operase a causa de ciertos males femeninos que sufría. Cuando ya había renunciado a lo que había sido la única ilusión de mi vida, una amiga me habló del Compuesto Vegetal de Lydia E. Pinkham. Tomé este remedio con regularidad por algún tiempo, y ahora tengo una niñita y me encuentro con más salud que nunca. Deseo que todas las mujeres que sufren se enteren que este remedio es la senda segura hacia la salud y felicidad."—Sra. GEORGE Stephens, R. D. No. 3, Patoka, Ill.

El Compuesto ha aliviado a miles de mujeres que sufrían de desviaciones, inflamación, tumores, irregularidades, dolores en el período, dolores de espalda, pesadez, indigestión y postración nerviosa.

De venta en todas las farmacias

Notícies

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 28 d'abril de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 759'1, 756'6, 757'8.

Termòmetre sec: 12'9, 14'1, 12'3.

Termòmetre humit: 10'0, 11'5, 10'0.

Humitat (centèsimes de saturació): 65, 73.

Direcció del vent: NNE., SE., ESE.

Velocitat del vent en metres per segon: 0'5, 9'0, 7'0.

Estat del cel: Tapat, C. tapat, Tapat

Classes de núvols: Alt. St. N., C.S. K.N. C.K.N.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 16'6; mínima, 10'0; mínima prop del sol, 8'1.

Oscil·lació termomètrica, 6'6.

Temperatura mitja: 13'3.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'2 mm.

Recorregut del vent en igual període: 175 km.

Observacions particulars: Calitja.

El director: E. Alcobé.

Paraigües Cardús Portaferrissa, 10

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens, Rbla. Flors, 30.

Una secció de nois de les Escoles Domènech han fet aquesta setmana una interessant visita a l'Escorxador general d'aquesta ciutat. Foren atesos molt amablement pel director i altres empleats de la casa, els quals els mostraren les diverses naus i dependències de què consta, en ple funcionament. Veieren com es fa la matança dels porcs, vedells i bens, en tots els seus detalls, i els ensenyaren també el Laboratori Microbiològic i Inspecció Sanitària, on van veure pràcticament com es fa l'anàlisi de la carn, abans de donar-la al consum públic.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

JOIES **VILANOVA** Unió, 6

GRAN TORRA PER A LLOGAR a Sant Joan d'Horta
Carrer de Campoamor, davant l'església nova. Tracte directe del propietari amb el llogater. Raó: Bisbe, 3, según. De dos quarts de vuit a les vuit tarda.

Ahir a la tarda es va presentar al quarteret d'Hostafrancs un home que va manifestar dir-se Semproni Aurelio Martín, de 42 anys, que habita en una barraca de la Riera de Magòria i que acabava de donar dos cops de ganivet a la seva muller Antònia Pérez, de 39 anys, amb la qual s'havia disputat.

Uns municipals van anar a la barraca de referència, i van trobar la dona que tenia una ferida a l'esquena i una al costat dret. La van portar al dispensari, on el metge la va curar, qualificant les ferides de pronòstic reservat.

Després va ser portada a l'Hospital Clínic.

El marit agressor va ser conduït a la delegació de policia.

JABONES ROCAMORA
"EL LEON"
"LA PAJARITA"
PARA TODOS LOS USOS

— Banyeres, Waters, Lavabos, etc. S. Verdaguer. Ronda Universitat, 9.

Uns urbans van donar ahir tarda una batuda a la Via Layetana perquè diàriament una colla de xicots s'encastellavan en una casa que està en enderroc i correspon al carrer de Ripoll, i allí es batien a cops de pedres amb gran perill dels transeünts, alguns dels quals havien sofert les conseqüències de la bel·lica diversió.

De resultes de la batuda van ser agafats alguns dels combatents i els seus pares han estat denunciats.

Pisos a milers tenen instal·lada la seva cuina amb la bateri d'alumini classe extra-forta de la Casa Llorens Germans. Rbla. Flors, 30

Ahir vespre es va iniciar un incendi a un forn de pa del carrer del Rosselló, 278, per haver saltat espurnes del calliu a unes saques. Els bombers del quarteret central el dominaren ràpidament.

A la carretera de la Bordeta, l'automòbil 4329 va atropellar ahir tarda a Josep Saludes, de 48 anys, porter, el qual va rebre ferides a la ma esquerra que li van ser curades al dispensari d'Hostafrancs.

La Joventut Cultural Popular, celebrarà demà els següents actes:

Al matí, visita de cultura a l'Asil Naval, podent-hi assistir, ultra els socis, les famílies i llurs coneguts, reunint-se a les deu a l'estatge social, carrer Duràn i Bas, 9.

A la tarda, funció teatral a càrrec del quadro d'aficionats, representant-se les divertides comèdies «La tragèdia d'un casori, o els apuros d'un sereno» i «Juego de prendas».

Majestic Hotel Anglaterra
Coberts especials (vi comprès)
Dinar, ptes. 6'50 — Sopar, 7'00

Liquidació joies
La Estrella de Oro. — Hospital, 7

Forn de Sant Jaume S.A.
PASSEIG DE GRACIA, 7
PA DE LUXE
MARCA ROMEU

Durant el matí d'avui ha plogut.

A la tarda s'ha asserenat però feia vent.

La temperatura ha baixat.

— «La Garza». El millor café.

— La salut és l'alegria. Un cos ben nutrit és generalment sa. La Carn Líquida Valdés García és el millor tònic nutritiu que es coneix.

Tres minyons que viuen rellogats al carrer de Sant Rafel, es presentaren de bon matí al municipal de la demarcació i li explicaren que, en llevar-se, s'havien trobat a faltar, el primer, un rellotge d'argent i un encenedor; el segon, una americana, dues camises, un parell de botines i 1'40 pessetes, i el tercer, un vestit encara no estrenat, un encenedor, un metre i 1'40 pessetes.

Creuen que els furts devien ésser comesos mentre dormien, perquè quan se'n van anar al llit tot era al lloc corresponent.

Joieria, Argenteria i Rellotgeria La Isla de Cuba Plaça Reial núm. 12
Immens assortit en medalles d'or i plata i altres articles propis per a primera comunió a preus reduïts i fixos.

A la matinada, fou assistit al dispensari d'Hostafrancs un home de 39 anys, habitant al carrer d'Eusebi Planas, el qual havia tingut qüestions a casa seva, i havia vist precipitar-se contra d'ell tots els de la família com una allau volcànica, i com que tots hi van fer el que van poder, el pobre home va quedar tot ple de contusions.

— Els mobles de medul·la de jonc més aristocràtics són a la fàbrica del Passeig de Gràcia, 115.

La Mutual Mèdica del Sindicat de Metges de Catalunya, ha constituït el dipòsit a la Societat Anònima Arnús-Garí, de deu mil pessetes, a favor dels beneficiaris del doctor N'Emili Briansó i Planas.

Primeres comunions
Models exclusius de recordatoris, devocionaris blancs de tots preus, rosaris, ònix, objectes per a presents.
Demaneu el nostre catàleg especial
Llibreria Subirana
Portaferrissa, 14

Demà, al Centre Excursionista de Catalunya el senyor don Antoni Barrie donarà una interessant sessió de projeccions sobre una ascensió al Montblanch, essent aquesta l'última del present curs.

L'agrupació editorial de bibliòfils «Els amics dels bells llibres», que tan belles mostres de la seva activitat ha donat, ha organitzat al Saló Ribas, del carrer del Consell de Cent, 329, una Exposició de conjunt de l'obra gràfica de l'Oliva de Vilanova.

Aquesta Exposició s'obrirà al públic gons el cartell amb que s'anuncia.

— Jocs d'oueres metall niquelat a pessetes 8'50. Bonic comboi per a un present, en les vaixelleries de Luis **INGLADA** de la Rambla de les Flors, número 8, i Ronda Sant Antoni, 5.

Per a guarir les malalties de les vies respiratòries

Si voleu durant la nit descansar en lloc de tosir, si voleu deixar de patir atacs d'asma, si voleu curar-vos una bronquitis crònica efecte de la grip, si voleu lliurar-se de la tuberculosi, bastarà que us proporcioneu una ampolla d'AIXAROP VIAN, compost amb extracte de diverses plantes medicinals, les quals tonifiquen els bronquis i els pulmons, fent desaparèixer la irratibilitat i la infecció, sense perjudicar l'estómac. Són moltíssims els que, aconsellats per llur metge, han pres AIXAROP VIAN, i els resultats obtinguts amb una sola ampolla han estat tan satisfactoris que no deixen de recomanar-lo a llurs amistats.

L'aixarop Vian

Està de venda a tots els centres d'específics, a les farmàcies ben assortides i a la Farmàcia i Laboratori «El Siglo», Sant Pau, 33, davant del carrer Mendizàbal.

Màquines per a cosir i brodar WERTHEIM

Les de més bon resultat
Vendes al comptat i a terminis
Avinyó, 9-Barcelona

Vida religiosa

Avui: Sant Pere de Verona, màrtir, i Santa Antònia, verge. — Demà: La Divina Pastora. Sants Donat i Sever, bisbes.

Quaranta hores: Demà, a l'església de Nostra Dona, d'Infants Òrfes. Hores d'exposició: De dos quarts de nou del matí a dos quarts de set de la tarda.

La missa de demà: Dominica segona després de Pasqua, color blanc.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona de la Saleta, a Sant Jaume.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Ramon Nonat, a la parròquia de Santa Maria del Poble Nou.

Vetlla en sufragi de les Animes del Purgatori: Avui, Torn del Mont Calvari, a la seva capella, Escorial, 155. Gràcia. — Demà, Torn de la Passió i Mort de Nostre Senyor Jesucrist, a la mateixa capella.

—Dominica II després de Pasqua Evangeli (Joan, 10, 11-16).—En aquell temps, digué Jesús al Faritzeus: «Jo sòc el bon Pastor. El bon Pastor dóna la vida per ses ovelles. Mes el llogader, com no és el pastor, i no són d'ell les ovelles, en veient que ve el llop, deixa les ovelles i fuig; i el llop se les emporta i les esgarria. El llogader fuig, perquè és llogader, i no se li'n dóna res de les ovelles. Mes jo soc el Pastor, i conec les meves ovelles, i elles em coneixen a mí, tal com el Pare em coneix i jo conec el Pare, —i per les meves ovelles dono la vida. Encara tinc d'altres ovelles que no són d'aquesta pleta; i també me les he d'emmenar, i elles sentiran la meva veu, i tot serà un sol remat i un sol pastor.»

Parròquia de Sant Jaume. — Demà, a les set, el senyor rector vredicarà l'Homilia. A les nou, exercicis del Mes de Maria. A dos quarts de deu, cant d'Hores pel la Rnda. Comunitat, i a les deu Ofici conventual.

A les tres de la tarda, ensenyament del Catecisme. A dos quarts de set continuarà el solemne Mes de les Flors, predicant-hi el P. Pijoan, S. J.

— Les Monges Minimes d'Horta celebraran la festivitat de Sant Francesc de Paula amb els següents cultes:

A les set, missa conventual.

A les deu, Ofici solemne, cantat per l'Orfeó Montserratí de la parròquia d'Horta; dirà el sermó el doctor don Manuel Tolra, prevere

A les cinc de la tarda, Trisagi a la Santíssima Trinitat, cantat pel mateix Orfeó, finalitzant amb el cant dels Goigs.

—Parròquia de Santa Maria del Mar. — La Cort de Maria, començarà si Déu vol, amb solemnitat, el Mes de Maria, demà, diumenge, a dos quarts de set de la tarda. Després del rés del Sant Rosari, es traslladarà en processó la venerable Imatge de la Mare de Déu, de la seva capella a l'altar major. Tot seguit es faran els exercicis del mes, i després sermó, que predicarà cad adia, fins al dia 15 de maig, el reverend P. Segú, I. C. M., i els dies següents, el reverend P. Muntaner, I. C. M., fins el dia primer de juny, i acabant-se tots els dies la funció amb cant de lletretes pel chor de senyoretes de la Cort de Maria de la parròquia, acompanyat d'harmònium i instruments de corda.

També es practicaran els exercicis del Mes de Maria, a les set del matí, durant la Santa Missa, a l'altar major.

—Parròquia de Sant Agustí. — Demà, diumenge, hi haurà misses com de costum. A les set, Mes de Maria. A les vuit, Comunió general dels Amants de Jesús Sagramentat, amb plàtica. A les deu, Ofici cantat. A les dotze, missa i punt doctrinal. Tarda, a les tres, Catecisme. A dos quarts de set, Rosari i visites al Santíssim i a la Verge.

—Parròquia de Santa Maria de Jesús, de Gràcia. — Demà, diumenge, començaran els solemnes cultes que a la Mare de l'Amor Formós li dedica l'Arxiconfraria de la Cort de Maria. Els oradors sagrats Fills de l'Immaculat Cor de Maria, seran els reverends pares Pere Tura, Joan Alsina i Francesc Seguí. A tres quarts de set, rés del Sant Rosari, exercicis propis del mes, i sermó, finalitzant amb diversos càntics a la Verge, dirigits per l'intel·ligent professor reverend don Josep Noguer, prevere. Els dies festius, a dos quarts de set de la tarda. Els dies feiners, el Mes de Maria es començarà a les set del matí, i a dos quarts de vuit, els diumenges.

—Església de Nostra Dona del Roser (PP. Dominics, Auzies March).—Demà, diumenge, diada de la seràfica Verge Santa Catarina de Sena, de l'Orde Dominicana, la V. O. T. de Sant Domènec, establerta en aquesta església, celebrarà els següents cultes: A dos quarts de vuit del matí, missa de Comunió, amb plàtica preparatòria pel R. P. Josep Maria Coll, director de la V. O. T. A les deu, ofici solemne, cantat per la Capella del Pi.

A les sis de la tarda, Exposició de S. D. M., Rosari cantat, exercici de la Novena, sermó pel R. P. Fra Jonçal G. Ereña, O. P., reserva, Goigs i adoració de la reliquia de la Santa.

Dimarts, dia 2 de maig, ofici de «Requiem» a les vuit, pels Germans de la V. O. T. difunts.

—La Congregació de Filles de Maria de la parroquial Basílica de Nostra Dona de la Mercè, començarà demà, diumenge, el solemne Mes de Maria, en honor de la seva Santa Mare.

Durant les misses de les set i de les dotze, es practicaràn els exercicis del mes, resats, i a la tarda, la funció començarà a dos quarts de set.

Els sermons estan confiats als oradors reverend P. Miquel Mendoza, S. J., i reverend P. Candi Rinci, de l'I. C. M.

Ultra la Capella de la parròquia hi pendran part els chors de senyoretes d'algunes associacions, assistint-hi al matí, corporativament, per a retre homenatge a la Patrona de Barcelona, la Confraria de Nostra Dona de la Salut, Sant Josep i Sant Camil, i les Filles de Maria de la Tinència de Sant Francesc, cantant el chor de la Confraria.

El dia primer de maig, hi assistiran la Junta de Dames i les nenes dels seus col·legis.

Els dies 2 i 3 del propi mes, hi concorreran, amb llurs chors respectius, les Filles de Maria de la Concepció i del Carme.

—L'Agrupació Nacionalista «Els Montserratins», la qual forma part de la Diada Montserratina, demà diumenge, assistirà, a les vuit del matí, a la Missa de Comunió general que celebrarà el reverend P. Abat del Montserrat, a l'església de Sant Just, i a la tarda, a l'Aplec que tindrà lloc al Guinardó, als quals actes es prega l'assistència de tots els socis.

DIADA MONTSERRATINA

Diumenge 30 d'abril

ORDRE DE LA FESTA

VUIT MATI:

Missa de Comunió de la Lliga Espiritual de Nostra Senyora de Montserrat, que celebrarà el Rvdm. Dom. Antoni M. P. Marcet, O. S. B., Abat de Montserrat, a l'església dels Sants Just i Pastor, i en la qual predicarà el Guardià del convent de Nostra Senyora de l'Ajuda, R. P. Brú d'Igualada, O. M. C.

ONZE MATI:

A l'església parroquial de Sant Francesc de Paula, el reverendíssim Abat de Montserrat beneirà solemnialment, i oficiant d'abacial, una imatge de la Verge Bruna, ofrena d'un soci a la Unió d'Escolans de Montserrat.

Després serà portada la imatge en manifestació al Casal Popular, Baix de Sant Pere, 1, 3 i 5 per a ésser col·locada a la presidència de la sala de juntes, actuant de portants Pomells de Joventut.

En l'esmentat acte pronunciarà un discurs de binvinguda

l'EXCM. Sr. D. RAMON ALBÓ I MARTI

QUATRE TARDA:

APLEC A LA TINENCIA PARROQUIAL DEL GUINARDO
(carrer Dos Rius)

Visita espiritual a la Mare de Déu de Montserrat.

Esbargiments populars: Cançons, per l'ORFEO MONTSERRAT. Ballets, per l'ESBART CATALA DE DANSAIRES. Sardanes, per l'Orquestra Barcelonina.

Parlaments per

DON MARIAN BORDAS, regidor de la ciutat

DON JOAQUIM M. DE NADAL, vice-president d'Acció Popular

DON FRANCESC MANICH, president de la C. O. de la Diada Montserratina

Mn. EUGENI FLORI, tinent de Nostra Senyora de M. del Guinardó

En finir la festa, tots els assistents cantaran una Salve a Nostra Senyora de Montserrat, per les necessitats espirituals i temporals del poble de Catalunya i per als soldats catalans combatents al Marroc.

La Comissió Organitzadora prega a totes les entitats catòliques i patriòtiques que hissin en llurs estatges les ensenyes.

Apat en honor del mestre Jaques-Dalcroze.

L'Institut català de Rítmica i Plàstica, fent honor a la proverbial cortesia del nostre poble, volgué organitzar un àpat de comiat en honor de l'eminent mestre Jaques-Dalcroze, que ha estat durant uns quants dies l'hoste il·lustre de la nostra ciutat.

Tingué lloc aquest acte el passat diumenge, i amb aquest motiu es reuniren en el Majèstic Hotel d'Anglaterra una veritable selecció de tots aquells que senten noblement i viva entre nosaltres els dalers d'una creixent i cada vegada més sòlida i més ampla cultura.

L'àpat revestí un caràcter d'exquisida intimitat i transcorregué en mig de la major efusió.

Presidí el mestre Jaques-Dalcroze, el qual tenia a un costat la filla del mestre Llongueras, i a l'altre, el director de l'Orfeó Català, el mestre Millet. Ocuparen també la presidència les distingides i simpàtiques deixebles del mestre Jaques-Dalcroze, que col·laboraren en llurs demostracions, el regidor senyor En Martí Esteve, en representació de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament; el senyor N'Alexandre Galí, en representació del Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya; el doctor Giró i Savall, director del Sanatori Marítim de Sant Josep; el mestre Francesc Pujol, director de l'Orquestra dels Amics de la Música, els artistes senyors Domènec Carles i Jaume Llongueras; En Joan Llongueras, director de l'Institut Català de Rítmica i Plàstica, i vàrem veure entre els concurrents, als senyors Bresas i senyora Renart, Massó, Armand de Moy, F. Lliurat, C. Lozano, etc.

El dinar fou esplèndidament servit.

En acabar l'àpat el mestre Llongueras, en vibrants i ben sentides paraules, oferí aquell acte d'homenatge al mestre Jaques-Dalcroze, que li dedicaven el seu Institut Català i els amics fidels que seguien amb veritable fe l'obra que aquest s'havia emprès. Digué que era aquell un acte d'homenatge sintètic, ja que en ell hi estaven representades totes les palpitacions i totes les significacions de la ciutat. En efecte, al costat del mestre il·lustre i les seves gentils deixebles s'hi trobaven la Comissió de Cultura de l'Ajuntament i el Consell de Pedagogia de la Mancomunitat, hi era la música, hi era la medicina, hi eren els artistes, els crítics, els estrangers que s'interessen per les nostres coses, els pares de les deixebles de l'Institut del mestre Llongueras que se senten identificats amb la seva acció, etc.

Digué el mestre Llongueras que les idees noves s'imposen sempre per la convicció ferma de les petites seleccions, i ell creia que la selecció aquella, allí aplegada, era ja prou per a fer triomfar l'obra del mestre Jaques-Dalcroze entre nosaltres. Catalunya, afegí, té sempre obertes les portes a totes les idees d'innovació, i els homes d'idees pobres i generoses se sentiran sempre dins d'ella com a casa seva.

Acabà, en francès, saludant al mestre Jaques-Dalcroze, i a les seves gentils deixebles, dient-los que ara que ja coneixien la nostra Catalunya i havien pogut palesar el seu admirable esforç per la cultura i per la total reconstitució de la seva personalitat, podrien apreciar millor l'alta importància, àdhuc la transcendència que l'obra del mestre Dalcroze podrà tenir en les nostres novelles generacions.

Mr. Jaques-Dalcroze expressà, amb frases plenes de sinceritat i d'afecte, el plaer que li havia causat el conèixer aquesta terra catalana. Reté un tribut d'admiració a l'Orfeó Català, el qual, sota la direcció del genial mestre Millet, li havia fet conèixer les nostres cançons populars i les obres tan personals com remarcables dels nostres grans compositors. Parlà de l'obra cultural realitzada per la Comissió de Cultura de l'Ajuntament, per una banda i per la Mancomunitat de Catalunya per l'altra, dient que enlloc del món s'havia realitzat en tants pocs anys un esforç tan gegantí. Féu elogis de la unitat i de la bellesa de les noves escoles que ha construït i construeix l'Ajuntament a la nostra ciutat, i digué com era aquest el moment propici i oportú per a implantar una educació musical sana i vivificadora en aquestes escoles tan lluminoses i en les quals l'esperit dels mestres és tan ple de cordialitat i d'anhels renovadors. Acabà expressant el seu desig vehementíssim que n ofos aquesta la darrera vegada de venir a Catalunya.

El regidor de la Comissió de Cultura, senyor En Martí Esteve, féu ús seguidament de la paraula agraint els elogis que el mestre Jaques-Dalcroze havia tributat a l'obra cultural de l'Ajuntament. Digué com el pla d'aquest obra a realitzar era vastíssim i com ha de fer-se, mancats d'aquella llibertat essencial i lluitant amb tota mena de dificultats moltes vegades posades pels mateixos que ens governen. Acabà fent vots perquè l'obra del mestre Dalcroze pugui tenir un bell esdevenidor entre nosaltres.

El senyor Alexandre Galí, parlà en nom del Consell de Pedagogia de la Mancomunitat, dient que amb tot i sentir-se molt ben representat pel senyor Martí Esteve, de la Comissió de Cultura, ell no volia, tota vegada que se li pregava, deixar de remerciar al mestre Jaques-Dalcroze, per l'acció cultural que havia realitzat entre nosaltres, de la que tots havíem d'esperar-ne saboroses fruits.

Abans d'acabar l'acte i en atenció a què era el diumenge la festa del Caveller Sant Jordi, tan significativa per a tots els catalans, a proposta del mestre Llongueras, foren entonats «Els Segadors», en mig del major entusiasme, essent fortament aplaudits pel mestre Dalcroze i les seves deixebles, i sortint tothom d'aquest acte d'homenatge, tan justament tributat a l'eminent mestre Jaques-Dalcroze, altament complagut.

Bisbat

PELEGRINACIO DOMINICANA AL MONTSERRAT

Les associacions establertes a l'església dels PP. Dominics d'aquesta capital han determinat, amb motiu de celebrar-se enguany el setè centenari de la mort del Fundador de l'Orde Dominicana i del Rosari, anar en romiatge a la Patrona de Catalunya, havent sol·licitat de la Companyia del Nord l aconcessió d'un tren especial, el qual, sortint de Barcelona de bon matí, pugui tornar al vespra del mateix dia, per a més comoditat dels romeus.

PELEGRINACIO A ROMA I PRINCIPALS SANTUARIS D'ITALIA

La Congregació d'Oblats Seglars de Montserrat, amb l'aprovació del senyor bisbe de Barcelona i del P. Abat de Montserrat, organitza aquesta pelegrinació per als dies 5 al 28 del vinent juny.

Es visitarà Marsella, Gènova, Florència, Assís, Roma (en la qual ciutat s'hi estarà set dies complets), Subiaco, Monte-Cassino, Nàpols, Pompei, Loreto, Venècia, Pàdua, Milà, Lió i Paray-le-Monial.

Les persones que desitgin inscriure's poden dirigir-se, cada dia, de sis a vuit de la tarda, al locutori del Monestir de Benedictines de Santa Clara (carrer dels Comtes de Barcelona).

El dia 4 de maig, a la nit, quedarà definitivament closa la inscripció.

—S'ha publicat el quadern d'Acció Franciscana i Butlletí Catequístic de Manresa corresponent al present mes d'abril amb el següent sumari:

«El que jo voldria, P. Fra Samuel d'Algaida, O. M. Cap. — Orígens i Regles del Terç Orde, Fra Jordi de Montserrat, O. M. Cap. — La V. O. T. de Manresa, Josep Guitart, Pvre. — Introducció a la Doctrina Cristiana, Fra Bernat d'Eubenya. — Tríptic, Virgili de Mantua. — Com Sant Francesc va ser en el segle XIII, missatger de pau, E. A. — Vida Franciscana. — De casa nostra. — Secció Antoniana.»

—Ahir va arribar a Barcelona l'Abat de Montserrat, P. Mercet.

—El governador eclesiàstic ha designat els canonges Llovera i Gassia, respectivament, perquè assisteixin en representació del Prelat a la inauguració de l'Exposició d'Art i a les noces de plata del Centre de la Verge del Carme.

—Els peregrins de la III Peregrinació nacional espanyola, en la qual figuren diverses famílies barcelonines, ha arribat feliçment a Terra Santa.

—En aquesta Secretaria de Cambra s'ha rebut un edicte de Còria convocant a oposicions a diverses rectories que hi ha vacants en aquell bisbat.

Excursionisme

La Secció d'Excursions de la «Germanor Catalanista», ha organitzat per a demà una visita a les obres del Temple Expiatori de la Sagrada Família, reunint-se a tres quarts de deu, a l'encreuament del Passeig de Gràcia, amb la Diagonal.

A Sant Martí

Homenatge al Mtre. Morera

Serà una esclatant manifestació de admiració i estima a l'il·lustre autor de «La Santa Espina», l'homenatge que, per iniciativa d'uns humils obrers que componen el chor del Foment Martinenc, tindrà lloc demà, diumenge.

Les festes han estat organitzades amb un gust que honora de debò la Comissió executiva.

Vegi's si no: A les onze del matí, a l'immens pati d'esbarjo del Foment Martinenc (Provença 587), la meritíssima cobla La Principal de Perelada executarà un bell enfilall de sardanes del mestre. No cal dir que aquesta audició serà pública i que, com a tots els actes de la diada, hi assistirà l'homenatjat.

A les dues de la tarda i en una de les sales de la mateixa entitat, tindrà lloc el dinar d'homenatge, amb assistència de les personalitats i autoritats convidades.

A les quatre de la tarda, se celebrarà en el magnífic teatre del Foment un concert selecte, en el qual pendran part la secció choral organitzadora, que tants progressos ha fet en el poc temps que la dirigeix N'Emili Gaya, el gloriós i catalaníssim Orfeó Gracienc, i la cobla La Principal de Perelada, la qual tocarà unes sardanes de concert — entre elles la famosa «Davant la Verge» — i que en acabar, executarà tres sardanes, en el pati d'esbarjo, per a ésser ballades.

Totes les composicions, cantades o tocades, que integren el programa, són originals d'En Morera.

— El Foment Sardanístic de Sant Martí, associant-se a l'homenatge de la diada, ha organitzat una audició popular de sardanes, per al diumenge a la nit, que tindrà lloc a la Plaça de Font i Sagué (parada del tramvia del Clot).

Les sardanes seran també, totes, de l'il·lustre compositor homenatjat i seràn interpretades per la cobla Catalònia.

— El periòdic quinzenal «La Veu de Sant Martí», dedicarà el seu pròxim número, corresponent al diumenge, dia 30, a l'esdeveniment artístic i patriòtic que representa per aquella barriada la celebració en ella de l'homenatge.

Ultra el programa detallat dels actes de la diada, publicarà un gran retrat de N'Enric Morera i altres dels mestres En Joan Balcells, N'Emili Gaya i del compositor Josep Blanch, que dirigeix La Principal de Perelada. En el text hi figurarà la lletra de les composicions per a chor i orfeó que més glòria han donat al músic insigne.

La Federació d'Obreres

REPARTIMENT DE PREMIS

Es va celebrar a la sala d'actes de la Caixa de Pensions, el repartiment de premis a les alumnes del Reial Protectorat de la Federació d'Obreres, que actualment compta amb prop de 2.000 obreres adherides, de les quals més de 300 han concorregut durant el passat curs a les ensenyances que l'entitat té establertes al carrer Alt de Sant Pere, i que més s'han distingit per la seva aplicació i comportament.

Presidí l'acte el governador senyor Martínez Anido, acompanyat de les dames que componen la Junta del Patronat, amb la seva presidenta, donya Maria Domènech de Cañellas i la de la Federació Sindical d'obreres, senyoreta Enriqueta Ràfols, les senyores protectores, el canonge doctor Gassia, que ostentava la representació del senyor bisbe; el doctor Parpal, pel rector de la Universitat; el doctor Xalabarder, per la Societat Barcelonesa d'Amics de la Instrucció; el director de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, senyor Moragas, i el secretari del Govern Civil, don Manuel Luengo.

Abans de procedir-se al repartiment de premis, la senyoreta Ràfols pronuncià un concís parlament d'obertura, i la inspectora de les Escoles, donya Mercè Climent de Padilla, directora de l'Escola municipal Montessori, va llegir unes ben redactades quartilles.

Clogué la festa amb unes paraules d'agraïment de la senyora Domènech de Cañellas, la qual exposà el seu desig de què pugui aviat l'obra comptar amb local propi per a intensificar i aconseguir els seus fins. El doctor Parpal es va estendre en atinades consideracions sobre el que ha d'ésser el veritable feminisme; el doctor Xalabarder ponderà la necessitat d'instruir la dona sota el punt de vista higiènic i el senyor Moragas agraí l'atenció que havia tingut el Patronat vers la Caixa de Pensions, sol·licitant el seu local per a un acte tan simpàtic, com el que s'estava realitzant.

Acte seguit es va anar cridant les alumnes premiades, en nombre d'unes dues centes, les quals passaren a recollir el seus gallardons de mans del senyor Martínez Anido, entre els aplaudiments de la concurrència.

Els premis consistiren en unes trenta llibretes amb imposicions a la Caixa de Pensions, objectes d'escriptori i labors diverses. Figuraven un premi especial a la perseverança i amor filial, donat per donya Teresa Viñas de Ros, i altres per donya Evelina Mas de Xarxas, vídua de Blay, donya Josepa Revoltós del Pinar i la senyoreta Araceli Escalona.

El senyor Martínez Anido, en l'acte del repartiment, va fer ofrena de la quantitat de dues centes pessetes, que foren distribuïdes entre quatre alumnes escollides per la Junta.

El Terç Orde Franciscà al Montserrat

Els actes que se celebraran al Montserrat amb motiu de l'estada a la santa muntanya del Terç Orde Franciscà són els següents:

Demà, diumenge, a tres quarts de vuit, començarà la missa de Comunió general, que serà celebrada, amb plàtica preparatòria, pel molt reverend P. Josep de Besalú, comissari Prov. del Terç Orde.

A dos quarts de deu, el cardenal-arquebisbe celebrarà la Missa de Pontifical, cantant-se la Missa gregoriana «Fons Bonitatis», alternant el poble amb l'Escolania. Farà el sermó de l'Ofici el Rnd. P. Macià de Sant Llorenç Savall, Def. Prov. i Guardià dels Caputxins de Sarrià.

Després de l'Ofici, tots els romeus que pertanyin a algun dels Discretoris del Terç Orde entraran a la sacristia del P. Abat, on se celebrarà reunió general.

Assemblea Terciària. — A les tres de la tarda, sota la presidència del cardenal-arquebisbe Dr. Vidal i Barraquer, se celebrarà l'Assemblea Terciària en la qual dissertaran breument:

El Rnd. P. Antoni M. de Barcelona, sobre «L'eficàcia del Terç Orde Franciscà en la cristianització de l'individu i de la societat».

Don Pere M. Bordoy-Torrents, sobre «La propaganda del Terç Orde.

El Rnd. P. Josep de Besalú, sobre «La constitució jeràrquica del Terç Orde».

Acabats els tres parlaments, el reverend P. Provincial parlarà de les «conseqüències pràctiques que cal treure dels tres temes anteriors».

Clourà l'Assemblea el cardenal-president.

A les 5'15 sortiran de l'estació de Montserrat els romeus que han pujat en el tren del matí, per arribar a Barcelona a les 8'36.

Via-Crucis. A les sis es farà el Via-Crucis per la muntanya, cantant-se les populars estrofes de Millet.

Dilluns, a dos quarts de set del matí, sortiran de la plaça del Monestir els romeus en direcció del camí de la Cova per a fer la visita als Misteris amb el rés del sant Rosari.

En arribar al primer misteri de goig, es començarà el sant Rosari, que continuarà fins a la cova de la Verge. Algunes denes seran cantades pel poble amb la música popular del Rosari de la Mercè. En arribar la processó al Terç Misteri de Dolor (qual monument fou costejat per les Congregacions del nostre Terç Orde), el Rnd. P. Ceferí de Granollers, vicari dels PP. Caputxins d'Olot, dirà piadosos sentiments dels Terciaris cabada la qual continuarà el Rosari fins a la Cova on el Rnd. P. Pere de Saló, Guardià del convent d'Igualada, oferirà en breu parlament els piadosos sentiments dels Terciaris catalans a la Verge Moreneta.

A les tres de la tarda, reunits a la Basílica, es pendrà comiat de la Verge de Montserrat dirigint en tal acte la paraula al públic el Rnd. P. Antoni M. de Barcelona.

A dos quarts de quatre, els capellans de colla retornaran les claus de les cel·les al Rnd. P. Aposentador.

El tren especial de tornada sortirà de Montserrat a les quatre per arribar a Barcelona a les 5'46.

Concerts

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Associació d'Amics de la Música

Quarta sessió del Cicle Beethoven

En aquesta sessió figurà en lloc d'honor la «Sonata en la», op. 69, per a violoncel i piano, i per cert ben merescudament perque l'esperit beethovenià es manifesta en la referida sonata d'una manera esplendorosa. Es una obra admirablement construïda, que no decau en cap dels seus temps. Fou composta pels mateixos anys que les simfonies cinquena i sisena, o sia envers 1808, i és considerada amb molta raó com la més formosa de les cinc sonates escrites per Beethoven per al referit instrument. N'Aurèlia Sancristòfol li donà una interpretació molt justa, demostrant l'excel·lència de la seva escola i la sensibilitat del seu dit, que tanta emoció desperta sempre. Els aplaudiments que se li dedicaren foren compartits ben merescudament amb el pianista senyor Net.

En Toldrà, tingué una vetlla molt feliç, mostrant-se insuperable en la «Sonata en la menor», op. 23, per a violí. Per la seva inspiració amable i riallera aquesta obra deixà bellament impressionat l'auditori. La sonata vuitena, en «sol», també per a violí, conté un «Tempo di minuetto» deliciós, que ens hauria complagut oir en un moviment quelcom més moderat. L'«Allegro vivace» que segueix assolí, en canvi, la major perfecció, havent-lo executat En Toldrà i En Net amb una vivesa i un esperit que entusiasmà tot el concurs.

Diguem ara lo molt instructives que resulten aquestes sessions tan ben ordenades, i el goig que s'hi troba en escoltar de nou les inspiracions ja tendres, ja apassionades, però sempre fulgurants, del dissortat músic de Bonn. Ja sabem, no obstant, que tals requisits no són per a la multitut. Els pocs «amics» que es reuneixen aquests dies al Palau (sala d'audicions íntimes), no se'n dolen pas, perque en plena intimitat una música semblant sòna com tonada excelsa. — S.

CANÇONS I JOCS D'INFANTS en honor del Mtre. E. Jaques-Dalcroze

Diumenge, a la tarda, la sala del Palau oferia un aspecte animadíssim, com en totes les audicions que el Mtre. Lloguaras hi celebra amb els seus petits deixebles.

La festa de diumenge fou presidida pel mateix Jaques-Dalcroze, el creador de les cançons amb gestos, tan ben acollides a Catalunya, que el seu repertori s'ha vist prompte enriquit per les creacions no menys felices del nostre amic Llongueras i altres mestres reputats.

El programa de la sessió que ressenyem portava inscrites bon nombre d'aqueixes cançons d'En Dalcroze i d'En Llongueras, a base de les que darrerament s'han cantat amb major èxit. L'auditori, on predominava la gent petita tota remorosa, aplaudia les composicions amb gran frenesí, obligant la repetició de moltes d'elles, entre les quals recordem, a la primera part, «Ronda dels bons follets de la muntanya», «El joc del pim, pam, pum» i «Marxa de les banderes», després de la qual va dispensar-se a l'autor, el Mtre. Dalcroze, una ovació calorosíssima i plena d'afecte.

A la segona part hi escoltàrem molt complagut la darrera producció d'En Llongueras «Les figures del pessebre», tan catalana, tant de casa, d'un sentiment tan pur i amb una presentació tan adequada i escaient que, contemplant-la, els infants s'hi posen serioses i els grans novament ens sentim petits.

D'En Llongueras, foren cantades i jugades encara, amb la naturalitat encisadora que admirem sempre en els seus deixebles, les cançons: «Quan jo me'n poso la cotilleta», «Els soldats vénen de França», «Au, anem cap a la fira», «Són deu noies per casar» i «El dormilega».

Acabada la sessió, els petits cantaires enlairaren de nou la bandera de la Pàtria que havia estat ja aclamada llargament en la «Marxa de les banderes», i, plens de fervor, entonaren «Els Segadors»; quedant cada estrofa ofegada al final pels aplaudiments del nombrós concurs.

El Mtre. Dalcroze restà encisat i plenament satisfet de la vida esplendorosa que la seva obra ha assolit a Catalunya, mercès a la intel·ligent direcció del seu deixeble En Joan Llongueras, al qual volem també felicitar nosaltres pel gran èxit del concert. — S.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

De Gènova

Volent veure a Txitxerin

Reproduïm d'un diari francès:

De tots els plenipotenciaris vinguts a Gènova amb el propòsit de reconstruir econòmicament l'Europa i enfortir la confiança internacional debilitada, el que el públic prefereix, entenent-se per això el que desperta més curiositats que els altres, és Txitxerin.

No és pas que la gent, fins la més ignorant, se'l figuri amb la mirada ferotge, escabellat i un ganivet entre dents, però sí que l'imaginen agressiu, truculent i un xic tant-se-me'n-dóna. Són molts els que haurien fet un bon tros de camí per a veure passar aquest ambaixador singular.

Perquè tinc de negar que he experimentat la mateixa curiositat? A Gènova, d'ençà que vaig arribar, no he parat de gestionar l'obtenció dels «pases» sense els quals no és possible circular per la Riviera de Ponent o la Riviera de Llevant sense topar amb mil dificultats. I així que vaig poder, em vaig embarcar cap a Santa Margherita.

Santa Margherita és, en el golf de Rapallo, la població més bonica. La protegeix un promontori, on els pins i els xiprés creixen entre rengles de columnes. Es un lloc delicíos el que habiten els russos. Els han allotjat ben bé.

Abans que aquesta entrada fos l'asil dels reconstructors bolxevics, s'hi circulava amb tota llibertat, però després de la vinguda d'aquests ardents campions de totes les llibertats, inclòs les excessives, la cosa ha canviat.

Tot just desembarca, el turista, es troba amb uns homes indiscrets que se'l miren fit a fit. Surt del moll i topa, sense comptar, en certs individus d'ulls blaus i cabell ros, amb gendarmes i soldats que formen el primer barratge. N'he hagut de travessar una dotzena, abans d'arribar a l'hotel — que es titula Imperial! — on posa Txitxerin.

Allí, uns quants guàrdians fidels, però de nacionalitat indecisa — n'hi ha que segurament són russos i altres que probablement són alemanys; — us detenen i us interrompen.

—Qui sóu, i què veniu a fer?

—Desitjo veure el senyor Txitxerin.

—Porteu documentació personal i fotografia?

—Certament que sí. I fins porto el certificat del servei militar.

—Esté bé. Teniu targetes de visita?

—Quantes en voleu?

—Dues o tres... Torneu a passar d'aquí a una hora.

Al cap d'una hora torno, perquè he comprès que aquests senyors volen la gent ben disciplinada.

—Podeu pujar a l'hotel — em diu el guardià de la porta, que sembla comanar una petita tropa.

Pujo a l'hotel creient que s'havien acabat les formalitats, però aviat veig que m'equivoco.

—Què voleu? — em pregunta un home amb tò resolt.

—Veure el senyor Txitxerin, i us afegiré que ja deu estar avisat de la meva vinguda.

M'ho creia de bona fe. L'home somriu compassivament.

—Vinguen les vostres targetes — ordena.

El veig desaparèixer emportant-se'n els meus documents i la meva fotografia. M'espero per espai d'una hora, i durant aquest temps veig circular vuit o deu homenassos que exerceixen la seva tasca amb zel.

De la mar ve una gran claror argentada. Les flors embaumen l'aire. La tarda més deliciosa prodiga la sev allum i ses gràcies. Admirava l'espectacle oblidant els bolxevistes quan un personatge, que suposo havia d'ésser el secretari i el conseller íntim de la delegació, ve a mi amb posat de cansament i amb una veu feble, amb la qual algunes vegades deu haver dit: «El meu amo, tot i sabent-li molt de greu, ha resolt que us fusellessin demà», em diu textualment:

—El senyor Txitxerin no se sent amb forces per a rebre-us, i a fe que li sap greu.

—Però, almenys—replico—el senyor Txitxerin ha tingut forces per a dinar. A les quatre encara era a taula, i jo el felicito d'això, com també de què cada 20 minuts hagi sortit a l'habitació veïna, com jo ho he vist, per a donar gust als fotògrafs de les revistes.

—El senyor Txitxerin — afegeix amb la mateixa veu opaca—diu que respondrà per escrit el que li volgueu preguntar.

—No crec pas que respongui...

— Respondrà d'aquí a tres dies.

—Molt bé. Vinga paper.

I escric. «Quan tornareu el tresor robat a Romania pels comunistes?»

La mirada del secretari brilla durant un segon. Segueixo escrivint tres o quatre preguntes sobre el Congrés Internacional, les intencions dels bolxevistes a Gènova i altres a les quals el bon senyor hauria tingut treballs per a contestar amb sinceritat.

Ja compendreu que l'home de Santa Margherita no s'hauria trobat gaire a gust amb un visitant que li hauria preguntat:

—Per què, a Gènova, mengeu en els llocs burgesos més luxosos i no aneu a les cantines on dinen els obrers?

Quan s'és delegat en una conferència en nom d'un gran país del qual s'ha sabut afermar i engrandir el prestigi, certament que no es pot abaixar a contestar a preguntes miserables.

Henry VIDAL

La Conferència de Gènova

Gènova, 28. — El memoràndum francès dirigit a la Subcomissió d'Assumptes de Rússia exposa que les potències representades a la Conferència de Gènova desitgen col·laborar en la restauració de Rússia i en el restabliment de la pau a Europa.

Dóna precisions sobre la manera com podrà desenrotllar-se l'activitat financiera i comercial de tots els països d'Europa i la reconstitució de Rússia i el seu ressorgiment agrícola, mitjançant drets concedits a societats estrangeres per a explotar concessions de gran extensió.

Es precis, diu el memoràndum, que els estrangers es trobin en condicions de poder pendre part en el ressorgiment del comerç de Rússia amb totes les garanties degudes de seguretat.

Referent als mitjans de transport a Rússia, el memoràndum suggereix la creació d'una societat per a construir, conservar i reparar el material rodat.

Tots aquests projectes, afegeix el citat document, com que requereixen el concurs financier, fan precisa la constitució d'un consorci internacional, encarregat de facilitar el diner necessari a les empreses reconstructives.

El projecte francès imposa als Soviets l'obligació d'abstenir-se de tota propaganda subversiva als països estrangers.

Demés, els Soviets hauran d'acceptar per la seva part, les obligacions contretes per llurs predecessors, però les potències es declaren disposades a concedir-los facilitats de pagament.

També hauran de reconèixer els Soviets els deutes dels Governs anteriors pel que toca als súbdits estrangers, i a l'ensems tots els compromisos financiers derivats de les empreses d'utilitat pública.—Havas.

Gènova, 28. — La Subcomissió d'Assumptes de Rússia s'ha reunit aquesta tarda.

En obrir-se la sessió, el senyor Barthou ha declarat que la seva absència momentània de la Conferència no podia causar cap interrupció en els treballs, i que, a més a més, aquesta absència depenia de deliberacions que encara no s'havien realitzat.

El delegat italià senyor Schanzer ha participat als seus col·legues que s'havien dipositat dos projectes, francès l'un i britànic l'altre i que, a judici seu, el francès entranyava un retrocés respecte a la nota interaliada de 15 d'abril, per la qual es preveien possibilitats a favor de Rússia en el que es refereix als seus deutes de guerra i a les indemnitzacions per confiscacions de béns privats.

El senyor Barthou contesta dient que l'actitud de Govern francès estava justificada pel Tractat germanorus i per les declaracions del delegat rus senyor Rakowski, declaracions per les quals i en contra de l'establert a Cannes quedava subordinada tota acceptació per part de Rússia al reconeixement «de jure» del Govern sovietista i a la immediata concessió de crèdits.

A més a més, afegí el senyor Barthou, aquesta nota interaliada quedà acordada en una reunió oficiosa a la qual no assistiren cert nombre de potències representades a la Subcomissió.

Terminat l'incident, el senyor Lloyd George i el senyor Barthou prengueren la paraula per a propugnar els seus respectius projectes.

Després d'intervenir en la discussió el senyor Motta, delegat suís, el senyor Schanzer, italià, i el delegat de Polònia, s'acordà encarregar a un Comitè de redacció el tenir cura d'harmonitzar tots dos projectes.

Féu observar després el senyor Schanzer que en el projecte britànic no figurava França entre les potències que oferien crèdits a Rússia, a la qual cosa el senyor Barthou exposà que França es trobava en una situació molt especial deguda als danys i perjudicis causats per la guerra.

El senyor Lloyd George digué al seu entorn que comprenia perfectament la posició de França i que aquesta no dediqui les esves disponibilitats financieres a coses qu no siguin la reparació del seu territori.

Seguidament s'alxecà la sessió, reunint-se de seguit el Comitè de redacció referit, del qual formen part els senyors Barrere, francès; Scialoja, italià; Delacroix per Bèlgica; Motta, per Suïssa, i Lord Greham, per Anglaterra. — Havas.

Gènova, 28. — La Subcomissió d'Assumptes de Rússia tonarà a reunir-se demà, a les onze del matí, però es creu que no bastarà amb aquesta reunió, sinó que caldrà celebrar-ne una altra, per a poder arribar a fixar un text comú. — Havas.

La Reina d'Espanya a París

París, 28. — La Reina donya Victòria d'Espanya, acompanyada de les infantetes Beatriu i Cristina, han arribat a aquesta capital aquesta nit, a dos quarts de dotze, en el sud-exprés, procedent de Madrid.

Acompanyen, demés, a la Reina donya Victòria la duquessa de San Carlos, la comtessa del Puerto i el marquès de Bendaña.

En arribar a l'estació d'Austerlitz, ha estat saludada per l'ambaixador d'Espanya, senyor Quiñones de León, el qual ha pujat amb la sobirana a l'automòbil que l'ha conduïda a l'Hotel on s'estatja.

També ha estat saludada a l'estació per l'infant don Lluís, el senyor Carré, representant del ministre de Negocis estrangers, el marquès de Mora, conseller de l'ambaixada d'Espanya i altres distingiddes personalitats franceses i de la colònia espanyola.

Tant la Reina com les infantetes, vesteixen dol rigorós. — Havas.

Lloyd George a Berlín

Berlín, 28. — La «Gazeta del Wossrep notícies de Munich ,dient que el primer ministre anglès, senyor Lloyd George, té ed proposit de passar per aquella capital, a la seva tornada de Gènova, puix desitja romandre una temporada a l'Alta Baviera.

Afegeix el despatx que ja té encarregades a un hotel habitacions per a ell i la seva família, a partir del dia 15 del vinent maig. — Havas.

El Consell de la Societat de Nacions

Gènova, 28. — El dia 11 del vinent mes de maig, i sota la presidència del senyor Quiñones de León, s'inauguraran els treballs del Consell de la Societat de Nacions corresponents a la seva 18ª sessió.—Havas.

Mort de Deschanel

París, 28.—A dos quarts de sis de la tarda ha mort l'ex-president de la República, M. Deschanel.—Havas.

El senyor Deschanel ha mort voltat de tota la seva família. La malaltia que venia sofrint des de fa alguns dies, es va agreujar ahir de sòbte i aquest matí ha estat precís practicar-li la pleurotomia, no tornant a recobrar el coneixement des d'aquell moment. Els metges havien quedat en tornar examinar-lo aquesta tarda, a les set.

En ser coneguda la notícia de la mort han acudit a signar les llistes nombroses personalitats, essent un dels primers de fer-ho l'ambaixador d'Espanya, senyor Quiñones de León.—Havas.

L'estat de Patxitx

Belgrad, 28. — L'estat del senyor Patxitx segueix essent satisfactori, però no obstant el ferit està al llit. Com se sap, el senyor Paixitx ha sofert un accident d'automòbil. — Havas.

Vagó de municions decomisat.

Oppeln, 28. — Les autoritats franceses han decomissat a l'estació de Jallowna un vagó precintat que anava destinat a Gleiwitz, en el qual hi havia 200 granades de 77 205 pistoles automàtiques i bales per a ametralladores.—Havas.

El deute rus

París, 27.—Els senyors Poincaré i Barthou van canviar ahir activa correspondència.

El senyor Barthou va rebre instruccions de mantenir en la seva totalitat el memoràndum de Londres, o sigui el reconeixement del deute rus, tant l'anterior a la guerra com el resultant d'ella, la reducció del qual ja es preveia en l'esmentat memoràndum de Londres, i el restabliment de la propietat privada dels estrangers, rebutjant el sistema sovietista d'usufructe per mediació d'arrendaments anfitèutics.

Els delegats belga i japonès s'han posat d'acord amb M. Barthou sobre l'assumpte.

Els tècnics financiers francesos redacten una nota que serà discutida per la sots-comissió d'assumptes russos a l'ensems que el memoràndum redactat per la delegació britànica.—Havas.

Ajornament del viatge de Barthou a París

París, 20.—Contra el que s'havia dit ceferent a la sortida de M. Barthou rap a París, telegrafia l'enviat especial de l'Agència Havas a Gènova, que M. Barthou ha ajornat el seu viatge, diferint-lo fins la fixació de les condicions relatives a l'ultimàtum a Rússia, per la subcomissió d'assumptes russos.

Aquesta subcomissió es reunirà demà, disabte, a les onze del matí. — Havas.

Greu situació a Irlanda

Dublin, 29. — La situació segueix greu en tot el país. El president Griffith ha declarat en la Dail Eirean que l'estat del país era cada dia més greu, el qual obligava a pensar en enèrgiques mesures per a normalitzar el país pertorbat. L'Assemblea es veurà en el cas, si els atemptats que a diari es secceeixen no s'acaben, a pensar en decisions extraordinàries per a protegir les vides i hisendes.

De Valera parlà en termes semblants, reconeixent que l'existència dels dos partits antagònics, plens d'agressivitat podria acarrear danys a l'interès general d'Irlanda. — Havas.

Dublin, 29. — Comuniquen de Balmineen, comtat de Cork, que un grup d'homes armats assaltaren nombroses casès, sequejant-les i matant un centenar de persones. — Havas.

Londres, 29. — Ha començat a Cork una nova campanya de terror, que, segons el corresponsal del «Morning Post», podria revestir caràcter d'una Saint Barthelemy. — Havas.

Millerand a Tunis

Tunis, 29. — El president Millerand ha estat rebut al palau del Bey. El president parlà de les reformes que s'hagin d'adoptar per a millorar l'administració del país i recomanà que les passions polítiques no tinguessin entrada al palau del Bey. Aquest contestà afirmant la seva adhesió a França i a tots els convenis i obligacions entre el país i la República francesa. —Havas.

El pacte de la no agressió

París, 29. — El corresponsal de «Le Petit Parisien» a Gènova comunica que l'informe del senyor Benes sobre el pacte de no agressió serà aviat estudiat per la Conferència. El pacte està basat en el més extricte respecte als tractats en vigor i en la integritat territorial de totes les nacions. Amb respece a França es reconeixen els seus drets a usar les mesures coercitives i les sancions autoritzades pel Tractat de Versalles. —Havas.

La guerra civil de Xina

Londres, 29.—Comuniquen de Tientsin que és imminent la ruptura de les hostilitats entre els generals rivals Changtsolin i Oupeifou. Es creu que els combats tindran lloc al nord i oest de Paochinfsu.

Han arribat a Tsin-Kwang-Tau cuiraçats i reforços americans per a protegir els interessos dels súbdits estrangers. — Havas.

El Congrés de ferrocarrilsde Roma

Roma, 29. — Ha acabat els seus treballs el Congrés Internacional de Ferrocarrils, després de ratificar per unanimitat les conclusions de les distintes comissions.

S'acordà celebrar el pròxim Congrés a Madrid l'any 1927. — Havas.

Exposició de la moda a Brussel-les

Brussel-les, 29. — S'anuncia per al dia de maig la inauguració de l'exposició franco-belga de la moda.

Han estat habilitats grans locals recentment construïts a aqueste efecte.

Concorreran a l'Exposició els grans magatzems de novetats i els sastres, modistes i constructores de mobles més famosos. Hi haurà també una secció històrica i una altra d'art decoratiu.

El dia de la inauguració nombrosos avions faran vols damunt la capital tirant-hi 500,000 artístics reclams.

La nit de la festa promet ésser veritablement fantàstica. — Havas.

Vaga de constructors mecanics a Londres

Londres, 29.—Els representants dels Sindicats obrers de construccions mecàniques han rebutjat les proposicions patronals i han decidit, per unanimitat, n oacudir al treball el dimecres pròxim.

La Federació de constructors mecànics especialitzats ha donat ordres als seus afiliats en el mateix sentit. —Havas.

El microbi de la diabetis

Londres, 29. — El «British Medical Journal» anuncia que dos metges de Manchester han descobert el microbi de la diabetes. — Havas.

Suècia i els bolxevistes

París, 29. — Le telegrafien al «Petit Parisien» des de Londres, que els membres socialistes del Gabinet d'Estocolm, en vista de l'actitut de la delegació bolxevista a Gènova, han decidit ajornar la presentació al Riksdag del projecte de ratificació del tracta comercials rus-suec. — Havas.

Protesta anglesa a Moscou

Londres, 29. — El Govern britànic ha enviat a Moscou una protesta enèrgica contra el bombardeig del vapor anglès «Datchet» per les bateries russes a la regió d'Odessa. — Havas.

El preu del ferro

Essen, 29. — L'Associació de productors de ferro ha acordat un nou augment en els preus del ferro en brut. — Havas.

Preparatius a la frontera russo-polonesa

Londres, 29. — Le telegrafien al «Times» des de Berlín que s'està fent una important concentració de tropes a la frontera rus-polaca.

Es esperada allí d'un moment a l'altre l'arribada de Tronzki. — Havas.

Lenin operat

Londres, 29. — Comuniquen de Riga que per notícies d'origen anglès se sap que s'ha fet amb èxit l'operació a Lenin, extraient-li una bala dumdum de l'esquena. — Havas.

El Mississipí desbordat

Pittsburg, 29. — A conseqüència de la crescuda del Mississipi han estat inundades les cases dels habitants de prop del dit riu.

Més de 500 persones es veren sorpreses per la inundació a Vally Park. —Havas.

Atemptat a Pensilvania

Pensilvania, 29. — En la mina Apollo fou llançada una bomba al dormitori dels minaires, matant-ne tres i ferint-ne molts. — Havas.

El moti de Calcuta

Calcuta, 29. — De la informació oberta per a esclarir l'ocorregut en el motí sorgit a la presó de Calcuta el dia 26 del corrents, resulta que set dels revoltosos foren morts i 56 ferits. També foren ferits greument cinc guàrdies de la presó.

Els danys causats pel motí ascendeixen a 20,000 lliures esterlines. — Havas.

La Veu de Catalunya
DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTICIES
Dissabte, 29 d'abril de 1922

Els telèfons de Catalunya

El dilluns, dia primer de maig, a les deu de la nit

En Joan Vallès i Pujals

Conseller de la Mancomunitat de Catalunya i President de la Diputació de Barcelona donarà una

conferència pública

a la sala d'actes del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria sobre l'obra dels telèfons realitzada per la Corporació cabdal de la nostra terra i el problema que planteja la nova petició formulada al Govern.

Aquest matí ha celebrat una reunió extraordinària el Consell Permanent de la Mancomunitat.

Ha acabat a les dues de la tarda i tot seguit el President ha rebut els periodistes.

El senyor Puig i Cadafalch ha manifestat que l'objecte de la reunió havia estat el de poder escoltar les impressions que portaven de Madrid els consellers que hi han anat per a tramitar la concessió dels telèfons.

Se'ls ha escoltat i, com és natural, ens reservem encara el judici definitiu sobre aquest assumpte. Cal fer constar que sobre el mateix hi ha una discussió al Congrés, la qual no acabarà fins la setmana entrant.

Amb tot, s'ha acordat que individus del Consell donin els primers dies de la setmana entrant conferències a Tarragona, Girona i Lleyda donant a conèixer el problema i la transcendència que revesteix.

Perquè cal fer constar que ara no es tracta solament de la concessió material dels telèfons. Cal recordar com va crear-se la Mancomunitat, les campanyes que van precedir a la seva creació i altres antecedents. Perquè l'obra de la Mancomunitat representava la iniciació d'un Govern autonòmic, i així ho creien els que la van concedir com els que la van rebre. Era a base que s'ampliessin les facultats que es concedissin les delegacions. En crear-se la Mancomunitat no es va pas pensar que es feia una junta de carreteres.

Ara cal saber si s'ha canviat de criteri i si s'ha tancat aquell camí que es va obrir. Es un problema importantíssim sobre el qual cal que mediti tothom.

El President ha seguit parlant d'aquest assumpte. Es diu — ha dit el senyor Puig — que volem que se'ns faci un present. No cal oblidar l'esforç que fa Catalunya contribuint a les càrregues de l'Estat. Hi contribueix amb 400 milions anuals, suma que no és pas proporcionada a l'extensió del seu territori.

Comentant aquesta xifra ha dit que és el resultat d'un estudi que va començar don Daniel Riu abans de la guerra i que més tard s'ha continuat. En aquell temps es tractava de 250 milions, xifra que en aquests darrers anys ha anat augmentant fins arribar a la quantitat assenyalada.

Hi ha més encara: sembla que un poble que així contribueix a les caixes de l'Estat hauria de merèixer per part dels seus homes representatius unes atencions que no s'han dispensat als homes de la Mancomunitat.

En efecte, el President ha ressenyat com havien estat rebuts els Consellers per part de determinats elements. Una rebuda que es troba molt a prop de la descortesia. Es diu constantment que hem d'acudir a tractar i a pactar amb amor i simpatia, però el cert és que nosaltres no hem trobat entre certs polítics aquella efusió que tots havíem d'esperar.

Glossant tot el que ha passat, el President remarcava que aquestes coses parlen amb una eloqüència extraordinària.

Ha deixat endevinar que tenia una impressió pessimista sobre el que ha passat, i ha dit que havia convocat a una reunió tots els parlamentaris catalans. Aquesta reunió se celebrarà al Palau de la Generalitat el dimarts de la setmana entrant, a les dotze del migdia.

Així mateix ha dit que havia posat telegrames d'agraïment a les personalitats que s'han interessat per aquest problema, citant d'aquests el comte de Romanones i el sneyor Lerroux.

Aquest va parlar extensament amb el conseller senyor Estadella, explicant-li l'abast que tenia el fet d'haver signat la proposició que es va presentar al Congrés.

Finalment ha dit el senyor Puig i Cadafalch que el Consell facilitaria una nota a la premsa donant algunes dades sobre aquest problema dels telèfons amb l'objecte que el públic el conegués degudament.

A TARRAGONA

El dilluns, a la nit, els consellers de la Mancomunitat senyors Guasch i Lloret donaran una conferència a Tarragona, sobre el plet dels telèfons.

A LLEYDA

A Lleyda hi donaran un acte públic, parlant de la qüestió de telèfons, el president d'aquella Diputació don Roma Sol i el diputat senyor Estadella, tots dos consellers de la Mancomunitat.

L'acte tindrà lloc dilluns a la nit.

A GIRONA

Demà passat, dilluns, a la nit, el president de la Diputació de Girona i conseller de la Mancomunitat, don Agustí Riera, i el diputat senyor Noguer i Comet, donaran una conferència pública explicant tot l'esdevingut amb la qüestió dels telèfons i posant de relleu la transcendència d'aquest assumpte.

DADES

A la Mancomunitat han facilitat aquestes dades:

Ha estat dit que la xarxa val 40 milions de pessetes. Amb 10.000 abonats a 30 pessetes mensuals es té un ingrés mensual de 300.000 pessetes i trimestral de 900.000.

La xifra ingressada a l'Estat durant l'últim trimestre és, segons ha estat dit al Congrés, de 400.000 pessetes, es suposa que pagat tot el personal, sense incloure el de l'Estat, que cobra per nòmina. Aquesta xifra representa cada any 1.600,000 pessetes, o sigui un interès del 4 per 100 del capital.

L'Estat paga els seus títols d'Interior al 5 per 100 del valor nominal.

Ara bé, del 4 per 100 anterior cal descomptar un 8 per 100 per a la renovació del material.

El fet que la xarxa no ha costat capital a l'Estat no exclou la renovació del material, ans bé l'agraïja, tota vegada que és material procedent d'una concessió particular explotada durant trenta cinc anys.

L'ampliació de nous abonats representa un capital en estat de bestreta.

L'economia de l'explotació total, tenint en compte el personal ocupat, interès del capital, amortització, explotació i renovació, ningú millor que l'Estat mateix pot calcular-la a base de les xarxes de Granollers i Mora d'Ebre, establertes per ell. En aquest càlcul s'hauria de tenir en compte el personal ocupat en elles que figura en nòmina de Telègrafs i amb destinació en altre lloc.

Les Idees i les Imatges

UNA SATIRA DE MARCEL SCHWOB

... Aprofitem l'avinentesa per a assenyalar, al marge de l'obra de Marcel Schwob, la curiosa sàtira que aquell composà, sota el pseudònim de Loysan Bridet, contra el periodisme i els periodistes, millor dit, contra l'estupidesa i la cupiditat que imperen en certs sectors de la gran premsa dita d'informació.

L'obra porta per títol: «Mœurs des Diurnales».

Està escrita amb una subtilíssima grolleria volguda. Tota ella apareix amarada, de la primera a la darrera pàgina, d'una ferocitat irònica al roig blanc. Es, sens dubte, un model en el gènere.

Serà inclosa aquesta sàtira — coneguda avui tan sols de qualque bibliòfil i dels llaminers d'escrits rars i violents — en la reedició, que ara es publica, de l'obra general de Marcel Schwob...?

JOSEP MARIA JUNOY

Anotacions

Les cues, altra vegada

Pel que pot veure tothom, les noves disposicions respecte la venda del tabac als estancs no aconsegueixen pas, sinó tot el contrari, suprimir les vergonyoses cues. Cal, doncs, que ens basquegem per trobar la veritable solució.

Un amic — que ha fet una brillant carrera judicial — me'n dóna una de molt enginyosa, arribada, segons sembla, d'Alemanya. (Com si no hi hagués hagut la guerra, ja torna a venir tot d'aquell país.)

La solució consisteix a posar un rètol a cada estanc que digui. «No es vendrà tabac al primer de la cua». I, és clar, com que, haveni-hi cues, constantment hi ha d'haver qui vagi al davant, amb aquesta disposició les cues instantàneament desapareixen.

Convinguem que és un bell truc i que té totes les aparències d'infallible. Generosament l'oferim al senyor director de la Tabacalera.

BLAI

Significació del plet dels telèfons

La qüestió del trapàs de la xarxa telefònica de Barcelona a la Mancomunitat estava encarrilada en un expedient administratiu començat amb una petició del Consell Permanent. La petició del Consell no era extemporània ni injustificada: es feia en el moment oportú i esqueia lògicament dintre la trajectòria legal de les relacions de la Mancomunitat amb el Govern.

Quan aquesta qüestió era escatida i seguia la tramitació pertinent, s'han produit dos fets altament simptomàtics: l'explosió del Cos de Telègrafs — és a dir, d'elements que parlen en nom d'aquell Cos — i la proposició presentada al Congrés pels senyors de la *U. M. N.*, limitant les facultats que tenen els governs en aquestes qüestions. Aviat es va saber que una estreta relació hi havia entre aquells dos fets.

Per això, com venia a dir molt bé En Pere Rahola en el seu discurs, la proposició esmentada i les derivacions parlamentàries de la qüestió, no es poden pendre com a incidents d'una discussió tècnica o administrativa. La proposició no brollà espontàniament sinó amb motiu de la petició de la Mancomunitat i per a destorbar que fos atesa. Per això la significació de l'afer ha esdevingut política. I consti que aquesta significació no li donà Mancomunitat sinó els qui s'hi han barrejat per a combatre-la una vegada més i fer la mala obra de contraposar Catalunya amb l'Estat espanyol.

L'utilitzar per a aquesta maniobra el nom i fins elements d'un Cos de funcionaris oficials agreuja la qüestió. Si l'Estat espanyol, gelós del seu centralisme, d'altra banda, es deixa subinfeudar en una sèrie de departaments estancats, es converteix en un règim oficiós de soviets. No és la primera vegada que en contra de les aspiracions generals del país, unes vegades, i, altres, més concretament, contra els dalers autonomistes de Catalunya, han topat, per a veure's ateses, amb interessos de cos, amb conveniències particulars. Si aquest procediment preval no cal esperançar que l'Estat resolgui, per ell, el problema de Catalunya ni cap altre de fonamental.

Pendent encara la qüestió del Parlament i del Govern, no seria prudent avançar judicis ni pendre actituds. Per ara els parlamentaris catalans, fidels als ideals i als interessos de la nostra terra, procuren posar la qüestió en el seu lloc. En aquest sentit mereix lloances el parlament d'En Pere Rahola abans alludit. La impressió que ha causat al Congrés és evident. Si hi ha esperit de justícia, si hi ha sinceritat, el desenllaç del debat no podria ésser advers a Catalunya.

Una cosa pot fer-se i cal fer, aquí mentre hem d'estar a l'expectativa: exposar la qüestió al nostre poble perquè se'n capaciti, i de les seves incidències i de la significació que li han donat.

I això es farà. Consellers de la Mancomunitat donaran aquests dies conferències a Lleyda i a Girona, a Tarragona i a Barcelona. A Barcelona, En Vallès i Pujals parlarà demà passat, dilluns, al vespre, a la sala d'actes del Centre Autonomista. Cal que els barcelonins hi acudin cal que els catalans hi siguin. Cal que Catalunya conegui els problemes que li interessen i assoleixi un estat de consciència prou lúcid i ferm per a caminar sense encongiments ni dubtes per la via de la seva alliberació que només els instints i les concupiscències sense categoria moral gosen barrar-li.

Però la lliçó definitiva que cal apendre d'aquest incident a Catalunya és la necessitat ineludible d'eliminar políticament de la nostra terra aquest conglomerat de la impotència i l'odi, que constitueix la *Unión Monárquica Nacional*. Per primera vegada, en una qüestió d'interès general per a Catalunya ha aparegut dividida la representació parlamentària catalana. Com han fet notar En Batlle, En Nougués i En Rahola, si la concessió demanada per la Mancomunitat de Catalunya ho hagués estat, com a exemple, per la Diputació de Sevilla, els senyors de la *Unión Monàrquica Nacional* no haurien tingut res a dir. Aquesta és la prova més evident que no els ha mogut sinó l'odi, l'odi contra Catalunya. Els enemics de Catalunya, dels ideals i dels interessos de Catalunya, ho han notat de seguida. I han afegit que quan tots els catalans han estat units no han pogut oposar-se a llurs peticions.

Aquest trist exemple de combatre els interessos i els ideals de la pròpia terra ha estat un privilegi odiós reservat per a la *Unión Monàrquica Nacional*. Amb aquest funest exemple contrasta l'actitud de la representació parlamentària gallega, aconseguint en defensa dels interessos de llur regió una esmena tan transcendental que crea pràcticament unes Duanes interiors, trencant, com feia notar molt oportunament En Duran i Ventosa al seu discurs del Senat, la unitat duanera del reialme, aquella unitat que és la darrera unitat que es trenca a tots els països. Aquest resultat, les conseqüències i el significat del qual no havem ara de comentar, no l'haurien pogut aconseguir els senadors gallecs si entre ells hi hagués hagut algun element que volgués, fent traïdoria a la seva terra, representar el paper que representa la *Unión Monàrquica Nacional* a Catalunya.

Això ens demostra que, mentre subsisteixi aquest conglomerat del despit i el destriament, la més petita concessió que sigui demanada per a Catalunya, ensopegarà amb obstacles desproporcionats. El nostre primer deure com a ciutadà és, doncs, procurar l'eliminació ràpida i total d'aquesta nosa política.

La Mare de Déu de Montserrat

L'INSTITUT DE CULTURA I BIBLIOTECA POPULAR PER A LA DONA

Amb motiu de celebrar-se demà, ...umenge, en aquest Institut, solem...alment la Festa de la Verge del ...ntserrat, hi tindran lloc els se...ents actes:

A les vuit del matí, missa de Co...unió general, cantada, reglamen...ria per a totes les sòcies de l'Ins...ut.

A dos quarts d'onze, Junta general ...traordinària, per a procedir a l'a...ovació de les reformes introduïdes ...s Estatuts.

A les cinc de la tarda, audició de ...rdanes per la cobla «L'Aliança», de ...poll, al pati del propi Institut, ex...usivament per a les sòcies.

La Secció Permanent d'Educació i ...strucció posa a coneixement de les ...es associades que els dies 1, 2 i 3 ... maig, a dos quarts de vuit del ...spre, se celebraran els exàmens fi...ls del tercer curs de Dactilografia.

A L'ACCIO POPULAR

Essent col·locada demà, diumenge ...la sala de Juntes del Casal Popu... (Baix de Sant Pere, 1, 3 i 5), la ...atge de la Verge del Montserrat, ...la qual donarà la benvinguda En ...mon Albó, president de l'Acció Po...lar, aquesta entitat, compenetrada ...b tan bella festa i fent-se-la seva, ...nta tots els seus socis al cristià ac... que tindrà lloc a dos quarts de ...ze del matí, així com al brillant ...ac que se celebrarà a les quatre ...la tarda, a Tinència parroquial del ...inardó (carrer de Dos-Rius), on, ...a diversos esbarjos populars, di...ran la paraula al poble En Ma...n Bordas, regidor de la ciutat; En ...quim Maria de Nadal, vice-presi...t de l'Acció Popular; En Francesc ...nich, president de la C. O. de la ...a, i mossèn Eugeni Floris, tinent ...Nostra Dona del Montserrat, del ...nardó.

A SANT GERVASI

...ijous al matí, com era anunciat, ...celebrar-se la missa organitzada ...la Lliga Espiritual de Nostra ...a del Montserrat a la parròquia ...Sant Gervasi a llaor de la Mare ...Déu del Montserrat, Patrona de ...alunya.

...a plàtica fou dita pel Pare An...Maria de Barcelona, caputxí, es...t en gran nombre les persones que ...ostaren a la sagrada Taula, re...t a més a més la Visita Espiritual i ...bant amb els cants de la Salve ...goriana i del Virolai.

...a festa fou molt concorreguda ...socis de la Lliga i per gran nom... de devots de la Verge Moreneta ...questa barriada.

A FABRICA TUSELL DEL POBLE ...OU

...n una de les sales d'aquesta gran ...rica, que té per patrona a l'excel... Verge del Montserrat, va cele...r-se ahir a la tarda una bonica ...a en honor de la Regina de Ca...nya, organitzada pels obrers i ...eres de la dita fàbrica i amb as...ència dels obrers i patrons.

...a el quadro de la Verge va arran...se un altar, el qual era ple de ...sta, que portaren les noies abans ... treball, i voltat amb plantes de...atives, banderes catalanes i gar...des.

...verses noies i joves llegiren poe... al·lusives. Van cantar-se, amb ...mpanyament d'harmònium per ...ssèn Argemí, algunes composicions ...icals ben inspirades. Don Macià ...ell digué quatre paraules d'oferi...t de la festa a la Verge, finalit... el simpàtic acte amb el rès de la ...a Espiritual, la Salve gregoriana ... Virolai.

...esprés es cantaren «Els Segadors» ... ballaren sardanes en els extensos ...s de la fàbrica.

—

...a festa de la Verge del Montser... l'ha celebrada la parròquia del ...eix nom, amb un ofici solemne. ...a estat celebrant el canonge pe...ncier d'aquesta Seu, i s'ha can... per la Capella dels Àngels una ...sa de Perosi.

...l sermó l'ha fet el popular mis...er de la Companyia de Jesús, ...Josep Maria Pijoan, i ha estat, ...n tots els qu epronuncia, admi...la.

... la tarda s'ha fet la visita espiri... a la Patrona de Catalunya.

... tots els actes hi ha assistit un ...n concurrència de la barriada del ...nardó.

—

...a festa de la Patrona de Catalu... s'ha celebrat enguany en la majoria de les poblacions catalanes, amb gran esplendidesa.

—

La Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat celebrarà la seva festa anyal en llaor de la Santa Patrona de Catalunya demà, a les vuit del matí, a l'església parroquial dels Sants Just i Pastor, amb missa de Comunió que celebrarà el Reverendíssim don Antoni Maria Marcet, O. S. B., Abat de Montserrat, i en la qual predicarà el guardià del Convent de l'Ajuda, Rnd. P. Bru d'Igualada, O. M. C.

Com de consuetud, durant la missa es repartiran als fidels pomells de boix i flors montserratines.

Al'acte hi assistiran les autoritats catalanes.

Municipi

EL SENYOR ALCALDE

Invitat per la Junta del Patronat de l'Hospital de l'Esperit Sant per a tuberculosos que es construeix a Sant Adrià de Besòs, el senyor alcalde, acompanyat del funcionari de la Secretaria de l'Alcaldia, senyor Grau, visità ahir el dit edifici.

El marquès d'Alella recorregué les diverses dependències i pavellons, tant la part en construcció com la ja habilitada, fent elogis de les senyores organitzadores i fundadores del dit Hospital, molt especialment perquè amb els escassos mitjans amb què compten han pogut tenir un rendiment útil de molta consideració.

EL COMITE BENEFIC SOCIAL

L'Alcaldia ha distribuït, en la següent forma els cabals rebuts del Comitè benèfic social, corresponents al mes d'abril: Cantines Escolars de l'Ajuntament, 5.000 pessetes; Hospital d'infecciosos, 5.000; Escola de Mar, 10.000; Comissió municipal de beneficència, 20.000.

DELEGACIONS DE L'ALCALDIA

L'Alcaldia ha delegat la seva representació en el regidor senyor Carrasco per a la missa de Comunió general que la Lliga Espiritual de Nostra Senyora del Montserrat celebrarà demà a l'església de Sant Just; en el tinent d'alcalde senyor Vilaseca per a la funció que a benefici de les escoles de l'entitat Catalunya del Districte V se celebrarà aquesta nit al Teatre Romea; en el regidor senyor Escolà per a la festa dels Jocs Florals que se celebrarà al Foment Martinenc i d'homenatge al Mtre. Morera; en el tinent d'alcalde senyor Nonell per a la funció religiosa que la confraria de la Verge de Montserrat celebrarà demà a la parròquia dels Josepets; i en el regidor senyor Bordas per a l'Aplec que celebrarà la tinència parroquial del Guinardó demà.

LA FESTA DE SANT JORDI A PEDRALBES I SARRIÀ

A les festes que en honor de Sant Jordi, Patró de Catalunya, se celebraran demà a Sarrià, hi assistiran, en representació de l'Ajuntament els regidors senyors Plaja, Batlle, Tomàs, Tusquets, Guarro, Duran, Carrasco, Bordas i Morera.

PER ALS MONUMENTS

La Comissió de Foment ha acordat proposar a l'Ajuntament que per a proveir tres vacants en la Comissió executiva del monument a Pi i Margall es designi els senyors Rocha, Tomàs i Quirós; i els senyors Duproveir tres vacants a la Comissió executiva del monument als Voluntaris Catalans morts a la gran guerra.

VISITA

Ha complimentat al senyor alcalde el coronel del 21 terç de la guàrdia civil, senyor Gonzàlez del Valle.

SUBHASTES

S'ha assenyalat el dia 3 del pròxim mes de maig per a la celebració de la subhasta de lloguer, pel terme de 10 anys, del quiosc de begudes instal·lat al Passeig de la Duana, davant el carrer del mateix nom.

Presidida pel tinent d'alcalde senyor Plaja s'ha celebrat la subhasta de lloguer del quiosc de begudes instal·lat al Passeig de Circumvalació de Parc, havent-se adjudicat a don Joaquim Monzón per la quantitat de 155 pessetes mensuals.

Fou autoritzada pel notari senyor Dalmau.

La geografia econòmica del Marroc

Curs Reparaz

Formant part dels Cursets Especials de Primavera organitzats per l'Escola d'Alts Estudis Comercials, el pròxim divendres, dia 28, serà donada la primera lliçó del curs sobre Geografia Econòmica del Marroc, que explicarà En Gonçal de Reparaz, membre de la Societat de Geografia de París. Per raó de llur nocturnitat, les lliçons es donaran al local de l'Escola de Funcionaris (carrer del Bisbe), de deu a onze de la nit, els dimarts i divendres següents.

De les deu lliçons que compendrà el curs, les quatre primeres estaran dedicades a l'exposició de premisses geogràfiques i històriques del problema marroquí, sense les quals seguiria essent aquest problema incomprensible, com ho és avui encara per als estadistes espanyols.

El Marroc serà estudiat, no pas isoladament, sinó com a part de Berbèria i de la zona Occidental del Mediterrani i molt especialment en les seves relacions amb la Península. Del Pireneu a l'Atlas no hi ha sinó una sola comarca geogràfica separada en dues parts per l'Estret de Gibraltar i apropant-se per graus successius. L'estudi històric confirmarà els ensenyaments del geogràfic.

Generalment s'estudia la Història d'Espanya deixant-hi reduïda en lloc secundari la d'Aragó i Catalunya, amputant gairebé per complet la de Portugal i esborrant el califat cordovès i tota la civilització islàmica. Hi resta només Castella, les guerres europees i la colonització d'Amèrica. Aquesta no és la veritable Història d'Espanya.

Com a mostra de com és lamentable aquesta amputació, cal recordar el gairebé desconegut episodi de l'expedició de morescos cordovesos a Orient en els primers anys del segle novè, quan, expulsats de Còrdova per El-Hallan, dominen el Mediterrani (eren només uns 15.000, incloent-hi dones i infants), assolint que tothom tremolés davant de la bandera llur, s'apoderen d'Alexandria i d'Egipte, s'installen a l'illa de Creta i des d'allà, durant un segle llarg, dominen el Mediterrani oriental, fins que sucumbeixin davant els repetits atacs dels bizantins, en l'any 959. Llur darrer soldà fou Adb-el-Azis-el-Cortobi, és a dir, el Cordovès. Coneguda és l'expedició de catalans i aragonesos a Orient, però d'aquesta expedició d'andalusos no en parla ningú. Per què? Perquè, essent musulmans, no poden ésser espanyols!

Les sis últimes lliçons estaran consagrades a l'Estudi tècnic del Marroc econòmic. S'examinaran els problemes que la riquesa d'aquest país planteja des del moment que, no essent espanyol, ha d'ésser un competidor d'Espanya a tots els mercats del món, tant per als productes agrícoles com per als minerals i animals. La zona d'influència espanyola no pot minvar la competència a causa de la seva petitesa i pobresa.

Resumint: el curs del professor Reparaz serà un estudi de Geografia humana, viva, pintoresca, panteïjant, en el qual l'eminent africanista procurarà ensenyar delectant, provant així que la ciència geogràfica és una de les més seductores i interessants.

Les inscripcions per al Curs Reparaz poden fer-se tots els matins, de deu a dotze, al local de l'Escola de Funcionaris; i a les tardes, a la Secretaria de l'Escola d'Alts Estudis Comercials, de sis a vuit. La inscripció és només de 5 pessetes. Els alumnes i ex-alumnes de l'Escola d'Alts Estudis Comercials poden assistir-hi gratuïtament.

Per l'ensenyament català

El Consell Directiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana ha acordat trametre efusives felicitacions a l'alcaldia de Vilafranca del Penedès per haver posat tots els noms dels carrers de la dita ciutat en llengua catalana; als periòdics «Pla de Bages», de Manresa; «Saba Nova», de Rubí; «Avant», de Vilafranca; «El Día», de Terrassa; «Emporion», de Torroella de Montgrí»; «Magisterio Gerundense» i «El Autonomista», per diversos articles de propaganda de l'Associació, i a En Vicens Serra, de Manresa, per haver-se encarregat d'una classe de Gramàtica Catalana a la Joventut Nacionalista d'aquella ciutat.

—

Després de la renovació, les Juntes Delegades de Córdoba (Argentina), Havana i Santiago de Cuba, han quedat constituïdes de la manera següent:

La de Còrdoba: President, Josep Mingot; secretari, Pau Iglesias; tresorer, Josep Sansi; vocals, Lleó Reig, Josep Badiella i Josep Pagan.

La de l'Havana: President, el doctor Claudi Mimó; tresorer, Joaquim Muntal; secretari, Antoni Claramunt; vice-secretari, Ramon Folch; vocals, Beneficència Catalana, Centre Català, Foment Català, Orfeó Català, «Nova Catalunya» i «Vida Catalana».

La de Santiago de Cuba: President, Salvador Carbonell i Puig; tresorer, Jaume Sala; secretari, Joan Rovira i Rovira; vocals, Frederic Alier, Leopold Turell, Esteve Ferré, Emili Mallet, Pere Clavé i Ferran Zanni.

Generalitat

El Consell Permanent de la Mancomunitat, en la sessió celebrada aquest matí, s'ha assabentat amb satisfacció de l'èxit assolit per les festes patriòtiques celebrades el darrer diumenge al Palau de la Generalitat.

—

El diputat don Enric Ràfols ha estat a complimentar els presidents de la Mancomunitat i Diputació.

Els Pomells de Joventut

La festa inaugural dels Pomells de Joventut de Granollers és el vinent diumenge, sota el següent programa:

A dos quarts de nou del matí, festa religiosa dedicada a la Mare de Déu del Montserrat, patrona dels Pomells.

Missa de Comunió general a la parroquial església de Sant Esteve, amb plàtica preparatòria, que dirà el canonge de la Seu barcelonina, doctor Josep Maria Llovera.

Durant aquest pietós acte, el chor de Filles de Maria cantarà belles composicions apropiades a l'acte.

Acabarà la pietosa festa amb el Virolai a la Verge de Montserrat, cantat pels pomellistes i poble.

A tots els concurrents que s'atansin a rebre la Sagrada Comunió se'ls farà remesa d'un ramell de boix del Montserrat, lligat amb l'ensenya pomellista.

En aquest acte, les senyoretes pomellistes aniran cofades amb la típica caputxeta blanca.

A les cinc de la tarda, festa patriòtica a l'Orfeó Granollerí.

L'Orfeó Granollerí interpretarà variades composicions.

Hi pendran part després En Francesc Castellsagué, En Josep Malàs, Na Maria Vallbona, Na Maria Casanovas, Na Llucieta Mogas, En Josep Font (conseller del Pomell Les Quatre Barres), Na Carme Serra, Na Mercè Marquès, En Josep Coll, En Marian Serra i N'Hermenegild Carrera i Miró.

L'actualitat social

VISTA SUSPESA

Avui s'havia de veure a l'Audiència la causa instruïda amb motiu de l'explosió d'una bomba i incendi de l'auto que la conduïa.

El fet esdevingué el dia 24 d'abril de 1921, poc temps després d'haver-se celebrat al Passeig de Gràcia la festa dels Sometents de Catalunya.

Ahir a la tarda es va rebre un telegrama del defensor senyor Serrano Batanero, demanant la suspensió de la vista.

EL DESCANS DOMINICAL

Formada en la Comissió mixta del Treball en el Comerç d'aquesta ciutat, una ponència especialment encarregada del descans dominical es proposa empendre una enèrgica campanya per a aconseguir l'exacte compliment de la llei dintre l'esfera del comerç, imposant severes sancions als infractors.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avalar degudament els originals amb un segell o una firma : : : : :

Cultura

CURS SABATIER

Aquest curs amb que l'eminent químic el professor Paül Sabatier, degà de la Facultat de Ciències de la Universitat de Tolosa, honora a Barcelona, va dedicat als alumnes de l'Escola de Directors d'Indústries Químiques i als altres d'altres Seccions de Química aplicada. Altrament, podràn assistir-hi els estudiosos que tinguin suficient preparació de Química i ho sol·licitin de la secretaria de l'Institut.

El curs es ve donant en llengua francesa, a la gran sala de conferències de l'Institut de Química aplicada.

La primera lliçó tingué lloc el divendres, dia 28, a les sis de la vetlla, sobre el tema: «De l'hidrogenació en general».

La segona s'ha donat avui, dissabte, dia 29, a les sis de la vetlla, i és el tema «De l'hidrogenació dels olis».

Tercera lliçó: Dilluns, dia primer de maig, a les onze del matí. Tema: «De les catalisis de desidratació».

Quarta lliçó (clausura de curs): Dilluns, primer de maig, a les sis de la vetlla. Tema: «Algunes aplicacions industrials».

—

Demà, l'Ivon L'Escop donarà una conferència sobre «La Bandera i la Paraula», al Centre Moral Instructiu de Gràcia (Ros d'Olano, 7 i 9).

La conferència té el següent sumari: «La festa de les banderes i els Jocs Florals. — La bandera és indestructible, inalienable. No té preu. Bella, en pàtries lliures, però més cobejada, encara, en pobles opresos, en l'exili, mal-ferida!... — La llengua també és una bandera. En la llibertat és més formosa, però opresa, és més amada. Sols en el fang, és la ignomínia. El renec mata la paraula. El poble que ho consentís fora irredempte.»

L'acte començarà a les dotze en punt.

Polítiques

ARRIBAT

Avui ha arribat a Barcelona el senador En Lluís Duran i Ventosa.

Associació Catalana de la Premsa

REUNIO GENERAL

Ha estat convocada per a demà, diumenge, dia 30 d'abril, la reunió general ordinària.

L'acte tindrà lloc a les deu del vespre al local del Foment del Treball Nacional (Plaça de Santa Anna, 4).

Entre els objectes de la sessió, figuren els següents: aprovació de l'acta, lectura de la memòria reglamentària, rendició de comptes i elecció de president (per dimissió) i del vice-president segon (per defunció).

CONCURS D'OBRES TEATRALS

Són ultimats els treballs del concurs d'obres teatrals, en un acte, per al qual han ofert premis la Mancomunitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona.

Les obres premiades s'estrenaran per la tardor al teatre Romea.

Un dia d'aquests es publicarà el cartell-convocatòria.

FESTA MUSICAL

Així mateix s'estan ultimant els treballs preparatoris de la nodrida festa musical, que se celebrarà probablement pel maig que ve, al Palau de la Música Catalana, a profit del Montepio d'aquesta Associació.

Per a tal festa han ofert llur concurs el gloriós Orfeó Català, dirigit pel mestre Millet, els eminents artistes Costa, Cassadó, Blai Net i Vendrell i els elements de l'Institut Català de Ritme i Plàstica, dirigits pel mestre Llongueras.

ELS CARNETS

Actualment es reparteixen als socis els carnets d'identitat.

Van dins d'una elegant cartera i duen, ultra les firmes del president i secretari de l'Associació, les del president de la Mancomunitat, del governador civil i de l'alcalde de Barcelona.

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

El romiatge del Terç Orde Franciscà al Montserrat

A dos quarts de tres d'aquesta tarda ha sortit de l'estació del Nord el tren especial que condueix el romiatge del Terç Orde Franciscà al Montserrat.

Ha sortit un nombre crescudíssim de romeus.

Demà, de bon matí, sortirà un altre tren també especial conduint als romeus que no han pogut sortir aquesta tarda.

PENINSULA

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 29, 2 tarda.

L'Alt Comissari diu, des del Zoco el Jemis, al ministre de la Guerra, en telegrama de les 6'50, el següent:

A Alhucemas, a les tres de la tarda d'ahir, observant que l'enemic preparava llurs peces a les seves bateries, es va rompre el foc contra la primera, la qual es va fer visible a Abragedun, amb dos obusos i dos morters, i successivament damunt la Rocosa, amb dos obusos, i damunt el Queseron amb un obús i dos canons, dedicant les peces restants a batre la part de la vall fins a la vora dreta de Euif.

Estant en foc, l'enemic va fer dispars des de Morro Nou, i com que els seus efectes eren escassos, no vaig contestar.

A les nou cessà el foc enemic, continuant la plaça fent foc de càstig damunt les bateries de la vall abans esmentada, fins a tres quarts de deu, que vaig ordenar suspendre'l.

L'enemic va fer 40 dispars, dels quals molt pocs caigueren a la plaça, produint desperfectes als edificis i defenses, però sense novetat en el personal i material.

Durant la nit no ha ocorregut novetat.

Al Penyal de Vélez, fins a les dues de la tarda, transcorregué el dia amb alguna tranquil·litat, i a dita hora va fer l'enemic tres dispars de canó i se sostingué algun tiroteig de fuselleria sense novetat.

PARLA EL MINISTRE DE LA GUERRA

A dos quarts de dues i després d'insistents requeriments dels periodistes que fan informació al Palau de Bonavista, han estat rebuts pel ministre de la Guerra, general Olaguer.

A preguntes dels periodistes sobre el resultat de les operacions efectuades ahir al territori de Beni Aros, s'ha dolgut el ministre de la Guerra dels fantàstics rumos que sobre la dita operació circularen durant tot el dia d'ahir a Madrid.

—No tinc — ha dit el ministre de la Guerra — més notícies que les que vostès coneixen.

S'ha detallat en el comunicat tot el que jo sabia, inclús el nom de les posicions ocupades, que no vénen en el telgrama del general Berenguer.

He vist que alguns periòdics diuen que vaig estar conferenciant amb l'Alt Comissari ahir vespre, i això no és cert.

Quan el general Berenguer surt d'operacions, com en l'actualitat, que es troba al Zoco el Jemis, i no solament quan surt al camp, sino si marxa a una altra banda que no sigui Tetuàn; ja no puc conferenciar amb ell perque àdhuc ignoro on té la seva residència.

Estant a Tetuàn és quan conferenciem, i no sempre, sino quan fa feita.

Demés, com que el Zoco el Jemis està bon xic lluny, la comunicació és molt lenta, i d'aquesta operació hem trigat més a tenir-ne notícies per aquestes circumstàncies i perque el general havia d'esperar a rebre-les també de la part de Larraix.

Quant a les baixes, n'hi ha hagut, però jo no puc donar-les.

Em diuen que s'alarma extraordinàriament l'opinió.

Es natural que en aquestes operacions hàgim tingut baixes. Recordin vostès que per allà hem estat vint dies sense operar, i els moros han tingut temps de preparar-se durant molt temps.

A continuació el ministre de la Guerra es referí a les operacions fetes fa dies a Beni Said, on els moros també feren una gran resistència.

En la primera operació que recordaran tenia per objecte pendre Tugunz, ho vàrem poder arribar-hi i tinguèrem cent baixes.

Gràcies als carros d'assalt no tinguèrem més baixes, si bé se'n quedaren allí dos.

Després tardàrem en operar molt temps pels temporals, i quan es reprengueren les operacions, tinguèrem 400 baixes.

En l'operació d'ahir la resistència ha estat també molt forta encara que l'enemic estava desorientat, per ignorar cap a quin punt anàvem a atacar.

De totes maneres, hi ha hagut baixes.

Jo no les considero exagerades, donada la importància de l'operació i del terreny en què s'ha operat.

Les baixes, en total, no arriben a 300.

Segons el telegrama de l'Alt Comissari en les columnes de Ceuta hi ha hagut tres oficials, set soldats europeus i 17 indígenes morts, i ferits 5 oficials, 54 soldats europeus i 74 indígenes; i en la de Larraix 2 oficials morts i 9 ferits, 20 soldats morts i 170 ferits.

Entre els ferits de la zona de Larraix es troben, de gravetat, el tinent coronel cap dels regulars de Larraix senyor Gonzàlez Carrasco.

Entre els morts figura el capità de cavalleria senyor Marchesi, emparentat amb el cap de la Casa Militar del rei senyor Milans del Bosch i que figurava en el grup de tropes regulars.

Un repòrter ha preguntat al ministre si avui continuaven les operacions i ha respost que no era possible ja que s'havia de fortificar el conquerit i proveir de municions.

Després ha passat a parlar de l'operació dirigida pel general Sanjurjo, i ha dit:

—Això els demostrarà que estava en el cert al fer el trasllat, malgrat el molt que he estat censurat per això.

El senyor Sanjurjo ha anat a un lloc guerrer.

Per tant, la combinació de comandament que he fet és porta a cap comptant amb els tres factors: l'alt comandament, les persones que entren en la combinació i el Govern.

DE LA PRESIDENCIA

Madrid, 29, 4'15 tarda.

El president del Consell ha rebut la visita del Director de les mines de Peñarroya, amb el qual ha conversat detingudament sobre el conflicte obrer en aquella zona.

El sots-secretari de la Presidència ha manifestat als periodistes que el Consell d'aquesta tarda començaria a dos quarts de sis.

Ha anunciat que en la sessió del dimecres a les cinc de la tarda, s'efectuarà la votació definitiva del projecte sobre els sucres, per a la qual cosa té sol·licitat el «quorum» el diputat senyor Prieto.

Ha afegit que al ministre d'Estat l'havien visitat els representants de Suïssa i El Salvador, per a donar-li el condol per la catàstrofe de Màlaga.

El marquès de Laurencin ha visitat també el president del Consell per a donar-li les gràcies, en nom de l'Acadèmia de la Història, pel donatiu de 500 pessetes que féu al nen Alexandre, al qual aquella entitat atorgà el premi a la virtut.

MANIFESTACIONS D'EN BERGAMIN

Els periodistes han conversat avui amb el ministre de Finances sobre els rumors circulats sobre el seu disgust per l'adversa votació del Senat.

—No nego — ha manifestat el senyor Bergamín — que jo vaig presentar un projecte que em semblava bé i que em causà disgust la votació, com el molestaria a qualsevol persona que veiés rebutjada la seva obra per una divisió de la majoria.

Ara bé: el fet no té ni pot tenir cap transcendència.

Ha afegit que ha conferenciat amb el senyor Pan de Soraluce i que el dimecres acudirà a la Comissió de Finances del Senat amb l'objecte de cercar una fórmula de concòrdia i d'avinença entre els elements amics del senyor Pan de Soraluce i les reclamacions que manté amb gran energia el senyor Trias.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica:

Reial ordre d'Instrucció pública i Belles Arts disposant que es tingui per constituïda a Aluges (Lleyda), la fundació Pere Vila i Codina.

De Gràcia i Justícia. — Autoritzant l'Assemblea que tenen projectada celebrar en aquesta cort els metges del Registre Civil els dies 25 al 27 de maig, i disposant que els metges de l'esmentat cos que desitgin pendre-hi part, trametin per conducte dels presidents de les Audiències territorials un quadro de substitucions.

D'Instrucció Pública. — Disposant que per totes les inspeccionsi de zona es revisin les substitucions existents i que les mestresses i mestres que es demostri que són aptes per a exercir el càrrec, tornin al servei actiu de l'ensenyament, previ l'oportú expedient de rehabilitació.

Anunciant a concurs de trasllat entre auxiliars d'Escoles Normals, la provisió de la plaça d'auxiliar de la secció de ciències vacant a l'Escola Normal de mestres de Barcelona.

DE MELILLA

Madrid, 29, 5'15 tarda.

Melilla. — El temporal de Ponent ha causat destroces a les tendes de campanya i en els barracons de diversos campament.

S'han registrat algunss casos de meningitis epidèmica seguits de defunció.

S'han pres severes mesures per a evitar la propagació del malaltia.

CONFERENCIA DEL SENYOR UNAMUNO

Salamanca. — Sobre els actuals problemes socials ha donat una conferència al Centre Ferroviari, don Miquel d'Unamuno.

Parlà de com el Regne es va desfent en dolor de tota la nació, sense que es vegi la llum que il·lumini l'esdevenidor.

En les qüestions obreres es veu que cadascú pensa de diferent manera, perquè en comptes d'haver format els treballadors en front únic, s'han dividit en guerra civil, tot discutint si convé la primera, la segona o la tercera internacional.

Combat les organitzacions obreres que diuen no ésser polítiques, perquè conceptua absurd l'apoliticisme com a força constituïda.

Hauran de convèncer's que si volen ésser alguna cosa, forçosament han d'ésser polítiques.

Dirigint-se als obrers ferroviaris, diu que si volen lluitar per a vèncer, hauran de juntar-se al restant dels treballadors, i lluny de viure en altra casa, engrossir les files de la Casa del Poble, per a formar el sindicat únic de tots els que del treball viuen.

Això no ha de fer-se solament a la localitat, sinó a la nació, per a acabar amb això de què el ferroviari no és obrer.

Els recomana que portin idealitats a la lluita i que tendeixin a servir a l'Estat perquè aquest sigui amo dels ferrocarrils, puix és més digne i lliure servir a l'Estat que a les empreses i companyies particulars.

Acaba al·ludint als orígens del terrorisme a Barcelona, culpant d'això als patrons.

EL FOC DE MALAGA

Màlaga. — Ahir vespre s'adverti que el foc de la Duana s'havia reproduït a unes dependències properes a les habitacions particulars del governador.

Es va treballar per apagar-lo, evitant la seva propagació.

Els tècnics creuen que a l'arxiu hi ha d'haver alguns petit focus que no s'ha aconseguit encara exxtingir.

Els arquitectes municipals, efectuaren un detingut reconeixement a totes les dependències, informant que el pis principal, on estan les oficines del Govern i la Diputació, amenaça ruïna, per efecte de l'enorme quantitat runes que hi ha al sostre.

Amb el relat dels supervivents s'ha demostrat que el nombre de víctimes es va deure a que cregueren els veïns de les golfes que el foc procedia dels magatzems de la Duana. Això féu que tots fugissin cap el pati i es dirigissin a les finestres, que tenen una alçada enorme, quedant empresonats pel foc i carbonitzats.

La part interior del pati estava lliure i per allà haurien pogut salvar-se molts.

PROPIETARIS I LLOGATERS

Santander. — S'ha reunit la Cambra de la Propietat per a tractar de l'assumpte dels desahucis, que tanta agitació ha produït a causa de la carta del governador civil als jutges pregant-los que no portin a cap en cap cas aquest aclasse de diligències.

En la reunió es donà compte dels telegrames de protesta contra el governador, tramesos per la Cambra al Govern.

Els llogaters preparen, per part seva, un acte públic de desagravi al governador.

COL·LISIO

León. — A la conca minera de Villaseca van renyir dos grups de minaires: l'un socialista i l'altre catòlic.

La baralla va acabar a treis, resultant mort Ambròs Menéndez.

Hi ha molts detinguts.

A L'ENTRADA DEL CONSELL

Madrid, 29, 6'15 tarda.

Després de les cinc de la tarda s'han reunit els ministres a la Presidència, per a celebrar l'anunciat Consell.

El president ha acudit a la Presidència molt aviat, no veient-lo per aquesta causa els periodistes.

En entrar el ministre de la Guerra ha manifestat que no hi hauria operacions en dos dies, perquè hi hagi temps per acumular material i evacuar els ferits.

El ministre de Gràcia i Justícia ha portat al Consell diversos expedients d'indult.

El de Finances ha insistit en el mateix tema d'aquest matí, és a dir que el disgust qu ese li atribueix per l'adversa votació del Senat no té importància.

—Un s'enfada — deia — quan vot i es desenfada quan li dóna la gana.

També ha dit que l'interessava contestar a un argument que es fa contra l'augment de la cèdula als solters.

Molts — es diu — per lletjos no es podran casar contra la seva voluntat i seria injust que el ser lletjos els condemni al pagament d'un impost.

El senyor Bergamín no creu que per llex es deixi de casar ningú, com a exemple es posava ell mateix.

Els altres ministres no han fet cap manifestació d'interès.

ELS DRETS DEL MORESC

En la conferència mantinguda pel senyor ministre de Finances amb el senyor Pan de Soraluce s'ha convingut la següent fórmula per al pagament dels drets aranzelaris del moresc: pagaran només 50 cèntims els 100 quilos desembarcats en els ports de Galicia, Santander i de la Montaña.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Esperança Manen i Llonch, vidua d'En Joan Framis i Güell. Demà, a les onze. Parròquia de Sant Pere de les Puel·les. Cementiri Vell.

FUNERALS

En Ramon Puig i Segura. Morí el 31 de març últim, a l'edat de 76 anys. Demà, a les deu, missa, a l'església de San Antoni Abat, de les Escoles Pies.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Joan Pons i Subirana. Ha mort a Port-Bou, als 35 anys d'edat.

Publicacions rebudes

— El butlletí de gener de l'Institut de Reformes Socials, en la qual es publiquen les disposicions ministerials que més l'afecten, entre ells la llei de cases barates, i una gran informació d'arreu del món.

— «Los Estados Unidos». El número d'abril de la revista comercial «Los Estados Unidos» conté nombroses i interessants fotografies.

També publica un article sobre «Cansas City, el cor d'Amèrica», per McClunen, comissionat industrial de la Cambra de Comerç d'aquella ciutat; la biografia de Mr. Hughues, secretari d'Estat americà; un treball sobre l'actuació de la Cambra de Comerç dels Estats Units, per M. Josep E. Defress, president; Informació cinematogràfica, per O. R. Geyer, de la «Famous Players Lasky Corpor.»; un estudi sobre l'actual situació industrial alemanya pel «Bureau de Foreing and Domestic Commerce de Washington»; notes sobre el desenrotllament del canal de Panamà; la Fira Oficial de oMstres, etc.

— «Excursions». Noticiari mensual de la Secció de l'Ateneu Enciclopèdic Popular. Número 84.

— «Regeneració». Revista de la Societat Vegetariana Naturista de Catalunya. Número 4.

— Memòria de la Junta general d'accionistes i obligacionistes dels Ferrocarrils de Medina del Campo a Zamora, Orense i Vigo.

— «Blanco y Negro». Revista il·lustrada. Número 1613.

— «Revista Franciscana». Número 823.

— «El Iris de Paz». Número 1294.

— «El Porvenir de las Mutualidades». Número 160.

— «Revista de la Sociedad Astronómica de España y Amèrica». Número 81.

— «Revista de Economía y Hacienda». Número 15.

— Memòria de la junta general de la Societat Catalana d'assegurances contra incendis.

— «Nuevo Mundo». Revista il·lustrada.

El Bisbe Prat surt ca[illegible] a la seva Missió

D'alguns segles ençà, potser, c[illegible] bisbe haurà sortit de Catalunya [illegible]nint el consol de deixar en la se[illegible] pàtria un grup nombrós de sacerd[illegible] tan ben disposats a ajudar-lo en [illegible] tasca de l'evangelització de pagan[illegible] Aquesta satisfacció se n'emporta [illegible] la Xina el senyor Prat, gràcies [illegible]zel de la Unió Missional de la Cle[illegible]cia, establerta en aquesta Diòce[illegible] El vaixell «Antonio López» és el q[illegible] s'emportà l'il·lustre missioner, ju[illegible] amb el missatge de pau i de bo[illegible] nova que destina als pobles de l'E[illegible] trem Orient. Abans d'anar cap al m[illegible] a pendre el vaixell esperaven [illegible] bisbe molts sacerdots de la di[illegible] Unió, a la sala de l'Institut Missi[illegible]nal per a la Xina, per a celebrar [illegible] honor del Prelat misioner, una pe[illegible]ta festa de comiat.

El P. Caralt, director de l'Instit[illegible] obsequià el Prelat i els altres cap[illegible]llans amb un tè, a l'estil de Xina. Al[illegible] el dit P. Caralt aprofità l'ocasió p[illegible] a presentar-li uns quants neòfits [illegible]nesos, que viuen a Barcelona, i q[illegible] van cada dia a apendre doctrina [illegible] instrucció religiosa al dit Instit[illegible] «Heu's aquí — digué el P. Caralt — [illegible] xinesos que he trobat aquí en la [illegible]va pàtria i als quals he guanyat p[illegible] Jesucrist... Però vós, senyor Bis[illegible] que sóu el Pastor d'aquella exte[illegible] regió, recollireu bona collita d'à[illegible] més en aquells llocs, on jo tam[illegible] he treballat... Faci Déu, Nostre [illegible]nyor, que nosaltres hi poguem ta[illegible] bé anar, i ben aviat, a ajudar-vo[illegible] la feixa, i aconseguim conque[illegible] per a Crist molts milions d'ànim[illegible] de xinesos.»

El senyor Prat li contestà: «L'I[illegible]titut Missional per a la Xina, és [illegible]grà de mostassa de l'Evangeli, q[illegible] com que està sembrat en bona ter[illegible] creixerà i donarà gran fruit, i és [illegible] seu destí cristianitzar el país m[illegible] gran del món. Aquesta obra és ob[illegible] de Déu, i Déu Nostre Senyor la [illegible] donarà i augmentarà cada dia no[illegible] gràcies. Per això me'n torno a [illegible] meva pàtria d'elecció, que és la [illegible]na, amb el consol d'emportar-me [illegible] gratíssim record d'haver vist la cle[illegible]cia de Barcelona i de Catalunya [illegible] nostre costat, ajudant-nos amb [illegible] seves oracions, i àdhuc amb els s[illegible] recursos, que generosament m'h[illegible] ofert, me n'emporto, dic, el goig [illegible] podré complir allà la missió [illegible] m'ha encarregat el Sant Pare, [illegible] és la cristianització dels vuit mil[illegible] de pagans que hi ha a la jurisdic[illegible] del nostre Bisbat. Gràcies, doncs, [illegible]tes gràcies al P. Caralt, el no[illegible] company de goigs i fatigues a l'[illegible]trem Orient. Gràcies a l'Institut, [illegible]cies a la Unió Missional, i a [illegible] els que cooperen o contribueixen [illegible] aquesta obra...»

Ja dins del vaixell «Antonio López» ens acomiadàrem del nostre insi[illegible] compatrici, el P. Prat, i rebé[illegible] d'ell les últimes manifestacions [illegible] seu agraiment.

De Societat

A l'oratori particular de la casa que a Sant Gervasi posseeix don Josep Bertrar i Musitu, se celebrà la cerimònia de l'enllaç de la senyoreta Lisa Bertran amb el comte de Pries.

Signaren l'acta el marquès de Ivanrey, don Josep Bertran i Musitu, el marquès de Estella, capità general de la regió, el comte de Güell, el senyor Arladé, don Josep Sala i don Domènec Sert. La unió fou beneïda per l'arquebisbe de Tarragona, cardenal Vidal i Barraquer.

La núvia realçava la seva elegància amb un formós vestit de gasa, amb aplicacions brodades en cristall.

Fou assistida per les senyoretes Pullhy i Maria Pries, formoses figures d'extraordinària bellesa. El nuvi vestia de gentilhome de Cambra.

Hi assistiren les dames: Maria Cristina Güell de Bertràn, comtessa vídua de Pries, l'àvia i besàvia del nuvi, marquesa d'Ivanrey, comtessa de Güell, baronessa de Güell, senyora Vidal-Quadras, vídua Arnús, Empar D. Quijano, Antònia Bertràn de Sert, Maria Bertràn de Doncel, Teresa Bertràn de Vidal i Quadras.

Senyoretes Blanco, Pullhy i Maria Pries, Mercè i Elisa Vidal Quadras, Maria i Georgine Arnús, Lluïsa i Maria de Sentmenat, Maria Rosa Güell, Isabel Bertràn Güell, Mercè i Maria Lluïsa Güell.

També hi havia els senyors don Manuel Doncel, baró de Güell, don Felip Bertràn, don Manuel Vidal Quadras, senyor Pries, Eusebi Güell, Manuel Vidal Bertràn, Manuel Doncel i Bertràn.

—

Dijous, al matí, al temple de Sant Antoni, del carrer de Calaf, se celebrà la boda de Na Mercè de Sentmenat i de Sarriera, comtessa de Munter, amb N'Antoni Sagnier i Costa.

Beneí la unió el doctor Muñoz, bisbe de Vich, el qual pronuncià una plàtica, i celebrà la missa de velacions el doctor Esquerrà.

Signaren l'acta matrimonial, com testimonis: per Sentmanat, el duc de Santàngelo, els marquesos de la Matilla, San Mori, Barbarà i Alella, el comte de Sàstago; i per Sagnier: el comte de Sàstago; i per Sagnier: Ignasi Villevecchia, don Pau Cabestany i don Arcadi Balaguer.

El nuvi ostentava l'uniforme de gentilhome, i la núvia anava agençada amb magnífics brodats d'Anglaterra.

A la cerimònia hi assistiren les dames següents: totes elles lluint mantellina: marquesa de Sentmenat, duquesa de Santàngelo, marqueses de San Mori, de Barbarà i Manresana, de Marianao i de Valterra i Espinardo; comtessa d'Alcubierre; baronesa de Torrellas; Paulina Costa de Sagnier; Francisca Güell, vídua de Moxó; Dolors de Chaves; Mercè de Sarriera i Sabater; Adela Boada de Fabra; Pilar de Delàs de Villevecchia; Montserrat de Sentmenat-Despujol; Maria Puig-Mir de Villavecchia; Dolors i Mercè de Sentmenat - Fontcuberta, Concepció de Pallejà de Balaguer; Pilar de Ferrer de Casanova; Maria de Ferrer de Eguilior; Cristina Muñoz de Sagnier; Pilar Puig de Sagnier, i Dolors Abelló de Sagnier.

Senyoretes Dolors de Sarriera-Moxó; Solin de Sabater-Sarriera; Núria Sagnier; Maria i Pilar de Sarriera-Losada; Gladys Baker; Mercè i Miracle de Ponsich-Sarriera; i Carolina i Maria Villavecchia.

Entre els senyors hi havia els marquesos de Sentmenat, de la Matilla, de Ciutadilla, de Marianao, de San Mori, d'Alella, de Valterra, de Puerto-Nuevvo i de Barbarà i de Manresana; comtes de Sàstago i de Glùnes de Brabante; baró de Torrellas, i senyors de Sagnier, Martin-Cereceda, Sagnier-Costa, de Sarriera-Moxó, Sagnier-Vidal, de Sarriera-Losada, Sagnier-Sanjuanena, Fabra de Sentmenat, de Pallejà, Villavecchia, Cabestany, Balaguer, de Casanova, de Eguilior, Juncadella i de Bruguera.

L'entrada al temple era per rigorosa invitació.

Al palau de Sentmenat, residència dels pares de la núvia, se serví un dinar, després del qual es va ballar.

Els comtes de Munter han emprès viatge de boda per l'estranger.

—

Estan anunciades per al vinent dijous les noces del jove N'Emili Carbó i Aymerich amb la senyoreta Maria dels Dolors Mariné i Zaragoza. La cerimònia se celebrarà a la parròquia de la Concepció.

FIVE

Govern civil

DECOMISOS

El manescal senyor Martí ha decomisat 102 quilos de bacallà al Mercat de Santa Catarina i 200 al de Sans, per no estar en bones condicions.

Com sembla que aquest bacallà i el decomisat el dia abans, procedeix del carregament d'un vapor anglès que hi ha al port, s'ha donat ordre d'inspeccionar el dit carregament i inutilitzar el que sigui dolent.

DE MINES

El governador ha aprovat els expedients de les mines de sals potàssiques que a continuació s'esmenten, registrades per la Societat General d'Indústria i Comerç, disposant que al termini de 30 dies, sense haver-se presentat cap reclamació en contra, siguin expedits els corresponents títols de propietat.

Les dites mines, són:

«Nueva Cardona, Cardona.
«Segué», Sant Pere Salavinera.
«Castelltallat», Sant Mateu de Bages i Fonollosa.
«Octava Nueva Cardona», Cardona.
«Salavinera», Calaf i Sant Pere Salavinera.
«Sexta Nueva Cardona», Cardona.
«Séptima Nueva Cardona, Cardona.
«Segunda Nueva Cardona», Cardona i Castelladral.
«Quinta Nueva Cardona», Cardona.

El Congrés d'Arquitectes

EXCURSIO A TARRAGONA

El dijous passat estigueren els congressistes a Tarragona. Foren rebuts per l'Ajuntament, el Sindicat d'Iniciativa i els arquitectes allí residents.

A l'Alcaldia es canviaren discursos entre l'autoritat municipal i el senyor Bassegoda.

Després visitaren el Museu Arqueològic i les muralles romanes; després de dinar, la Catedral, el Claustre i el Museu Diocesà.

En automòbil sortiren de Tarragona per a visitar la tomba dels Escipions, la pedrera romana i l'Arc de Barà i prengueren a Sant Vicens el tren de retorn a Barcelona.

III SESSIO ORDINARIA

Sota la presidència del senyor García Guereta, comença a la sala de la R. Acadèmia de Ciències la III sessió ordinària.

Llegida pel senyor Navarro l'acta de la sessió anterior, és aprovada.

Manifesta la presidència que, atesa l'extensió de la ponència: «Ensenyament professional, laboratoris, viatges i pensions d'estudi», de la qual n'és autor don Teodor de Anasagasti, i que s'ha de discutir en aquesta sessió, es donarà per llegit el treball.

El secretari, senyor Navarro, llegeix una comunicació de l'Escola Central d'Arquitectura, per la qual es notifica l'acord adoptat per la dita entitat, d'inhibir-se en l'assumpte del tema que es va a discutir, i de recaptar la seva llibertat d'acció referent a les conclusions que el Congrés Nacional d'Arquitectes aprovi.

Fa ús de la paraula don Vicens Lampérez. Com a director de l'esmentada Escola d'Arquitectura dóna explicacions sobre la comunicació llegida i fa constar que l'Escola Central no ha deixat ni per un moment de treballar per la renovació dels plans d'ensenyament.

Com a congressista analitza l'estudi del ponent, i lamenta que en aquest no hi hagi una sola pàgina sense l'envaniment de l'alumne i el desprestigi del professorat.

Després de rebutjar algunes afirmacions de la ponència i d'aduir testimonis de persones competents sobre la superioritat dels ensenyaments de les Escoles d'Arquitectura espanyola referent a les de l'estranger, acabà afirmant que no s'oposa, ni mai s'hi ha oposat, a la reforma de l'ensenyament. Volem — digué — progressar com es degui, com es pugui, i en forma pràctica i duradora, no basant la somiada millora en els fonaments de la falta de respecte i de la indisciplina.

Intervenen en la discussió els senyors Domènech, Vegas, Fradera i Vega i March.

Aquest es dol que el debat hagi descendit a un terreny purament anecdòtic. Manifesta que no vol discutir l'obra del senyor Anasagasti; creu que és una equivocació la forma en què ha estat presentada. En una paraula: hauria desitjat que presentés una obra, no basada sobre malentesos, sinó un treball mereixedor d'aprovació unànime.

Entén que el Congrés s'ha de pronunciar únicament sobre les quatre següents afirmacions: Que se simplifiquin els ensenyaments teòrics; que s'amplïin les pràctiques; que es doni al dibuix més valor expressiu que de virtuosisme, i que es facin més nombroses i intenses les classes de projectes.

Proposa el senyor Rogin que s'anul·li el tema, i que en el seu lloc acordi el Congrés recomanar a la Superioritat que els plans d'ensenyament siguin els més perfectes possible.

Intervenen els senyors Llopart, Redón i Aznar, rectifiquen els senyors Rogin i Lampérez, i se suspèn la sessió a dos quarts de dues, per a rependre-la a les sis de la tarda.

Musicals

«LOHENGRIN» AL LICEU

L'assaig general de la formosa òpera de Wagner, celebrat anit passada, fou un èxit. Tots els qui van assistir-hi asseguren que mai s'havia escoltat un conjunt tan perfecte. La primera representació està anunciada per al dimarts vinent.

—

A l'Ateneu Democràtic del districte VII (Aragó, 135) tindrà lloc avui, a les deu de la nit, una reunió per tal de quedar constituït l'Orfeó Nova Catalònia en el seu estatge social.

Hom prega a tots aquells que haguessin format part del dit Orfeó i que estiguin interessats amb llur renaixença, que vulguin assistir-hi.

A la reunió hi serà presentat el mestre senyor Carbonell, essent tot seguit nomenada la Junta que haurà de regir-lo.

—

La coneguda pianista i violinista Onia Farga que té anunciat un recital al Palau de la Música Catalana el pròxim dia 6 de maig, acaba de donar concerts a París, de l'èxit dels quals es reflex el que traduïm del «Journal des Debats»:

Es molt rar trobar en una mateixa artista una pianista, una violinista i una compositora. El desenrotllament de cada una d'aquestes branques exigeix tant treball, tant esforç, que sembla difícil que una sola vida assoleixi tants objectius. A això, no obstant, ha arribat Onia Farga, qui ens invitava a un recital de piano i violí, el 12 d'abril a la Sala Pleyel. El programa fou admirablement compost i Onia Farga l'executà amb una perfecta mestria. Fou aquest concert la revelació d'una musicalitat i d'un temperament de primer ordre.

Pel culte de Sant Jordi

L'home bon català, el que sent les pregones emocions del Cristianisme, amarat dels esclats de catalanitat i de fe que arreu de la ciutat es produeixen a la llum del sol, mantes vegades sent el desig de trobar un lloc solitari, on, pregant a Sant Jordi Gloriós, clami per l'alliberació de la Pàtria.

Un altre lloc més escaient no trobaríem que sota una nau de la Seu barcelonina.

Allí, on bentost s'hi arriba, hom sent el cor inundat de devoció, allí en la fosca que convida a la pregària, hi ha un altar on hi és venerat el Gloriós Cavaller Sant Jordi.

Molt anys hi ha passat en l'oblit de tothom, fins que un digníssim canonge ha tornat a honorar-lo com mereix el Sant Patró.

Heu's aquí com el lloc per a les nostres intimitats religioses ha sorgit, i en el lloc més bell de la ciutat.

Sabeu-ho, catalans: a la Seu de Barcelona hi ha un altar dedicat a Sant Jordi, anem-hi tots en les hores de contemplació i preguem al Sant per Catalunya. Oferim-hi tots la humil almoina; ella servirà per a mantenir una llum que cremi tots els dies, que cremi en la pau i en les tribulacions; que sigui el desig dels catalans, el foc del nostre amor a la Pàtria.

I el Sant ens bescanviarà la resplendor del nostre llum amb la resplendor de la Llibertat.

Els Cavallers de Sant Jordi

Teatre Català

Al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, organitzada per la Secció Permanent de Propaganda Autonomista, tindrà lloc el diumenge vinent, a les deu de la vetlla, una representació de la tragèdia de N'Angel Guimerà «Judith de Welp», per l'Escola Catalana d'Art Dramàtic que dirigeix l'Adrià Gual.

CAMISERIA SANS
Boqueria, 32
Especialitat en camises a mida

Fulletó de LA VEU DE CATALUNYA
29 ABRIL 1922 83

ELS DARRERS DIES DELS ROMANOVS

per

Robert Wilton

...segà dos o tres bales més. Aleshores l'hereu callà.

L'espectacle de l'assassinat i l'olor de la sang em repugnaren. Abans de l'assassinat, quan Yurovsky distribuí els revòlvers, me'n va donar un, però com he dit suara, jo no vaig prendre cap part al crim. Després de l'assassinat, Yurovsky m'encarregà que portés alguns individus de les guàrdies per tal que netegessin la sang de la cambra. Quan jo anava cap a la casa de Popov, hi vaig trobar dos dels caps de les guàrdies, Ivan Starkov i Constantí Dobrynin. Venien cap a la casa d'Ipatiev. Dobrynin em preguntà: «Ha estat executat Nicolau II?» Jo li vaig dir que Nicolau II i tota la seva família havien estat morts a trets. Vaig dur amb mi dotze o quinze guàrdies a la casa. Aquests individus conduïren els cadàvers al camió que esperava prop de la porta. Els cadàvers foren col·locats en llitteres fetes amb llençols i llances de trineu portades del pati. Quan els cadàvers restaren carregats al camió, foren coberts amb uniformes de soldat. El nom del conductor era Luhanov, un treballador de la fàbrica de Zlokazov. Els membres de la Comissió Extraordinària seieren al camió i el vehicle marxà. No sé cap on anà el camió ni on foren colgats els cadàvers.

La sang de la cambra fou rentada i totes les coses posades al seu lloc. A les tres de la matinada tot havia acabat, Yurovsky se n'anà a la seva cambra i jo vaig tornar a l'allotjament de les guàrdies.

Em vaig desvetllar una mica després de les vuit del matí i vaig anar a la cambra del Comandant. Hi vaig trobar Beloborodov, el President del Soviet del Districte, el Comissari Goloshchekin, i Ivan Starkov; aquest darrer retia servei (havia estat elegit cap de les guàrdies feia dues o tres setmanes). Totes les cambres de la casa restaven en desordre. Hi havia coses escampades ací i allà. Capses i baguls eren oberts. Damunt les taules de la cambra del Comandant hi havia munts d'objectes d'or i argent. També hi havia joiells que havien sigut robats a les persones de la família imperial immediatament abans del crim; i igualment altres objectes que hi trobaren després de llur mort, com braçalets, arracades i rellotges. Els joiells foren col·locats en baguls portats de la cotxeria. Hi era l'ajudant del Comandant. A una de les cambres vaig trobar-hi sis bitllets de Banc de deu rubles sota un exemplar de la Sagrada Escriptura i me'ls vaig quedar. També vaig pendre alguns anells d'argent i qualques altres futeses.

Al matí del 18 arribà la meva dona i vaig anar amb ella als tallers de Sissert. Havia estat encarregat de distribuir les pagues a les famílies de les guàrdies. El 21 de juliol vaig tornar a Ekaterinburg. Ja havien estat trets de la casa tots els objectes personals pertanyents al Tsar, i les guàrdies havien estat canviades. El 21 de juliol vaig sortir d'Ekaterinburg amb Mrachkovsky, el Comissari. A Perm, el Comissari Goloshchekin em va destinar al destacament encarregat de guardar les coses que teníem preparades per a destruir el pont de pedra en cas que es presentessin les guàrdies blanques. No vaig tenir temps de volar el pont complint les instruccions que havia rebut, però tampoc no desitjava fer-ho en realitat, car preferia presentar-me voluntàriament. Vaig rebre l'ordre de volar el pont que ja estava sota el foc de les tropes siberianes, i em vaig rendir voluntàriament.

Contestant a les vostres preguntes relatives al lloc on varen ésser duts els cadàvers de la família imperial, poc dir-vos tan sols el següent: Anant de l'estació del ferrocarril d'Ekaterinburg a Alapaievsk, vaig trobar-hi Peter Ermakov i li vaig preguntar on havien estat portats els cadàvers. Ermakov m'explicà que els cadàvers havien estat llançats al pou d'una mina prop dels tallers de Verkh-Isetsk, i que el pou havia estat després destruït mitjançant bombes o explosius, per tal que restés rublert. No sé res, ni mai no n'he sentit parlar dels munts de llenya que foren cremats vora el pou. No sé res més quant al lloc on varen ésser duts els cadàvers. No m'interessava saber qui era responsable de la sort de la família imperial ni qui tenia el dret a disposar de llurs vides. Jo tan sols complia les ordres d'aquells al servei dels quals em trobava.

Els fets dessús esmentats constitueixen tot el que us puc dir quant a l'acusació presentada en contra meu. No puc dir res més. El meu testimoniatge m'ha estat llegit i és pres correctament.

(*Signat*) MEDVEDEV.

El Jutge del Tribunal d'Ekaterinburg,

(*Signat*) J. SERGEIEV.

DECISIÓ

A 22 de febrer de 1919, dins la ciutat d'Ekaterinburg, el Jutge del Tribunal del Districte, Sergeiev, havent interrogat el pagès Pavel Medvedev, processat com a còmplice de l'assassinat de l'ex-Emperador i les persones de la seva família, i havent pres les precaucions oportunes per a evitar que defugi ulteriors inquisicions, en dedueix:

(1) Que resta acusat d'un delicte i exposat a una pena molt greu.

(2) Que Madvedev, prèviament a la seva captura, s'amagava amb l'exèrcit vermell; i, amb anterioritat, havia fugit d'Ekaterinburg immediatament abans d'ésser ocupada aquesta ciutat per les tropes del Govern. Per aquests motius fou decidit que Pavel Medvedev, de 31 anys d'edat, passés arrestat a la presó d'Ekaterinburg.

El Jutge del Tribunal del Districte d'Ekaterinburg,

(*Signat*) J. SERGEIEV.

L'INTERROGATORI DE FELIP PROSKURIAKOV

El testimoniatge de Felip Proskuriakoc posseeix una certa dosi d'interès psicològic, com a testimoniatge d'un minyó de disset anys, qui sobtadament fou acarat amb la mort en una de les seves formes més violentes i terribles. Proskuriakov sembla haver estat un jove eixerit i neguitós, al qual no agradava la monotonia d'un ofici, qui probablement es va allistar amb les guàrdies de treballadors únicament per esperit d'aventura.

La seva relació de l'assassinat de la família imperial és més horrible que no pas les versions donades per les persones de més anys. La inclinació de Proskuriakov a les coses insanes i la seva mentalitat una mica decadent resten prou paleses en la seva relació dels esdeveniments d'aquella nit, quan ell fou deixondit d'una son d'embriac i va rebre l'ordre d'anar a aquella sinistra cambra clivellada a trets en la part baixa de la casa d'Ipatiev, on la sang de la Innocència clamava al Cel. Però la seva minuciosa atenció a molts dels detalls esfereïdors i sovint in-

Flors de maig

Mes de Maria

Ja ha tornat la exuberant primavera, l'estació de les flors, el mes de Maria. La regina del temps ha fet la seva entrada triomfal muntada en sa carrossa de sol brillant i adornada amb totes les esplendors de la llum, i a les seves plantes han esclatat violes i gessamins i s'han sentit de nou entre els sàlses de la boscúria les meloses tonades dels ocells.

Ha tornat la gentil primavera, l'estació de les flors, i amb ella el mes de Maria, i altra volta apareix el cel més blau, les albes són més belles, els dies més jolius, més clares les tardes, les nits més serenes. Si sempre és admirable l'espectacle de la naturalesa i grandioses totes les obres del Suprem Criador, mai com en el mes de les flors s'hi veu tant la pulcritud i bellesa i la majestat i mà mestra del qui tot ho fa i cria i ordena tan admirablement i sàvia sols a un voler de sa voluntat sobirana. I com res hi ha tan poètic i bell i encisador en tot l'any com aquest temps de gaia florida, tampoc res hi ha tan encisador i bell a l'Església santa com la puríssima idea de Maria, prefigurada, compassada i sensibilitzada en les flors.

Les flors són la formosor de la primavera, així com en una donzella hi ha una gràcia especial que és la més cabdal de sa bellesa. Les flors! A qui no agraden? Qui no s'alegra quan les veu néixer? El dia que esclaten les primeres al camp o al jardí, sembla un dia de festa, diu Perujo; i és que cada planta, cada flor, cada herbeta del camp en ses transformacions té més o menys afinitat amb la vida de l'home... Sant Bernat diu que les flors són la imatge més expressiva dels nostres sentiments, i així mateix pensaven ja els poetes de l'antigor.

Aquells pagans tan rics en divinitats i que tan poc els costava de multiplicar-les, no encertaren a representar llurs déus sense les flors, sense els rams verds i el pompós fullatge. La roja Ceres coronada d'espigues i cascall, serà la deessa dels fruits i de la sembra. Flora tenia sota sa tutela les floretes. Diana era la verge dels boscos. Volatina, la de les poncelles de les flors. A la gelosa i altiva Juno se la presentava irradiant raigs lluminosos rodejada de fresques roses, coronada de gessamins, ostentant son ceptre d'or i seguint-la la nimfa Iris, que desplegava damunt son cap l'arc majestuós.

Per a representar a Flora cercava l'artista totes les belleses dels jardins. El temible Plutó, que no pogué trobar esposa als cels, es presenta coronat d'èbenus, de narcís o de xiprer quan arrabassa a Proserpina, que estava collint flors amb ses companyes als camps Eneus de Sicília. La túnica de Cibeles era florejada amb varietat de plantes i figures, i el rioler Himeneu apareixia coronat de murtra portant encesa en ses mans l'atxa de les noces. Vàries plantes i flors cobrien el front de Vesta i la mateixa estàtua ferrenya del déu Terme era coberta de ramatge i de garlandes de flors. Tot el culte de la mitologia es presentava amb aquestes floralies com per expressar les relacions que hi ha entre les flors i els sentiments de l'home; no mancant nacions que marcaven les seves èpoques per les èpoques de les flors o per la caiguda de les fulles, ajustant els períodes de la seva vida als de la naturalesa, comptant les hores per l'ombra dels arbres i vivint, segons bella expressió de Chateaubriand, identificant la seva vida amb els arbres i les flors com els Faunes i Driades.

I entre nosaltres no han estat ben amades les flors? A la núvia li semblaria que falta quelcom al vestit de noces si no hi tingués l'abillament d'una flor. Les donzelles s'enjoien amb elles i les reines les reben commoses de la mà del més humil dels vassalls. Adhuc quan les nega la natura sap estrafer-les l'art, no d'altra manera que la hipocresia és la flor artificial de la virtut. En tot temps les flors han coronat la copa del banquet, han estat l'ornament inseparable dels festins, han cenyit el front de les verges, la venerable testa del filòsof i les han acceptades amb fruïció el guerrer i el poeta, havent estat sempre el primer premi dels nostres Jocs Florals el de la flor natural.

La mateixa religió cristiana, tan seriosa i remirada en tot, ha usat també sempre les flors en son majestuós culte des dels primers segles de l'Església. Els primitius fidels cobrien amb elles els màrtirs i els confessors de la fe i no es veien altres adornaments en els altars de les catacumbes. Actualment també adornem amb elles els nostres temples i altars, sobretot al mes de maig.

I malgrat tot això, aquestes flors tan volgudes, tan inseparables de nosaltres i de tots els pobles, tenen una bellesa de passada com tot ço d'aquest món. Què s'ha fet la primera flor que veiérem esclatar entre somnis i il·lusions en la gelosia del nostre balcó o en el test de les nostres eixides? Què s'han fet totes les flors de les primaveres que hem vist passar? Ai! Han desaparegut amb nostres esperances sense deixar ni rastre tan sols de son olor! Cal buscar, doncs, altres flors que les que ens dóna la terra, flors que no es marceixin, que mai es morin, com són les flors de la virtut que se'ns brinden en el jardí de Maria.

Per això se li ha dedicat aquest mes, el més florit de la primavera, la consagració del qual, encara que en el seu esperit és molt antiga, en la seva forma data de mig segle divuit, havent acudit tan bella idea al missioner Pare Salomia, qui n'escriví el primer llibre, el qual fou traduït aviat a diverses llengües d'Europa i la qual pràctica piadosa, en propagar-se ràpidament des d'Itàlia a tots els pobles de la Cristiandat, ha vingut a pregonar que Maria és el veritable maig de virtut.

Com que el mes de maig és l'harmonia de totes les estacions, és la Verge Maria la més tendra de les harmonies cristianes; un conjunt graciós de puresa i d'encisos de formosor, de perfecció, de santedat i de glòria. Com dóna el mes de maig verdor a l'herbatge, catifa als camps, perfum a les aures i color a les flors, dóna Maria en aquest mes a les ànimes devotes seves noves benediccions i mercès, virtuts i gràcies.

Es el mes de maig com el bell somriure de la primavera, i és una ocurrència feliç, celestial, fer-lo reflectir en els mateixos llavis de Maria, on hi somriu eternament la gràcia.

Si bell és, doncs, aquest maig de la naturalesa amb sos zèfirs i amb sos cants, amb sos aires i amb sos murmuris, amb ses flors i amb ses estrelles, incomparablement més bell i formós és el maig espiritual, el mes de Maria, que comunica a tots els membres de l'Església una nova saba abundant de pietat i devoció i que se'ns presenta com una primavera florida de divina gràcia que reanima la fe a les ànimes i encén el fervor als cors. Per això diu August Nicolas: «Cada any pel maig vénen a festejar la Flor per excel·lència totes les flors que perfumen el seu altar, rebent així Maria de quant hi ha de formós i agradívol a la terra un tribut simbòlic d'alabança com a Regina i Senyora de tota la creació; mentre de nou sembla sentir-se en aquest més aquell càntic d'amorós convit perfumat encara amb l'alè divina del Cantar dels cantars: «Alsa't, coloma meva, formosa meva, i vina; que ja ha passat l'hivern; les flors matitzen la nostra terra, és el temps de la poda i la veu de la tórtora es deixa sentir a les nostres valls»; quan tot es posa en moviment per cantar amors a Maria. Des de l'oreneta que volta l'antic campanar com per escoltar la veu argentina que assenyala l'Angelus, a la pastora gentil que, enrotllada del seu ramat mou els llavis i resa a la vista d'una ermita coronada de timons i romanins; des del festiu rossinyol que repeteix en la salcereda les cobles que ha après dels angels trobadors de la Regina del Cel, a la filla de Maria que amb un ramell de flors va al peu de l'altar murmurant una pregària a la seva Immaculada Mare, tot canta i diu que si Maria és la regina de la naturalesa, de la gràcia i de la glòria, el mes de maig és el seu mes, el mes de Maria; perque és el mes de les flors i Maria és la Flor del camp, el Lliri de les valls, la Rosa de Jericó; com si diguéssim la Flor-Regina de la naturalesa, la Flor-Regina de la gràcia, la Flor-Regina de la glòria, la Flor Eterna del maig celestial.

Déu vos salve Maria, aquest mes que per vos floreix tan encisador a la terra no és més que el reflex, el besllum del maig etern i feliç que somriu a dalt del cel d'on vos sou Regina. Els ocells que us canten amors a les bardisses i arbredes de la terra són el ressò dels àngels que us canten balades i himnes allà a la glòria. Les papallones d'ala pintada que volten pel maig les roselles dels nostres camps són imatge dels serafins que a voliors al cel us festegen. Les flors que esclaten als nostres jardins brollant d'aromes que omplen els aires son l'encensari que teniu a la terra per a perfumar el tron del vostre amor, i nosaltres miserables desterrats fills d'Eva, flors marcides del paradís, som els fills que venim al vostre altar cobejosos de reflorir al nou embat de primavera.

Dés vos salve, Maria: a l'himne de tota la naturalesa que us ret vassallatge com a Regina de les flors, unim la nostra oració, aclamant-vos també per Regina i Mare nostra.

Mossèn JOSEP CARDONA

Monsenyor Duchesne

Aquest anomenadíssim historiador eclesiàstic, que acaba de morir a Roma, era nat a Saint-Servan, de la Bretanya francesa, el dia 13 de setembre de 1843. Els darrers anys de la carrera eclesiàstica els passà a la Ciutat Eterna, alumne del Col·legi romà o Universitat Gregoriana, ordenant-se de prevere l'any 1867. Fou encarregat de missions científiques a Salònica, a Mont-Athos, a l'illa de Patmos i al sud de l'Asia Menor, i formà part de l'Escola francesa de Roma, d'ençà del 1875, any de la seva fundació. Renunciant a una càtedra de Facultat a la Universitat, que li oferia el ministre d'Instrucció pública de França, entrà de professor d'Història eclesiàstica a l'Institut Catòlic de París, l'any 1877, poc després d'haver-se doctorat en lletres, amb la presentació de dues tesis, una en llatí i una altra en francès sobre el «Liber Pontificalis».

L'any 1889 fou elegit membre de l'Acadèmia d'inscripcions, i el 1895 el Govern francès el posà a la direcció de l'Escola francesa de Roma. El 1900 Mons. Duchesne, que era de temps canonge de Nostra Dona de París, fou creat Pronotari Apostòlic; l'any següent elegit consultor de la Sagrada Congregació d'Indulgències i Relíquies, i al cap d'un altre any president de la Comissió històrico-litúrgica que instituí el Papa Lleó XIII per a la revisió del Missal i el Breviari; i de la qual formaven part Mons. Wilpert, el P. Ehrle, i Mons. Mercati, l'actual prefecte de la Biblioteca vaticana. L'any 1904 presidí la Comissió científica del centenari de Sant Gregori el Gran i el Congrés històrico-litúrgic, del qual foren vice-presidents l'avui cardenal Gasquet, Dom Pothier, l'historiador Lluís Pàstor i el P. Santi. El 26 de maig de 1910 fou elegit membre de l'Acadèmia Francesa en successió del cardenal Mathieu.

Home d'una força intellectual extraordinària, d'una assiduïtat de treball exemplar, d'una cultura solidíssima i molt extensa; esperit sintètic i estructurador en grau eminent; savi d'iniciatives profitoses i d'investigacions afortunades, Mons. Duchesne deixa en morir, als 78 anys i mig, un nombre considerable de monografies i de llibres que assenyalen una fita indestructible en l'estudi dels temes que ell ha tractat. Mereixen una rescensió especial la seva edició del «Martyrologium hieronymianum», en la qual collaborà el cèlebre arqueòleg Joan Baptista de Rossi i fou publicada al volum segon del mes de novembre dels «Acta Sanctorum» dels Bollandistes; igualment la seva edició del «Liber Pontificalis» que no pogué ésser superada i quasi ni igualada per la que posteriorment publicà l'eminent historiador alemany Tomàs Mommsen; els llibres «Autonomies eclesiàstiques», que tracta dels origens dels cismes orientals, i «Les premiers temps de l'Etat Pontifical» referent als començaments del poder temporal dels Papes; i sobretot els «Origines du culte chrétien» que han esdevingut una obra fonamental i insubstituïble per als estudiosos de la ciència litúrgica.

Els llibres de Monsenyor Duchesne tenen el mèrit d'ajuntar al llur valor científic la qualitat d'ésser d'una lectura summament suggestiva amb la llur exposició altament metòdica i el llur estil elegantment clàssic, concís, expressiu, mogut, i el més adequat als treballs d'erudició. Però la tendència hipercrítica de l'autor, les seves poc afortunades incursions en el terreny de la teologia, les seves excessivament arriscades apreciacions personals dels fets històrics i el seu llenguatge d'un to moltes vegades escèptic, irònic i fins i tot càustic i mordent començaren per ocasionar-li dificultats d'ésser admès dels Bisbes protectors per catedràtics de l'Institut Catòlic de París, la denúncia a la Congregació de l'Index, l'any 1877; després provocaren reclamacions de personalitats tan eminents com el cardenal Franzelin, i el P. Icard, superior de Sant Suplici; foren causa de continues crítiques i refutacions, i, per últim, mereixeren que la seva «Histoire ancienne de l'Eglise» fos inclosa en l'Index de llibres prohibits, fa uns deu anys, quan hom publicava a Barcelona una versió castellana amb notes pal·liatives del traductor. Segons expressió de Monsenyor Braudrillant, l'autor s'inclinà noblement.

Ningú ha discutit les seves virtuts sacerdotals. La seva pietat en l'assistència a funcions litúrgiques era ben remarcable. I no seria res d'estranyar que la malaltia que l'ha portat al sepulcre l'hagués contreta seguint les grans cerimònies de la Setmana Santa a les basíliques romanes. El fet és que es sentí malalt el Dissabte de Glòria, i que, malgrat celebrar la Santa Missa el diumenge de Pasqua a l'església veïna de la seva residència, Sant Geroni de la Caritat. Després de la missa es veié obligat a allitar-se; i d'una bronconeumonia, a les vuit des vespre del passat divendres, morí piadosament a les seves habitacions de l'Escola francesa, al superb edifici del Palau Farnese, residència principesca de l'Ambaixada francesa, prop del Quirinal, havent-se celebrat el solemne enterrament aquest dimarts.

Era actualment director de l'Escola francesa a Roma, president de les Conferències d'Arqueologia, celebrant encara la sessió del dia 2 del present abril, soci de l'«Acadèmia dei Lincei», membre de l'Acadèmia francesa, Comanador de la Llegió d'honor i doctor de les Universitats d'Oçafora, de Cambridg i de Lovaina.

Cursets Especials de l'Escola d'Alts Estudis Comercials

Amb solemnitat tingué lloc la inauguració de la sèrie de Cursets Especials nocturns que pel trimestre de Primavera ha organitzat l'Escola d'Alts Estudis Comercials.

Presidí l'acte el director de l'Escola senyor Vidal i Guardiola, el qual parlà de la necessitat en què es troba el nostre jovent de preparar-se i d'especialitzar-se, degudament per a conjurar la pregona crisi que es manifesta dins el camp de les activitats tècnica i comercial. Hi ha crisi de competència. I per a conjurar aquesta crisi, l'Escola realitza tots els esforços que pot, dins ço que li permeten els seus mitjans. Encoratjada per l'èxit assolit pels Cursets especials nocturns organitzats durant el trimestre darrer, vol continuar la seva obra d'expansió i d'especialització amb una nova sèrie d'ensenyaments monogràfics que seran donats per persones tan competents com els senyors Gonçal de Reparaz, Manuel Reventós, Joan Mon i Pascual Antoni Novellas i Ramon Güell.

Després del senyor Vidal i Guardiola, parlà l'africanista senyor Gonçal de Reparaz, per a explicar el contingut de son pròxim curs sobre Geografia Econòmica del Marroc, matèria verge a Espanya, on malgrat d'ésser tan viu el problema marroquí, no hi ha una sola càtedra on s'estudii el Marroc. Féu ús de la paraula, a continuació, el senyor Manuel Reventós, encarregat d'explicar la part teòrica del Curset sobre Retirs Obrers, posant de manifest la importància que aquesta matèria assoleix cada dia als països civilitzats. El doctor Novellas, professor de Mercologia, exposà també el contingut de la matèria que ha de desenrotllar, en el seu curs, sobre les gemes o pedres precioses. I finalment, el senyor Güell tractà de les Societats Anònimes, objecte de les dotze lliçons que ha d'explicar en aquests Cursets Especials.

Els Cursos sobre el Marroc i sobre les Pedres precioses començaran el pròxim divendres, dia 28. El de Societats Anònimes, demà, dijous. El de Retirs Obrers, el dilluns, primer de maig. Per raó de llur nocturnitat, totes les classes, que es donaran de deu a onze de la nit, s'explicaran al local de l'Escola de Funcionaris, on s'inscriu tots els dies, de deu a dotze del matí. També s'inscriu a l'Escola d'Alts Estudis Comercials (Urgell, 187), a la tarda, de sis a vuit. Preu de la inscripció: 5 pessetes.

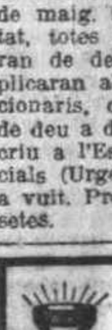
Quan menys ho pensareu
una làmpara elèctrica
LOT
us prestarà un excel·lent
servei per la seva llum
clara i potent
Exigiu la marca LOT

La Catalunya medieva

La Secció Històrico-Arqueològi de l'Institut d'Estudis Catalans ac ba d'editar el volum segon dels «D cuments per a la Història de la Cult ra Catalana Mig-Eval», publicats p doctor don Antoni Rubió i Lluc Aquesta obra va nèixer a l'escalf la càtedra de Literatura dels Estud Universitaris Catalans. La parau encesa del professor feia reviure l més il·lustres figures de la nostra teratura, obres glorioses del pas es descobrien a un auditori form des de l'estudiant tot just entrat a l aules universitàries fins a les m prestigioses personalitats de la i tel·lectualitat catalana i l'enusiasm del mestre s'encomanava als oien aplegats a la rotonda de l'Atene instal·lat encara aleshores al c sal de la Rambla. Li va ésser fàc al doctor Rubió trobar entre el j vent que el seguia els col·laborado que necessitava per a dur a term l'obra magna de despullar els cent nars de registres de l'Arxiu i apl gar els documents que havien d' clarir el nostre passat espiritual, presentar-ne aspectes abans insosp tats. Mentre aquest treball abneg i penós es duia a terme, es crea l'nstitut, i laquest tot seguit, en primera sessió que celebrava, ac dava la publicació d'aquest Dipl matari que havia d'ésser una revel ció. En novembre de 1908 sortia primer volum, formant un recull 512 documents (pel període compr des de l'any 1275 fins al 1410), publ cats «in extenso», sense compendre a citats a les notes. La vida i l'obr dels nostres pensadors, i dels nost artistes es renovava en ésser pos en circulació aquest tresor docume tal, que ens mostrava de més la cu vigilant dels nostres reis per la cult ra de la terra. La història del no tre passat espiritual era a refer e terament després d'aquestes nov aportacions. El llibre va despert un vivíssim interès en els estudios de Catalunya i de fora; el profess Finke, coneixedor com pocs dels n tres arxius, deia que en cap altre d món podria formar-se una col·lec semblant. Pius Rajna, l'eminent r manista, declarava única en el s gènere aquesta obra, que mostra claramenl l'interès dels reis per tes les iniciatives científiques i e spirituals del temps. El volum seg amb els seus 426 documents i els i nombrables indicats o extractats les notes, relatius al període co prés entre 1291 i 1409, complemen i acreix encara les troballes del p mer. L'abundor del material ha pe mès al doctor Rubió seleccionar- més rigorosament i dóna exclusiv ment documents inèdits i fins a inconeguts. La investigació limita en el primer volum a l'Arxiu de Corona d'Aragó, s'ha ampliat aquest al del Mestre Racional. No c dir com el recull, és ja així enca més interessant. Fullejant-lo, v passant davant els ulls del lector e pintors imaginaires, els il·luminado i argenters, els literats i els homes ciència, movent-se tots ells al volta dels nostres reis des de Jaume II, gran diplomàtic, fins al devot Ma últim representant de la gloriosa m narquia catalana. Cal assenyalar pecialment el caràcter de diplomat reial que té aquest recull que ens sa en contacte amb la vida espi tual dels homes d'una dinastia solutament identificada amb la te dinastia, com diu el doctor Rubió, cada regnat, el cap, més catalanit da: tots els individus de la qual, a major o menor intensitat, van te aficions literàries i artístiques, sent els directors i propulsors moviment cultural català, els Me nes generosos que extenien ll acció protectora des de l'humil m tre d'escola de la petita vila, fins jueu docte de medicina o al fra professant en un estudi general, del miniaturista pacient fins al g mestre de retaules o d'imatges, c cant amb afany llibres que fan ve de tots els indrets d'Europa, sosteni i encoratjant els qui els fan, enc regant constantment còpies i tradu cions.

L'esforç que ha calgut reealitz per a preparar aquest segon volu ha estat enorme. El resultat obting no obstant, el compensa sobrad ment. Molts problemes queden ac rits i resolts; altres nous es plant gen que temptaran a futur inves gadors a seguir els camins que ob aquest Diplomatari. El doctor R bió l'ha encapçalat amb un pròl que es la revisió de la nostra li ratura dels trescents i la història la gloriosa acció cultural dels n tres reis. Cal saber-li grat pel s immens treball que tant ha de co tribuir a fer conèixer i estimar cultura de Catalunya.

LES TERRES CATALANES

TARRAGONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

El mercat de vins ha millorat, especialment els negres del Priorat que han venuts a 15 rals grau i càrga, al port de Tarragona, i a 14 al Vendrell. Els blancs eren oferts a 12 sense fer-se transacions. Les misteles 16 a la propietat.

—En el tren correu de València han marxat a incorporar-se al batallió expedicionari de Lucham que és a Larache, 23 caporals. Malgrat ésser les dotze de la nit, se'ls féu un entusiasta acomiat, i els andens eren plens.

—Hom nota puja en el preu de l'arròs, perquè n'hi ha poques existències als centres productors.

—Ha ingressat a l'Asil de Sant Josep, un noi de 9 anys, nomenat Lluís Ortiz, fugit de casa seva de Vinaroç.

—Al Teatre Principal s'hi celebrarà dimarts una vetllada pugilista, organitzada pel Club Gimnàstic, prenent-hi part elements de Tarragona i Barcelona.

—A Reus, igualment que a Tarragona, es fan gestions per a constituir una Associació de la Premsa.

—Passat demà començarà de sortir a Tortosa «El Correo de Tortosa», diari católic que diu que es mantindrà a distància dels dos caciquismes que allí es disputen l'hegemonia.

Penedès

SANT JOAN DE MEDIONA. — Amb gran esplendor i solemnitat van tenir lloc les festes que, per a honorar el seu gloriós patró, celebra tots els anys (vuit dies passat Pasqua) la Germandat de Sant Josep, associació benèfica de treballadors d'aquest poble.

A la vigília ja va haver-hi grans repics de campanes i fortes salves de morterets, fent-se tots els altres números anunciats en els programes.

L'endemà, a les deu del matí, solemne Ofici amb orquestra, dedicat al gloriós Sant Josep, en acció de gràcies, al qual varen assistir tots els germans, tant actius com protectors, ultra una munió de fidels, que ompliren el temple de gom a gom.

Féu el sermó el reverend Jaume Tenas, qui amb molta claredat i eloqüència va explicar les virtuts del sant.

Sortint d'Ofici es va fer la repartició de les tradicionals garlandes a tots els germans socis.

A la tarda, en el café de la Societat Aliança Agrícola (on també té el domicili la Germandat), hi hagué un gran concert, a càrrec de l'orquestra Nois d'Olesa, seguidament va començar el ball de tarda, ballant-se el típic ball de la garlanda per ombroses parelles, entre les quals veieren moltes cares boniques, que foren l'encís de la festa.

A la nit, concert i ball de gala, per la mateixa orquestra, resultant el subadit ball lluïdíssim, ja que, ultra les boniques i formoses damisel·les que hi assistiren, fou inaugurada una espléndida il·luminació elèctrica, que feia ressaltar més el formosos rostres, com també els rics vestits que portaven, ballant-se fins a la matinada, no decaient ni un sol moment l'animació i l'alegria que hi regnava.

El dilluns fou organitzada una excursió per a anar a dinar a la popular i bona font de la Mandra, assistint-hi una gran gernació.

Lamentem que el fort vent que va girar-se després de dinar obligués a tothom a retornar tot seguit al poble, on s'hagué de fer el concert i ball que s'havia de celebrar a la mateixa font. A la nit, i com a final de festes, es féu un lluït ball de societat, a càrrec de l'esmentada orquestra Nois d'Olesa.

Durant els esmentats dies hi ha hagut una concurrència de forasters (especialment joves i noies), que tal·ment semblava que fóssim als dies de festa major.

La Garrotxa

ÒLOT. — La Lliga Regionalista i el Casal Català van celebrar espléndidament la festivitat del gloriós patró de Catalunya.

A la vetlla hi hagué una escollida audició de sardanes al Casal Català, per la Municipal Olotina.

L'endemà, a les deu del matí, es va celebrar un solemne Ofici, a l'església dels Frares Capuxins.

A l'altar major hi havia col·locat un bonic tapís brodat representant Sant Jordi i al chor una gran bandera catalana. La concurrència omplia completament el temple.

La capella va cantar una bonica Missa gregoriana i al final els Goigs a Sant Jordi.

Va predicar un eloqüentíssim sermó l'eminent capuxí P. Antoni Maria de Barcelona, el qual va ésser correctíssim de forma, elevat de pensament, fent gala d'esmerada erudició, de frase precisa i correcta. En la part del sermó referent a la fe va estar sublim, i a la de pàtria va ésser justíssim de concepte.

Els Pomells de Joventut, en l'ofertori, van cantar al Virolai de Montserrat.

A les dues de la tarda hi hagué un interessant concert a la sala d'actes del Casal Català, per la Banda Municipal, la qual va executar un «Minuet», de Haydn; «La Dogaresa», d'En Millan; «Rienzi», de Wagner, i «Damase», d'En Luna. Aquestes composicions musicals foren molt aplaudides per la concurrència que omplia l'espaiosa sala.

La Banda Municipal olotina ha fet extraordinaris progressos amb poc temps, i comença d'executar les obres musicals amb molt ajust i afinació.

Després del concert es tornaren a tocar sardanes.

A les deu de la vetlla, es va posar en escena l'obra de l'eminent Guimerà «Joan Dalla», que meresqué una interpretació molt discreta per part de tots els aficionats que hi van pendre part, finalitzant amb la divertida joguina còmica d'En P. Aubert, titulada «Virosta», que, com l'anterior, foren molt aplaudits els que la representaven.

Va acabar la festa cantant-se «Els Segadors» amb el major entusiasme, donant-se vísques a Catalunya.

Les festes de Sant Jordi, aquest any, han estat més concorregudes i més entusiàstiques que els altres anys.

Empordà

SANT PERE PESCADOR.—Ha quedat constituït en aquesta rica vila de la plana empordanesa, que s'emmiralla en el blau de la mar, un Pomell de Joventut, important pel nombre d'associades amb què comita i per l'entusiasme amb què és estat format.

E pot dir que gairebé totes les jovenetes de la vila en formen part, i que s'espera encara enbrossir més el nombre.

El Pomell santperenc, un dels més importants de Catalunya, amb tota seguretat, s'anomena graciosa nent Clavellina d'Empordà.

La Junta del mateix està integrada així: Senyoreta Na Dolors Estèva, presidenta; senyoreta Angeleta Roig, vice-presidenta; senyoretes Na Maria Boé, Na Anneta Roig i Na Joaquima Bassieres, vocals; senyoreta Na Roser Ferrer, secretària; i les senyoretes Na Pilar Isern i Na Rita Saló, zeladores.

Aquest Pomell celebrarà aviat, ajudant Déu, la seva festa inaugural, amb tot el lluiment adequat.

Al mateix temps, sembla que es constituirà un altre Pomell, de joves, que sota la bandera de Déu i Pàtria, actuïn a la nostra vila, orejant-la amb la puresa dels grans ideals, imitant la noble conducta de les donzelles.

—Dies passats tingué lloc, en el magnífic temple parroquial, la celebració del Sant Septenari, predicant uns sermons molt adequats, i de molta doctrina, el reverend don Andreu Gaüm, beneficiat de Sant Feliu, de Girona.

El chor de Filles de Maria, que dirigeix el secretari de la vila, En Francesc Serra, va interpretar les parts musicals amb el bon gust de sempre.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé tramitre'ns articles o notes suplicades la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el més petit cas) d'avalar degudament els originals.

El ferrocarril de Barcelona a Sabadell

Fa pocs dies, donàvem des d'aquestes columnes les últimes noves referents a la inauguració del nou ramal del ferrocarril elèctric Barcelona-Sant Cugat, fins a Sabadell, passant per Sant Quirse, les quals no cal dir com produiren un bell efecte entre els interessats en aquesta línia.

I avui, amb tant de goig com aquell dia al qual hem fet referència, podem oferir als nostres amics noves aportacions de ben distint origen, però que tendeixen a un major avantatge general per als ciutadans dels voltants de Barcelona en l'aspecte de comunicació.

Hem sabut que fent-se càrrec — a la fi — de la importància que té, per als pobles vorers de la nostra gran urbs, la comoditat i rapidesa en quant als mitjans de traslladació d'una ciutat a l'altra dels individus que es venen a això precisats, la Companyia del Ferrocarril del Nord ha decidit millorar en tot ço que li sigui possible els serveis entre la seva estació central de Barcelona i les ciutats de Sabadell i Terrassa. I a aquesta finalitat ha acordat establir des del dia primer de juny vinent una nova organització de trens: han arribat ja, destinades als nous serveis, unes potents màquines modernes, així com vagons excel·lents d'un darrer tipus, completament equipats. Ultra tot l'horari actual, que es conservarà, s'instauraran dos trens ascendents al matí i dos a la tarda, i dos de descendents al matí i dos a la tarda.

La major part d'aquests trens faran el trajecte directe, parant-se únicament a Terrassa, Sabadell, Rambla de Sabadell i Barcelona. A l'istiu s'aturaran així mateix a Serdanyola. I faran el camí en mitja hora cabal. I, per additament, s'està estudiant la manera d'aconseguir que aquests nous serveis siguin basats en la màxima baratura de preus, establint uns bitllets a preus reduïdíssims.

Heu's aquí, doncs, com d'aquí a un mes i mig veurem tota transformada la vida d'aquelles dues poblacions veïnes nostres, i que fin ara ens havia semblat des de Barcelona que per a veure-les ens calia una ullera de llarga vista. Ara, gràcies als desvetllaments digníssims i meritoris de tota llei de les dues amables companyies, podrem veure a aquelles poblacions valent-nos gairebé únicament d'un petit vidre de multiplicar.

D'aquí a un mes i mig ens trobarem que a la plaça de Catalunya, en un moment donat, no sabrem si hi ha més gent de Barcelona que de Sabadell, de Terrassa, d'Horta, de Sarrià, de Rubí, de Sans o de Sant Quirse. Això, podrà dir-se'ns que ja passava bastant fins ara, però no pas del tot, car sempre venia un moment que tot el castell es desfloria; i era al cap-vespre quan es començava a fer fóso, cap allà a les set, que començaven a desfilar gent de teatres, cinemes, passeigs, i es veien córrer per a pendre el tramvia de circumvalació o el de la Creu Roja. Però, ara, que aquella llindrà trens fins a les dues de la matinada, qui serà que els donarà pressa? Com sabrem si és de Sabadell o de la Bonanova un que és fiqui a l'estació?

I heu's aquí com tota aquesta nova vida que se'ns acosta per al desenrotllament dels grans interessos de les tres ciutats Barcelona-Sabadell-Terrassa, ens vè aquesta vegada a tirar per terra aquell adagi popular, que diu: «Una vegada eren dos que es barallaven i un tercer va perdre-hi». Nosaltres, en el nostre cas, haurem de dir, mig sofrint de satisfacció: «Una vegada eren dos que es barallaven i un tercer va guanyar-hi. I un quart i un quint».

A no ésser que això que acabem de dir, i que nosaltres hem acollit amb totes les reserves i com a re- amb totes les reserves i com a ru- diu molt», no resulti cert hi confirmat, que aleshores no vindria a tom ni recordar l'adagi.

Urgellet

SEU D'URGELL. — Donya Montserrat Duat, esposa del nostre benvolgut amic l'acreditat baiter don Francesc Garcia, ha infantat feliçment un formós i robust nen, que ha omplert de joia la llar del novell matrimoni.

Amb aquest motiu les famílies Garcia-Duat estan rebent moltes enhorabones, a les quals hi uneix la nostra, ben sincera.

—Per absència del doctor Guitart, que ha sortit a practicar la visita pastoral a l'arxiprestat de Meyà, s'ha encarregat del govern eclesiàstic de la diòcesi el doctor Planas, vicari general.

—Aviat serà establerta a Anserall una mutualitat escolar.

—El diumenge de Pasquetes, festa de Sant Jordi, els nois dels Pomells de Joventut que el dia de Pasqua tant entusiasmaren a tota la nostra ciutat amb els seus cants vius de Caramelles, anaren a fer una forada als voltants de l'ermita de la Mare de Déu de la Trobada.

El primer que feren bon punt arribats allí fou entrar a la capella a resar una Salve a la Verge; després l'orquestra tocà dues o tres sardanes a la plaça de l'ermita, acabades les quals els nois entonaren uns cants acompanyats de la mateixa orquestra.

Tinguérem el goig de veure'ls pocs moments després espargits de dalt a baix de l'ample torrent de la Trobada, saborejant el suculent berenar-sopar que se'ls donà i ens donava bo de contemplar-los, com els contemplàrem embadalits el dia de Pasqua venent-los en nombre de setanta cinc, tots amb barretina, espargir l'alegria per la nostra ciutat.

De retorn, al vesprejar, tot el camí cantaren.

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Ahir va pendre possessió el nou canonge doctor Garriga, acompanyant-lo els capitulars senyors Salesas, Bertolín i Escalà, els beneficiats reials senyors Borràs i Pelegrí, i els locals senyors Coronas i Gené, a més de diversos amics seus. El nou canonge s'ha instal·lat interinament a l'Acadèmia Mariana.

—Avui, ha celebrat sessió l'Ajuntament, acordant reorganitzar el laboratori municipal, nomenant director a don Josep Rabassa; concedir a don Pere Mor, l'emplaçament d'un quiosc de begudes amb templet per a la música al carrer de Blondel, tocant al Teatre Vinyes, i començar la instal·lació de la llum al passeig central dels Camps Elisis, etc.

—Havent acabat la neteja de la cèquia de Fontanet, ha començat de baixar l'aigua.

—Diumenge es jugarà al Camp d'Esports, un partit de futbol entre els Esporting de Mollerussa i el reserva de Joventut.

Dels afores

Poble Nou

La festa de Sant Jordi

La festa del gloriós patró de Catalunya fou celebrada en aquesta barriada amb diversos actes, que es van veure concorregudíssims, vibrant en tots ells el més viu patriotisme.

A la vigília, a l'Ateneu Democràtic Regionalista hi va donar una notable audició de sardanes la nova i aplaudida cobla «Barcelona», que va interpretar un magnífic programa, essent ballat per una munió de gentils damisel·les i joves.

El diumenge, a la tarda, es va celebrar a l'esmentada entitat un grandiós concert, per l'Orfeó Gracienc, el qual, sota la batuta d'En Balcells, desgranà un triadíssim programa de cançons patriòtiques dels més populars autors catalans, essent ovacionat, i havent-ne de repetir la major part.

Al final, com és de consuetut, cantaren, Orfeó i assistents, «Els Segadors», victorejant-se amb entusiasme Catalunya.

A l'església parroquial, els Pomells de Joventut Roselles de la Pàtria i Ponzelles blanques, organitzaren, per a celebrar la patriòtica diada, un solemne Ofici, cantant l'Orfeó Montserrat d'Horta una inspirada Missa de Perosi; el doctor reverend Joan Punti, va predicar eloqüentment les glòries del Sant Patró de Catalunya, amb paraules amarades de fe i catalanitat.

El Pomell de Joventut Junior també va assistir a l'esmentada festa, portant les noies la xamosa caputxeta blanca.

Festes Montserratines

També aquesta barriada, cada dia més catalanista, celebra entusiàsticament festes en honor de la virginal Regina de Catalunya, la dolça Moreneta del Montserrat.

L'Associació de Nostra Senyora de Montserrat, regida per un estol de dames que a la més acurada pietat hi ajunten el més encès amor a la nostra Pàtria catalana, va celebrar el dijous, diada de la nostra Verge, a les vuit del matí, una Missa de Comunió general, com a final de la novena que, a llaor de la Patrona excelsa de Catalunya, s'ha vingut efectuant aquests dies amb nombrosa i escollida concurrència. L'Orfeó de Santa Cecília va interpretar apropiades composicions.

Demà l'esmentada associació celebrarà la seva festa principal.

Al matí hi haurà Ofici solemne, cantant l'escolania parroquial i el chor de senyoretes del Pomell Roselles de la Pàtria, la Missa del Sagrament, amb instruments de corda, i sota la direcció del mestre reverend Joan Argemí.

A la tarda, organitzada per l'Associació esmentada, hi haurà una festa al Centre Moral, en la qual s'hi interpretaran, en la primera i tercera part del programa, un escollit enfilall de cançons amb gestos.

A la segona part, el nostre benvolgut amic don Ramon Albó i Martí, en nom de la Junta de Senyores de la Germandat de Santa Madrona, atenent amb afecte al requeriment que li fou endreçat, pronunciarà una interessíssima dissertació sobre l'obra econòmica, social i cristiana de l'esmentada Germandat.

Sardanes

PER A DEMÀ

Matí, a les onze. — Homenatge al mestre Morera. Al pati d'esbarjo del Foment Martinenc (Provença, 587), la notable cobla «La Principal», de Perelada executarà una audició de sardanes.

L'Agrupació Montseny, amb la cooperació del Foment de la Sardana de Barcelona ha organitzat una audició a la plaça de Lesseps, a càrrec de la cobla «Cathalònia».

Festival de l'Orfeó de Sans. Audició de sardanes al camp del Centre d'Esports de Sans (Galileu, 152), a càrrec de la popular cobla «Barcino».

A la plaça Reial hi haurà una audició de sardanes a càrrec de la cobla «L'Aliança», de Ripoll.

—

Tarda, a les quatre. — Homenatge al mestre Morera. Al teatre del Foment hi haurà un concert selecte, prenent-hi part la cobla «La Principal», de Perelada, la qual, ultra tocar sardanes de concert, executarà tres sardanes per a ésser ballades.

Amb motiu de la celebració del XIX aniversari de la seva fundació, el Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria celebrarà un festival de sardanes, a càrrec de les cobles «Els Rossinyols», de Castelló d'Empúries, i «La Principal», de l'Escala.

A Masnou. La Joventut Sardanista «Gent del Masnou» ha organitzat una audició de sardanes a càrrec d'una notable cobla.

Als jardins del Centre Popular Catalanista, de Sant Andreu hi haurà una audició de sardanes a càrrec d'una notable cobla.

—

Nit, a les deu. — A l'Orfeó de Sans. Audició de sardanes a càrrec de la popular cobla «Barcino».

El Foment Sardanista de Sant Martí celebrarà una audició de sardanes en homenatge al mestre Morera a la plaça d'En Font i Sagué a càrrec de la cobla «Cathalònia».

La notable cobla empordanesa «La Principal», de Perelada donarà una audició a l'estatge del Centre Moral del Poble Nou (Passeig del Triomf, número 53).

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 28

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor holandès «Iris», d'Amsterdam, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Canalejas», de Gènova, amb càrrega general i 13 passatgers.

Vapor espanyol «Mahón», de Mahó, amb càrrega general i 32 passatgers.

Llagut espanyol «Tres Amigos», de Gandia, amb fruita.

Vapor noruec «Older», de Glasgow, amb carbó.

Vapor espanyol «Isleño», d'Eivissa, amb càrrega general i 9 passatgers.

Vapor espanyol «Bellver», de Palma, en llast.

Vapor espanyol «Guillem Sorolla», de Palma, en llast.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor espanyol «Isleño», amb càrrega general, cap a Eivissa.

Vapor espanyol «Cabo San Sebastián», amb càrrega general, cap a Sant Feliu.

Vapor espanyol «Guadalquivir», en llast, cap a Gènova.

Pailebot espanyol «Joven Paquito», amb càrrega general, cap a Palamós.

Vapor americà «Sinsinawa», de trànsit, cap a Marsella.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Suárez núm. 1», en llast, cap a Gijón.

Vapor danès «Danefeltd», en llast, cap a Zingincher.

Vapor espanyol «Rey Jaime I», amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor americà «Sinsinawa», de trànsit, cap a Marsella.

Vapor espanyol «Guadalquivir», en llast, cap a Gènova.

Vapor espanyol «Navarra», amb càrrega general, cap a Melilla i escales.

El tractat amb França

Comuniquen de València que s'ha reunit en sessió extraordinària la Cambra Agrícola per a tractar de la difícil situació de la producció taronjera creada per la paralització de les negociacions amb França. El president explicà la situació actual de l'assumpte, llegint una carta del diputat a Corts pel districte d'Alcira, senyor Montesinos Checa, i una altra del diputat per València, senyor Ibáñez Rizo.

Per unanimitat s'acordaren les següents conclusions:

Primera. — Necessitat de demanar al Govern un auxili financier per als productors de taronja, en quantia proporcionada al greu dany sofert.

Segona. — Concretar amb els parlamentaris valencians la forma més viable, ràpida i expedita per a aconseguir els crèdits necessaris en els pressupostos.

Tercera. — Conceptuant el dit auxili com un remei relatiu que no pot evitar la ruïna de la producció taronjera, actuar intensament en el sentit que es concerti amb França, abans de setembre, un tractat de comerç o «modus vivendi» que aconseguisi, amb caràcter definitiu, l'obriment del mercat de la nació veïna per a l'exportació de la taronja.

LA FIRA DEL LLIBRE DE FLORÈNCIA

A la Cambra Oficial del Llibre de Barcelona s'estan ultimant els preparatius per a la concurrència d'Espanya a la Fira Internacional del Llibre que s'inaugurarà a Florència, el dia 6 del vinent mes de maig. Ultra la Mancomunitat i l'Ajuntament, hi concorreran amb llurs publicacions, els següents editors: E. Subirana, Editorial Muntañola, Maucci, Cervantes, Gustau Gili, Catalana, Labor, Albert Martín, Vidua Lluís Tasso, Societat general de Publicacions, Muntaner i Simón i Editorial Ibèrica, de Barcelona i Editorial Prometeo, de València.

De Madrid, també s'han rebut gran nombre d'adhesions, estant Espanya dignament representada en aquest certamen internacional.

LA CAMBRA DE LA PROPIETAT

A l'última sessió que celebrà la Cambra de la Propietat, el seu president, don Joan Pich i Pon, va donar compte de gran nombre de cartes i telegrames de felicitació de les Cambres i Associacions de propietaris d'Espanya pel resultat de l'Assemblea última.

Es va donar compte del despatx oficial i ordinari, en el qual figuraven diverses instàncies i proposicions que passaren a dictamen de les respectives comissions, i atents oficis de la Mancomunitat i Ajuntament, interessant aquest últim el nomenament de dos propietaris que en representació de la Cambra han de formar part de la Junta Municipal de solars, reelegint als senyors Comas d'Argemir i Borrell Cardona per l'encert i zel amb què han exercit en l'anterior bienni la seva comesa. Amb tal motiu, el senyor Comas d'Argemir disserta sobre les gestions practicades durant l'actuació dels esmentats senyors, assenyalà l'orientació a seguir, i agraí als seus companys la distinció que ell i el senyor Borrell acabaven de rebre de la Cambra.

A proposta de la presidència es féu constar en acta el sentiment de la Cambra per la mort del que fou president de la Cambra de la Propietat Urbana de La Línea, don Ricard Ruiz, acordant-se telegrafiar el condol a la Cambra d'aquella ciutat.

LA CAMBRA MERCANTIL

En la darrera sessió de Junta Directiva de la Cambra Mercantil, els reunits acordaren presentar algunes instàncies al ministre d'Hisenda sollicitant reformes concretes en algunes partides de l'Aranzel. Acordaren també felicitar a l'Ajuntament de Barcelona per la proposició presentada per elements de tots els sectors consistorials a la darrera sessió, restringint l'abús de cafès i bars en la instal·lació de taules a voreres de llurs establiments.

S'admeteren vuit socis nous, entre ells dos de protectors.

Es donà compte de la proxima aparició del segon número del «Butlletí de la Cambra Mercantil», que serà extraordinari per celebrar-se els tres anys de la fundació de la Cambra.

LA CAMBRA D'INDUSTRIA

En l'última reunió celebrada per aquesta Corporació, sota la presidència del comte de Caralt, acordà fer constar en acta el sentiment de la Cambra per la mort de la senyora mare del vice-president primer, don Joan Puig Marcó. Es tractà de la proclamació de candidats de jurats patrons per al Tribunal Industrial, agraintse que s'acceptés pels senyors Mesquida, Juvé, Bonjoch i Coll, la representació de l'entitat.

S'acordà també donar les gràcies a la Companyia Transatlàntica per haver promès establir un servei regular a la República Dominicana, a nolit corregut i trasbord accedint a les gestions que venia realitzant la Cambra per a obtenir una millora en les comunicacions amb aquella República. Es donà compte d'una comunicació del president del Consell Superior de Cambres referent a la conveniència que les Cambres actuïn en defensa de la seva organització, quedant aprovat el criteri exposat per la presidència oferint el concurs de la Corporació; també s'aprovà un dictamen de la Mesa, informant al Consell Superior sobre la participació de les Cambres, en les quotes que han de satisfer les Companyies de Ferrocarrils.

El comte de Caralt, exposà als presents que havia estat invitat pels Comissaris de l'Exposició de Barcelona, a proposar un pla de classificació d'indústries, el qual treball s'havia ja esbossat en una ponència que presidia, i que en sobrevenir la guerra i demorar-se l'exposició, quedà en suspens. Demanà als reunits la seva col·laboració especialitzada en els diversos ramis industrials, i, en particular, als senyors de Rull i Aguilera, que havien format part de l'anterior ponència i acordà per unanimitat un ample vot de confiança al senyor comte de Caralt, perquè indiqui els elements que han d'integrar la nova ponència.

El senyor Aguilera donà compte als reunits, d'haver assistit a la reunió celebrada per la Comissió permanent de la Junta d'Aranzels, convocada per a informar sobre el tractat amb Suïssa, a la qual assistí també don Domènec Sert. Exposà als reunits la seva actuació a la Junta, explicant que vota en contra del tractat, perquè entre altres coses, perjudicava directament a un sector de la indústria metal·lúrgica, i que per això entengué que no hi podia donar la seva conformitat.

Tots els reunits manifestaren la seva conformitat amb el criteri seguit i a proposta de la presidència, s'acordà un vot de gràcies per l'actuació esmentada.

El senyor comte de Caralt exposà que malgrat dels esforços dels elements productors s'havia aprovat la llei d'autritzacions per a l'aplicació de l'Aranzel, analitzant les seves possibles conseqüències. Enaltí la gestió dels senyors Ferrer-Vidal i Rolg i Bergadà al Senat, que pogueren aconseguir que la facultat de reduir els drets en més d'un 20 per cent quedés limitada a un any.

Tractant del conveni amb Suïssa, va fer ressaltar el fet que malgrat d'haver d'informar, segons la llei, la Comissió protectora i la Comissió permanent de la Junta d'Aranzels, se'ls ha demanat l'informe després de determinades les negociacions i quan estaven ja d'acord les representacions dels dos països.

Diu que respecte al conveni amb França, publica la premsa la notícia que el Parlament francès ha aprovat les bases d'acord, que és el mateix que dir que ja està convingut, essent inexplicable aquest procedir, per quant a les representacions que segons la llei han d'informar abans del mateix, no se'ls ha comunicat cap notícia respecte al particular. Si a això s'hi afegeix el fet que en anteriors ocasions i per causa d'ocupar la cartera de Finances pogué aconseguir una de Finances, pogué aconseguir una sèrie d'avantatges per a les nostres exportacions que posteriorment, pretextant diversos motius, no es posaren a compliment, sense que els nostres Governs ho exigissin, és possible que en aquesta ocasió continui imperant la falta de decisió pre a la defensa de la indústria nacional, o almenys per a obtenir compensacions proporcionades; per la qual cosa no és d'estranyar la deplorable impressió que han produït els tals rumors entre tots els sectors de la producció.

Per això proposà i s'acordà per unanimitat, protestar novament, pel fet del tractat amb Suïssa, en el qual es redueixen els drets de la segona columna i en alguns casos en proporció de més d'un 20 per 100. També s'acordà insistir respecte la conveniència d'establir un sistema de defensa contra les importacions de moneda depreciada, que tan greument perjudiquen l'economia del país, i excitant el zel del Govern per a evitar que les diverses negociacions, es portin a cap sense les obligades intervencions dels sectors del treball, i en perjudici directe dels nostres industrials i obrers.

BORSA DE BARCELONA

29 d'abril de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, es fan les dobles a fi de maig: Interior 0.20, Exterior 0.22'50, Nords de 0.27'50 a 0.23'75, Alacants de 0.23'75 a 0.22'50, Andalusos a 0.20, Orenses a 0.10. Filipines a 0.70, Colonials a 0.18'75, Plates a 0'20, i Docs a 0.12'50.

Operacions a fi de maig, s'han fet de Nords de 63'00 a 62'85 i a 62'95, Alacants de 62'20 a 62'00 i a 62'10, Andalusos de 49'70 a 48'75 i a 48'70, i Audalusos variable de 34'50 a 35'00.

A la tarda, a la Casa Llotja. Es fa de Nords de 63'00 a 62'80 i a 62'90, Alacants de 62'10 a 61'90 i a 62'25, Andalusos de 48'80 a 48'60 i a 48'95, i Cáceres variable a 32'90.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 6 °/₀, a 98'00 i 98'25.
Barcelona Traction and Light Power 7 °/₀, a 107'00.
Barcelonesa de Navegació 6 °/₀, a 80'00.
Obligacions Espanyola Colonització 6°/₀, * a 95'50.
Elèctrica del Cinca 6 °/₀, * a 79'00.
Grans Molins Bascos 6 °/₀, * a 89'00.
Acers Sant Martí 7 °/₀, * a 97'50.
Mines de Potassa «Súria» 7 °/₀, a 100'00.

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per a guia del llegidor.

Cotització: Francs, 59'25; **suïssos,** 125'40; **belgues,** 54'35; **lliures,** 28'56; **lires,** 34'10; **dolars,** 6'45; **marcs,** 2'35 **i corones,** 0'12.

DARRERA SESSIÓ. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de maig: Es fa de Nords a 63'25, i Alacants a 62'50.

Diferències de les operacions a terme

De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es puja 0'30 de Nords i 0'40 d'Alacants.

REBLEI

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÁFICA

TELEGRAMES OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible . . .	10.2s	00.00	10.21			00.00
Futurs:						
Maig.	10.16	10.16	10.11			00,00
Juliol.	10.21	10.16	10.15			00.00
Octubre. . . .	10.16	10.11	10.11			0.00
Gener	10.11	N.	10.06			0.00
Març.	10.07	—	10.02			0.00

Alexandria	Obriment ahir	Obriment avui	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs . . .			Maig . .	16.10	00.00	00,00
» . . .			Juliol . .	16.50	00.00	00.00
» . . .						

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	18.15	00.00	00.00	00,00
Futurs:				
Maig.	17.99	18.02	00.00	00.00
Juliol.	17.66	17.59	00.00	00.00
Octubre. . . .	17.65	17.62	00.00	00.00
Desembre . . .	17.70	—	—	00.00
Gener	17.65	17.61	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	17.00			00.00
Futurs:				
Maig	16.88			00.00
Juliol.	17.04			00.00
Octubre	17.05			00.00
Desembre . . .	17.04			00.00
Gener	17.00			00.00

Barcelona, 28 d'abril de 1922

Anuncis oficials

ORFEO CATALÀ

La Junta Directiva posa a coneixement dels senyors tenedors d'Obligacions, que en el sorteig que estableix l'escriptura d'emissió, celebrat avui en presència del notari d'aquest Iltre. Col·legi, don Antoni Llampallas, han sortit amortitzats els següents títols: Núm. 221 a 225, 481 a 485, 521 a 525, 1031 a 1035, 1206 a 1210, 1981 a 1985, 2331 a 2335, 2466 a 2470, 3136 a 3140, 3536 a 3540, 3581 a 3585, 3681 a 3685, 4126 a 4130, 4281 a 4285, 4656 a 4660, 4871 a 4875, 5336 a 5340, 5941 a 5945, 5996 a 6000.

El pagaments d'aquestes Obligacions tindrà lloc a partir del dia 15 del vinent maig, al local social, mitjançant la deducció de l'impost corresponent. — Barcelona 28 d'abril de 1922. — El President II. Vicens de Moragas.

BANC CATALÀ

Societat Cooperativa de Crèdit i Estalvi

De conformitat amb el que disposa l'article 58 dels Estatuts, es convoca a tots els associats a les juntes generals ordinària i extraordinària que se celebraran al local de les seves Oficines, el dia 22 del proxim mes de maig, a les tres la primera i a les cinc la segona, per a discutir i votar la Memòria, Balanç i comptes generals de recaptació i capitalització, en la junta general ordinària i procedir a la reforma dels Estatuts, en la junta general extraordinària.

Barcelona 24 d'abril de 1922.

Pel Consell d'Administració. El Secretari general, Marian Bordas.

Banc de Catalunya
Barcelona
Central: Rambla d'Estudis, 4
Agències: N.° 1: Creu Coberta, 8.
N.° 2: Saut Andreu, 148
N.° 3: Salmerón, 11.
Valors - Cupons - Girs
Canvi - Banca
Apartat de Correus: 568
Direcció telegràfica:
CATALONIABANK

Tusquets i C.ª, S. en C.
CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, número 8

L'homenatge al marquès de Comillas

	Pessetes
...ma anterior.	64.961'17
...rcol Eqüestre.	1.000
«Mercurio», revista comercial.	100
...rtan Viada.	25
...fel Vehils.	25
...re Casas.	25
...ctor Rahola.	25
Companyia General de Tabacs de Filipines.	5.000
...nc Hispano-Americà.	250
...ntoni Basagoiti.	50
...uis Ibañez.	50
...lià Aragón.	50
...aime Sainz.	50
...elestí Alvarez.	50
...an de Orlueta.	50
...estitut de Amezaga.	50
Manuel Palacio.	50
Paulí Garcia.	50
Guillem Gil.	50
Amadeu Alvarez.	50
Alfons Espinosa.	50
Ignasi Herrero.	50
Manuel de Taramona.	50
Teledoni Noriega.	50
Julià Cifuentes.	50
Duran i Companyia.	500
Francesc Alfonso.	5
R. Associació de l'Arbre de Nadal.	50
Josep Sabater i Roca.	20
	73.036'17

D'espectacles

L'il·lusionista Ramond, ytan popular a Barcelona, des de la seva brillant actuació al Romea, es presentarà el dilluns de la setmana entrant al Goya.

En aquest mateix teatre, avui hi celebra la funció del seu benefici el celebrat actor don Ricard Calvo.

En el programa d'aquesta festa hi figura el drama clàssic de Lope de Vega «El castigo sin venganza».

Demà, diumenge, la companyia d'aquest primer actor i director pendrà comiat del públic barceloní.

—

A l'Estudi Cirera, de Gràcia, hi ha fet la seva presentació la companyia dramàtica del notable actor don Lluís Piera, amb el drama de Zorrilla, «Traidor, inconfeso y màrtir».

Hi ha assistit molt públic i els artistes han estat merescudament aplaudits.

—

Els eminents artistes Edmond Gay i Ernest Van Duren, que actualment tenen les simpaties i aplaudiments del públic que va al Palace, pendran comiat del mateix el dia 14 de maig, degut a tenir compromisos artístics contrets a l'estranger.

El dia 15 del mateix mes, es farà en aquest teatre l'estrena de «Arrea cochero», sainet que, segons sembla, ha tingut un fort èxit al Teatre Lara, de Madrid.

—

Ja ha estat feta per la Junta Consultiva d'espectacles, la corresponent prova de seguretat i exàmen del Teatre Nou, que acaba d'ésser construit al Paral·lel.

Molt aviat es publicaran els artistes donant compte de la propera inauguració d'aquesta nova sala d'espectacles.

La funció inaugural serà en honor i a benefici de l'Associació de la Premsa Diària.

—

Al Pathé Cinema hi segueix la projecció de les grans pel·lícules. El local es va inaugurar amb la presentació de la famosa novel·la de Dumas «Els tres mosqueters», i ara s'hi dóna una altra novel·la, també de gran celebritat: «L'Atlàntida», de Benoit. Aquesta pel·lícula ofereix, apart de la grandiositat del seu argument, la novetat de treballar-hi la primera dansarina de l'Opera de París, Napierkowska, feia anys allunyada de la pantalla.

El Pathé s'omple abarrotadament tots els dies.

—

En Ramon Gatuellas, que acaba de formar companyia, ha marxat a París, amb el propòsit d'adquirir els drets de traducció d'algunes obres i orientar-se pel que toca a la presentació escènica.

—

Al Saló Catalunya s'hi ha fet l'estrena d'una notabilíssima cinta cinematogràfica, interpretada pel gran artista Carles Ray.

Forma part del programa Ajuria i porta per títol «L'aligot».

—

La gentil Charito Calzado, que el dissabte de Glòria va debutar com a tiple còmica al Tívoli, segueix actuant al teatre del carrer de Casp amb remarcable èxit.

La senyoreta Calzado ha pres part en la interpretació de «La Tempranica», obtenint-hi un assenyalat triomf.

Igualment segueix essent molt aplaudida en la interpretació dels ballables de «Los buscadores de oro».

—

El dimecres de la setmana entrant farà el seu debut al Teatre Tívoli la companyia d'opereta italiana d'Enric Pancani.

El dijous de la mateixa setmana farà l'estrena de l'opereta de Mascagni «Sì!».

—

La companyia de l'Enric Borràs ha representat «La cartera del muerto», obra de la qual vàrem parlar en fer-ne l'estrena al Goya, la companyia d'En Thuiller.

La interpretació que hi donen els elements de la companyia del Novetats és excel·lent.

I el públic correspon aplaudint els artistes.

Espectacles

GRAN TEATRE DEL LICEU

Avui, desena de propietat i abonament. A les nou: L'òpera **MANON**, pels cèlebres artistes VIX i LAURI VOLPI, senyors Antonoff i Torres de Luna. — Demà, tarda, a dos quarts de quatre Última de **TANNHAUSER**, pels cèlebres artistes senyores Oshmen i Leidor i senyors Schubert, Schlusons i Marowsky. Mestre Fritz Reiner. — El dimarts: **LOHENGRIN**. — Pròxima setmana: Estrena de **GENIO ALEGRE**.

Principal Palace

Plaça Teatre, 2 i 4. Telè. 5125 i 4735 A.

Avui, dissabte, a les deu de la nit,

164

representació del famós espectacle

LA REVUE EN ZIG-ZAG

Demà, diumenge, tarda, a les quatre,

MATINEE A PREUS POPULARS

165 representació de la famosa revista **LA REVUE EN ZIG-ZAG**.

Nit, a les deu: **166** representació de **LA REVUE EN ZIG-ZAG.**

Teatre Català ROMEA

Aquesta nit, a dos quarts de deu: Funció a profit de les Escoles de «Catalunya», Associació Autonomista del Districte V: El grandiós espectacle, la pel·lícula extravagant en tres actes i deu quadros, original del notable autor i actor En Joaquim Montero,

UN MIRACLE A BARCELONA O LA QUESTIO ES PASSAR L'ESTONA

prenent-hi part tota la companyia.

Títols dels quadros: I. Xampany d'honor. — II. La proposició. — III. La metamòrfosi. — IV. Les inspiradores. — V. A vuitanta per hora. — VI. Ja la ballem! VII. El capbussó.— VIII. El fons del mar. — IX. El Jardí de les Fonts. — X. El nou Pygmalió. Deu decoracions noves de Batlle, Amigó i Colmenero. Vestits i agençament, tot exprés per a l'obra. Il·lustracions musicals de

NA CANDIDA PEREZ MARTINEZ

Demà, tarda, a dos quarts de quatre: **LA XINEL·LA PRECIOSA O GALDRIC I GUIOMAR.** A dos quarts de sis, i nit, a les deu: El veritable èxit

UN MIRACLE A BARCELONA O LA QUESTIO ES PASSAR L'ESTONA

Es despatxa a Comptaduría.

TEATRE TIVOLI

Gran Companyia d'opereta i sarsuela

Direcció: Josep Llimona

Mestres directors i concertadors: Francesc Palos i Antoni Capdevila

Avui, dissabte, 29 d'abril. Nit, a tres quarts de deu. Primer: la sarsuela en un acte i tres quadros, música del mestre Manuel Fernández Caballero,

EL CABO PRIMERO

per la primera tiple Clareta Panach, i els senyors Fuentes, Gorgé (M.), Acuaviva, Iglesias, Oliva, Oya, etc. Segon:

ESTRENA A ESPANYA

de l'opereta en dos actes (el segon dividit en dos quadros), llibre de Joan Eugenio Morant, música del mestre Joaquim Cassadó,

EL ABATE BELLA ROSA

per les senyores Iglesias, Fàrvaro, Martínez, Ferrer, Viladoms, Conti, etcètera, i els senyors Iglesias, Goula, Gorgé (P.), Llimona, Segura, Fuentes, Oliva, Gorgé (M.), Corts, Alcalà, Acuaviva, Oya, etc. Cinc decoracions noves dels celebrats escenògrafs Bulbena i Girbal. Riquíssima sastreria de la casa Paquita. Luxosa i adecuada presentació.

Demà, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre, «Las golondrinas», per la primera tiple cantant Emilia Iglesias, i «El abate Bella Rosa». Nit, a tres quarts de deu, «Los buscadores de oro», pels eminents artistes Lluïsa Vela i Emili Sagi-Barba, i «El abate Bella Rosa». — Dimarts, dia 2 de maig, funcions en honor i benefici de l'eminent artista

EMILI SAGI-BARBA

Tarda, a dos quarts de cinc, a preus econòmics, «Los buscadores de oro» i «La ciudad eterna». Nit, a les deu, «El guitarrico», «Marina» (en català), i les cançons «Alma brava», de Galobardas-Quirós; «El timbal del Bruch» de Montero-Zamacois, i «Nena», de Puche-Zamacois, cantades per l'eminent artista EMILI SAGI-BARBA.

Es despatxa a comptaduría.

Dimecres, dia 3, nit. Debut de la primerissima Companyia d'opereta italiana d'ENRICO PANCANI, amb la famosa opereta **LA PRINCIPESSA DELLA CZARDA.** Mireu l'anunci especial.

Gran Café Restaurant Tívoli

Grans concerts cada dia, tarda i nit pel renomenat **QUINTET VILA.** Econòmic i esmerat servei a la carta. *Servei d'automòbils, especial de la casa. Preus econòmics.*

Teatre Tívoli

Esdeveniment artístic. 10 úniques funcions, 10, per la primerissima **Companyia italiana d'operetes de** ENRICO PANCANI

Primera tiple còmica, Dora Tkeor; primera tiple cantant, Dora Domar.

DEBUT, DIMECRES, 3 DE MAIG

nit, amb la famosa opereta,

LA PRINCIPESA DE LA CZARDA

Dijous, estrena de l'opereta

¡¡SÍ!!

Grandiós èxit del cèlebre compositor Pietro Mascagni. — Queda obert l'abonament per a les deu funcions de nit, i es despatxa a comptaduría per a les dues primeres representacions.

Teatre Novetats

Companyia Còmico-Dramàtica

ENRIC BORRAS

Avui, dissabte, 29 d'abril. Nit, a les deu. REESTRENA del drama en cinc actes, de don Benet Pérez Galdós,

EL ABUELO

insuperable creació de N'Enric Borràs. — Demà, tarda, a dos quarts de cinc: **EL ABUELO.** Nit, a les deu: La comèdia dramàtica de don Pere Muñoz Seca, **LA CARTERA DEL MUERTO.** — El dilluns: Estrena del drama tràgic en tres actes **EL CAUDAL DE LOS HIJOS,** original de don Josep López Pinillos (Parmeno).

ELDORADO

Companyia de Sarsuela del TEATRE APOLO DE MADRID

Nit, a les deu: La sarsuela en un acte **EL CUARTETO PONS,** i l'èxit del dia a Barcelona, el sainet en sis quadros, disposats en dos actes, de Muñoz Seca i Pérez Fernández, amb il·lustracions musicals del mestre Guerrero,

EL NÚMERO 15

Demà, diumenge, tarda: **PUNTA DE VIUDA, EL CUARTETO PONS** i **SERAFIN EL PINTURERO.** Nit: **EL NUMERO 15** i **TE LA DEBO, SANTA RITA.** — El dilluns: **TRIANERIAS.**

Teatre Victòria

Direcció: VALLEJO

Avui, nit, a tres quarts de deu. Primer: «La alsaciana»; segon: reestrena de «La divisa»; tercer: «Caballería Rusticana»; quart: «La Macarena». — Diumenge, tarda i nit, grans funcions.

TEATRE COMIC

Avui, dissabte. Nit, a dos quarts de deu. Primer: «El cantinero del Tercio»; segon: el gran succés de broma en dos actes, «La cortesana de Oman»; tercer: reestrena de l'opereta en un acte, «Los mosqueteros». — Demà, diumenge, tarda i nit, grans funcions.

Teatre Poliorama

Avui, dissabte, nit, a les deu. Popular. Butaca amb entrada, dues pesetes: «El multimillonario» (tres actes) — Demà, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre. Primera secció. «Amores y amoríos». A les sis, secció especial, i nit, a les deu. Gran moda. «El multimillonario». — Divendres, 5 de maig. Nit, estrena a Barcelona del passatemps en tres actes de Paradas i Joaquim Giménez, «Los pollos bien».

Es despatxa a Comptaduría.

TEATRE GOYA

Telèfon 5112 A.

Companyia de Ricard Calvo

(Penúltim dia)

Avui, dissabte, 29 d'abril. Nit, a les deu. Benefici d'En Ricard Calvo. Gran moda. Reestrena del drama en vers de Lope de Vega, EL CASTIGO SIN VENGANZA, i lectura de poesies pel beneficiat. — Demà, diumenge, comiat de la companyia. Tarda i nit EL CASTIGO SIN VENGANZA. A la tarda començarà amb «¡Pido la palabra!»

Coliseu Pompeia

Travessera, 8 i 10. Telèfon 272 G.

Avui, dissabte, dia 29, nit. Benefici dels empleats.

LOS POBRES DE MADRID

Demà, diumenge, tarda, a un quart de cinc, i nit, a dos quarts de deu

LOS MARTES DE LAS DE GOMEZ

(un acte)

QUE AMIGAS TIENES, BENITA

(tres actes)

Teatre Circol de Sans

Gran companyia còmico-dramàtica de MIQUEL ROJAS. Demà, diumenge, a dos quarts de quatre de la tarda

BRUNO EL TEJEDOR

(dos actes, d'en Ventura de la Vega)

LA PRISA

(tres actes, dels germans Quintero)

SALO ESLAVA

ANTIC LOCAL DEL CINE-DORÉ — EMPRESA DE ELDORADO

Temporada popular de varietats

Avui, nit, a les deu. Exit de la formosa pel·lícula americana, EL TIGRE REIAL, creació del cèlebre actor Frank Mayo. Debut de la notable gimnasta MISS FILLOS. Succés dels malabaristes THE SALTON'S. Exit de la gentil ballarina DIAVOLINA. Exit del rei del cigarret Gran OLIVARES. Comiat de la cançonetista mexicana

Evan Stachino

Estupenda presentació. Luxós vestuari. Magnífic repertori. — Demà, diumenge, debut de la sobirana dels cants regionals

OFELIA DE ARAGON

Diumenge, nit, estrena de l'última producció de la cèlebre artista Francesca Bertini, L'ESFINX.

PALACE CINE

Avui, dissabte. Extraordinaris programes. Projecció de les notables pel·lícules: UN TRET A LA NIT; FRANÇA QUE RENEIX; EN MICOLIN VA A L'ESCOLA; LA CARA GROGA; ESCOLA DE BALL, i l'interessant film de gran argument, TIGRE REIAL, pel famós actor Frank Mayo. — Demà, diumenge, d'onze a una. Gran matinal. Tarda, de quatre a sis i de sis a vuit. Nit, a les deu. Extraordinaris programes. A la sessió de la nit, estrena de la gran exclusiva L'ESFINX, per la cèlebre Francesca Bertini.

Diorama

Seleccionat programa per avui. Exit grandiós de la sensacional super-sèrie «La lluita contra el destí», per William Duncan, episodis 7 i 8; «Anneta»; «Fruits de passió»; «Les xarxes de la llei»; «Senyors... la gran notícia» còmica de broma contínua. — Demà, diumenge, grans sessions a la tarda. Nit, augment de programa i estrena dels episodis 9 i 10 de «La lluita contra el destí», per Duncan.

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Notable sextet Jordà-Moltó. — Avui, dissabte, penúltim dia de l'èxit formidable del Programa Ajuria «L'aligot», una veritable joia de la cinematografia, gran creació de Charles Ray. Exits: «Nit de lladres», preciosa comèdia; «Micolín va a l'escola», còmica; «Casa't i veuràs». — Demà, gran estrena: «Vida social», formosa comèdia per la gran artista Katherine Macdonald, primer premi de bellesa a Nova York. Art, luxe i riquesa insuperables. — Dimecres, Programa Ajuria: «De nord a sud», per l'inimitable Douglas Fairbanks.

TEATRE GOYA

Dimarts 2 de mag. Reaparició del

GRAN RAYMOND

Pathé Cinema

Rambla de Catalunya, 37

La projecció més fixa i més clara de Barcelona.

Avui, magnífic programa. Sessió contínua de dos quarts de cinc a les dotze de la nit. La pel·lícula de gran broma «Com es crien els nens» i la preciosa comèdia alemanya «Nit de lladres». L'èxit dels èxits l'ha constituït a Barcelona la 1.ª jornada de

L'ATLANTIDA

magnífica pel·lícula, joia de l'art francès, segons la cèlebre novel·la de Pierre Benoit, interpretada per Stacia Napierkowska. Única pel·lícula que ha aconseguit sostenir-se en el cartell durant cinc mesos consecutius al Madeleine Cinema de París. Originalíssim assumpte. Fantàstica presentació. Exit. Exit. Exit. Ningú deixarà de veure-la.

Aviat:

EL MARTIRI D'UNA DONA

(La Pocharde)

en dotze capítols.

Nota. — «L'Atlàntida» es projectarà a la tarda a dos quarts de set, i a la nit a tres quarts d'onze.

Demà, diumenge, gran sessió matinal d'onze a una.

Teatre Goya

Dia 10 de maig

Companyia de sarsuela

i vers de

Enric Chicote i Loreto Prado

Palau de la Música Catalana

CONCERT DANIEL

Demà, diumenge, a tres quarts de deu del vespre, primer recital de PIANO DEL CELEBRE CONCERTISTA

Rubinstein

Programa: Bach, D'Albert, Chopín, Schumann, Scriabeire, Prokofieff, Debussy, Falla.

Es despatxen localitats per aquest concert i segueix obert l'abonament, de tres a set de la tarda, a l'Administració del Palau.

ELDORADO

Demà, diumenge, 30 d'abril. A les onze del matí. Quart concert de la 13 Sèrie de Matinès Líriques Populars de l'Orquestra Simfònica de Barcelona. Obres de Borodine, Pahissa, Santoliquido, Rachmaninow, P. Dukas. Pianista, Josep Gacituaga. Direcció: mestre Lamote de Grignon.— Diumenge, 7 de maig. Ultim concert del present curs. Estrena de «L'enterrament de la bruixa», de J. Barberà. «Simfonia domèstica», de Ricard Strauss. Localitats: Chassaigne Frères, Clarís, número 43.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

Quintet Sunyé. — Avui, dissabte, bonic programa d'èxit colossal sense precedents. La sense igual pel·lícula d'art, LADY HAMILTON. L'últim amor de Lord Nelson. Les més grans recepcions palatines del segle XIX s'admiren en aquest film, el més costós de la temporada; LADY HAMILTON va ésser la dona que d'humil serventa arribà a ésser la vídua d'un ambaixador, la favorita de la reina de Nàpols, l'amant de Nelson, la Cleopatra del segle XIX. Completen el programa: EL TIGRE REIAL, pel cèlebre artista Frank Mayo. ACADEMIA DE BALL, de broma contínua. —Advertim al públic que encara que la grandiosa pel·lícula LADY HAMILTON es presti a representar-la en dues jornades, es projectarà tota sencera a cada sessió. Hores: tarda, a dos quarts de sis, i nit a dos quarts de deu. — Avui, de sis a vuit, i demà, en el matinal, d'onze a una, es despatxaran butaques numerades per a la sessió de les sis de la tarda. — Aviat la formosa pel·lícula LA DAMA DEL NUMERO 13, per l'eminent artista Paulina Federich, exclusiva.

FUTBOL

Extraordinaris partits entre el famós

CIVIL SERVICE

de Londres, i el

F. C. Barcelona

dies 29 i 30, a les quatre de la tarda, al camp del F. C. Barcelona.

Venda d'entrades i localitats des de les quatre a les nou de la nit, a les oficines del Club. Les localitats abonades sols seran reservades fins a les nou del vespre de la vigília dels partits.

TERRA BAIXA

de N'Angel Guimerà, en pel·lícula

Pròximament.....

Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria

Festes del XIX Aniversari de la seva fundació

Avui, dissabte, a les deu de la vetlla, concert a càrrec de

ORFEÓ GRACIENC

dirigit pel mestre JOAN BALCELLS

Diumenge, dia 30, a les quatre de la tarda

Audició de Sardanes

per les celebrades cobles: **Els Rossinyols**, de Castelló d'Empúries, i **La Principal**, de L'Escala.

A les deu del vespre, representació de la tragèdia en tres actes de

N'ANGEL GUIMERA

Judit de Welp

per l'Escola Catalana d'Art Dramàtic que dirigeix N'Adrià Gual.

Detalls per programes especials.

Frontó Principal Palace

Nit, a un quart d'onze, escollit partit a cistella. HERNANDO i VEGA contra VICENTE i BERRONDO gran.

Casa Beethoven

Tenim un gran assortit d'òperes antigues i modernes, d'ocasió, que realitzem a preus sumament econòmics.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. **PRECIOSILLA,** la reina dels brillants. Cada dia Aperitif Diner Tango.

TURÓ PARK

CONCERTS — JARDINS

Park de Moda

Preciós roserar, amb milions de roses, noves y sensacionals atraccions.

Esmerat servei de Café-Restaurant.

Entrada de passeig: 0'50 cèntims.

Demà, diumenge, grandiós programa amb atractius festeigs.

TURÓ PARK

Carreres de cavalls-HIPODROM

Dies 7, 14, 21, 25 i 28 de maig i 1, 4, 11 de juny. Preus, impostos compresos: Tribunes, 10 pessetes; entrada general, 1'25 pessetes.

Abonament: Els vuit dies 50 pessetes. Despatx abonament i localitats Teatre Novetats i El Ingenio, Raurich, núm. 6. Telèfon núm. 4007 A. Tren especial dies carreres i servei autobusos.

Aixarop del professor GIROLAMO

Polvos i Catxets Pagliano (de Florencia)

El millor depuratiu i refrescant de la sang

65 anys d'èxit creixent són sa millor recomanació

Exigiu sempre el nom del professor GIROLAMO

Se ven en les principals farmacies i drogueries

Únics agents a Espanya:

J. Uriach i Cª : Bruch, 49 : Barcelona

RHUM QUINQUINA - V.da CRUSELLAS i C.a - Exigiu la firma blava

Ulceres varicoses que dataven de 8 anys curados en 1 mes

Reumatismes

Artritismes

Arterio-Esclerosis.

PERTORBACIONS CIRCULATORIES

Els accidents provocats per la mala circulació de la sang són tan innombrables com perillosos. Entre els principals i més freqüents s'han de citar les varices, les úlceres varicoses, els eczemes varicosos seguits quasi sempre d'hemorràgies. En les dones, aquests fenòmens es presenten sobtament al moment de llurs transformacions genitals i més especialment en les èpoques de menstruació i en arribar als quaranta anys. La sang circula lentament, és pesada, espesa i carregada de residus, que diposita en les artèries i en les venes, i llur tensió arriba a tal punt, que poden esclatar al més petit esforç produint llagues i úlceres més deformes que alarmants i de vegades accidents encara més greus. Solament poden prevenir-se o contenir-se totes aquestes pertorbacions circulatòries conservant la integritat del líquid sanguini amb una acció depurativa enèrgica. A aquest propòsit el cos mèdic ha reconegut la poderosa i infal·lible eficàcia del meravellós

DEPURATIU RICHELET

Amb la seva acció vivificadora la sang es torna més neta, els conductes arterials recobren llur flexibilitat i es descongestionen, la circulació es restableix i molt aviat les llagues, les úlceres més rebels i més repugnants desapareixen sense deixar rastre. La seva eficàcia és encara més absoluta en el tractament de totes les manifestacions internes i externes de l'artritisme, sempre en relació amb el líquid sanguini: Malalties de la pell (Brians, Eczemes, Psoriasis), Escròfula i Enfisema, Gota, (Reumatismes i tots els accidents sifilítics hereditaris o adquirits.

Cada flascó va acompanyat d'un opuscle il·lustrat. De venda a totes les bones farmàcies i drogueries. Laboratori L. RICHELET, de Sedan. 6, rue de Belfort, Bayonne (França).

Resultat segur

RAY

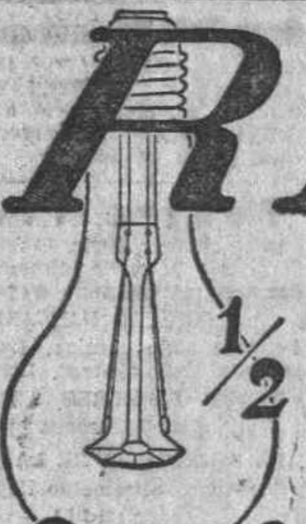

1/2 Watt

De 25 fins a 3000 bugies

=Rbla de les Flors, 16.=

Immens assortit en binocles per a TEATRE en nacre, pell i esmalt

Des de 35 Ptes.

Impertinents en xapa d'or, plata, conxa i galalithe, models variadíssims

Carles Tutusaus, Optic-Fabricant

Boqueria, 22. - Raurich, 2

BARCELONA

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les

Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

A Montserrat

Colònia Puig, es lloguen xalets, completament equipats, lloc fresc, altura 600 metres sobre el nivell del mar. Boscos, aigua superior a deu minuts del Monestir, en auto. Informes: **Rambla de Catalunya, 52, principal,** 2.n Telèfon 2.200 A.

Avisos

Petits capitals

cooperació personal i local, per a la fabricació d'articles nous, pràctics i de consum, s'ofereixen. Escriure a «LA VEU», núm. 58.

Demandes

EMPLEAT apte per a secció de CONSIGNACIONS necessito. Dirigir-se amb referències a P. 1662 B. Apartat Correus, núm. 998.

Traspassos

TRASPASSO botiga dues portes. Rambla Catalunya, 40

Lloguers

Pianos de lloguer de varis preus. Bruch, n.º 78, entresol. C. BIEGER.

Vendes

Es ven caseta barata aprop d'Horta, a cinc minuts tramvia. Preu econòmic. Vista panoràmica. Raó: Giralt Pellicer, 8, baixos.

Cura segura i aviat de la Anemia i Clorosis

El Licor Laprade és el de ferruginosos, no ennegreix les dents i no causa estrenyiment. Dipòsit: a totes les farmacies.-**Colling & C.ª Paris.**

PIANOS

DE CORDES CREUADES AMB MARC DE FERRO

Sublim marca R.MARISTANY

Casa fundada el 1870

AL COMPTAT PLASSOS i LLOGUER

18, Plaça Catalunya, 18

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata, al pes. Compro or, plata, platí, brillants i perles.

Joieries de J. Núñez

Rambla de les Flors, 8 A i Carmen, Casañas, 8

Medicaments químicament purs, específics farmacèutics, aigues minerals, es reben directament dels punts d'origen. Farmàcia de Bottal Baltà, Rambla de Catalunya núm. 1, cantonada Ronda de la Universitat.

A ESPLUGA DE FRANCOLI es llogaran dos espaiosos pisos amb vista al camp, aigua, i electricitat. Informaran: Plaça Sant Jaume, 6, cantonada Jaume I, botiga.

Fotògrafs, ambulants venc una màquina «a la minutta» completament nova, baratíssima. Raó: Sant Antoni, núm. 44 - L. Sans.

Els tres serveis que necessita la seva Societat:

COBRAMENT DE REBUTS

Molt aventatjós per a les cases que realitzen cobraments. Especial atenció en els cobraments en determinats dies fixos i en els morosos. Avis mensual de canvis de domicili dels socis. Contacte constant amb la Societat. Liquidacions mensuals. Reserva absoluta.

CONFECCIÓ MECÀNICA DE REBUTS I CONVOCATÒRIES

D'esmeradíssima presentació (escriptura a màquina) on l'error no és possible. Per nombrosos que siguin els seus socis, **en pocs minuts** es pot fer el tiratge de llurs rebuts o de les convocatòries.

REPARTIMENT DE CONVOCATÒRIES AMB TOTA FIDELITAT I URGENCIA

FELICIÀ ELIAS I JUNCOSA

Via Layetana, 42, entresol, 1.ª - BARCELONA